

Η σκοτεινότερη ώρα είναι πριν την αυγή
THOMAS FULLER

—ΘΑ ΕΡΘΕΙΣ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ στο γήπεδο; Θα παίξουν μπάσκετ τα αγόρια της τρίτης με την ομάδα του λυκείου της Νίκαιας. Θα είναι και ο Μπάμπης..., μου φώναξε η Ερατώ πριν στρίψει στη γωνία.

—Και τι με νοιάζει εμένα αυτός ο αγροίκος; της απάντησα θυμωμένη.

—Έλα τώρα. Αφού το ξέρεις ότι καίγεται για σένα...

—Ερατώ, κόφ' το αν θέλεις να είμαστε φίλες.

—Καλά ντε, μην είσαι τόσο μυγιάγγιχτη...

—Αν αλλάξω γνώμη θα σου τηλεφωνήσω, της απάντησα ανόρεχτα.

Σκασίλα μου αν καίγεται για μένα ο Μπάμπης. Άλλα με απασχολούν εδώ και καιρό, που με γεμίζουν πόνο και απελπισία.

Δεν ήξερα σε τι κατάσταση θα έδρισκα στο σπίτι τον πατέρα μου. Κοιμισμένο ή μ' ένα ουίσκι στο χέρι. Άνοιξα την πόρτα όσο πιο σιγά μπορούσα. Από την κουζίνα ακούστηκε ο θόρυβος από παγάκια που έπεφταν στο ποτήρι.

—Γεια, είπα.

Εκείνος ούτε γύρισε να με κοιτάξει.

—Έχει τίποτα να φάω; ρώτησα.

—Κάτι θα δρεις. Η μάνα σου έφυγε νωρίς, δε δρήκε καιρό να μαγειρέψει.

Άνοιξα το ψυγείο. Υπήρχε ένα κομμάτι φέτα που είχε γίνει ροκφόρ από τη μούχλα, δυο ντομάτες κι ένα πιάτο με χτεσινές φακές.

Πέταξα το σακίδιο στο δωμάτιό μου, έκλεισα με θόρυβο την εξώπορτα κι ανέδηκα δυο δυο τα σκαλιά. Στο πάνω πάτωμα έμεναν ο παππούς με τη γιαγιά. Πριν χτυπήσω το κουδούνι, μου ήρθε η μυρωδιά από τηγανητούς κεφτέδες.

—Καλώς την, είπε ο παππούς μόλις με είδε και μου έδωσε ένα φιλί στο μέτωπο.

Το τραπέζι ήταν στρωμένο, έτοιμη η ντοματοσαλάτα, ο πουρές άχνιζε και η γιαγιά ήρθε με μια πιατέλα λαχταριστούς κεφτέδες.

—Ο αδερφός σου δε σχόλασε; ρώτησε ο παππούς.

—Ο Θανάσης θα πάει στο σπίτι ενός φίλου του. Θα φάνε μαζί και μετά θα πάνε στον αγώνα μπάσκετ.

Τρώγαμε αμίλητοι. Ο παππούς άλλαζε ματιές με τη γιαγιά, ήξερα τι σκέφτονταν. Όταν φάγαμε και κατέδηκα στο διαμέρισμά μας, είχε γυρίσει και η μαμά μου.

—Μην κάνεις θόρυβο, ο πατέρας σου κοιμάται.

—Κοιμάται; Δεν κάνει και τίποτε άλλο, απάντησα μάλλον εχθρικά.

—Έχει πονοκέφαλο, είπε κι απόφυγε να με κοιτάξει.

Μάζεψα δυο τρία μπουκάλια του Ιωάννη Περιπατητή (του Johnie Walker, δηλαδή), τα έβαλα σε μια σακούλα και πήγα και τα πέταξα στον παρακάτω σκουπιδοτενεκέ. Αν και ήταν πια κοινό μυστικό ότι ο μπαμπάς μου έπινε, κι ας το έκρυβε η μαμά.

Κι όμως, δεν ήμασταν πάντα μια διαλυμένη οικογένεια. Ο μπαμπάς μου είχε ένα μεγάλο κατάστημα με είδη υγιεινής, τα καλύτερα και πιο ακριβά της αγοράς. Όχι μόνο δε μας έλειπαν χρήματα, αλλά περίσσευναν κιόλας. Το σπίτι μας στην Πεντέλη είχε όλες τις ανέσεις, κήπο, δέντρα και μια αρκετά μεγάλη πισίνα. Με τον αδερφό μου πηγαίναμε σε ιδιωτικό σχολείο, από τα πιο γνωστά. Τα απογεύματα εγώ έκανα πιάνο στο σπίτι μας με την κυρία Μάνια και ο Θανάσης έτρεχε στο μπάσκετ και στο τένις.

Τους γονείς μας δεν τους βλέπαμε πολύ. Ο μπαμπάς μου γύριζε αργά από το κατάστημα. Ένα φιλί στα πεταχτά, άλλαζε ρούχα, και με τη μαμά και τους φίλους τους έδβαιναν πότε για φαγητό, πότε για κάποια επίσκεψη και γύριζαν όταν εμείς είχαμε πια κοιμηθεί. Αλλά και μες στη μέρα η μαμά σπάνια έμενε στο σπίτι. Πήγαινε με τις φίλες της στα μαγαζιά για ψώνια και για καφέ κι άλλοτε πάλι μαζεύονταν σε κάποιο φιλικό σπίτι κι έπαιζαν χαρτιά ως το δράδυ. Ήταν μέλος και σε διάφορους φιλανθρωπικούς και πολιτιστικούς συλλόγους κι αλώνιζε με το καινούριο της Audi όλα τα δόρεια προάστια.

Κάθε λίγο και λιγάκι γύριζα στο σπίτι κι έδρισκα καινούρια έπιπλα. Όταν μας έφεραν τον νησιώτικο μπουφέ, δεν ξέραμε πού να τον δάλουμε.

—Στην τραπεζαρία, έλεγε η μαμά.

—Στο σαλόνι, επέμενε ο μπαμπάς.

—Χωράει στην κουζίνα. Εκεί να τον δάλουμε, να δολέψουμε μέσα και όλα τα τζάτζαλα που έχουν μαζευτεί, γέλαγε ο Θανάσης.

—Τρελάθηκες, παιδάκι μου; Στην κουζίνα τον μπουφέ της Μπουμπουλίνας που τον χρυσοπλήρωσα;

Η μαμά τον κοίταξε αγριεμένη.

—Την άλλη φορά θα σου πουλήσουν και την περικεφαλαία του Κολοκοτρώνη και τότε να δούμε πού θα τη δάλεις, της πέταξε ο αδερφός μου και την άφησε να παιδεύεται με τις κουρτίνες και τα φυτά εσωτερικού χώρου που έφταναν ως το ταβάνι.

Είχα πάψει πια να ενοχλώ τη μαμά με τα προδλήματά μου. Με το μπόλικο χαρτζιλίκι που μου έδιναν έπαιρνα ταξί και πήγαινα στο σπίτι των παππούδων μου στη Νέα Ιωνία. Η αγκαλιά της γιαγιάς Αρετής ήταν πάντα ανοιχτή για μένα. Ήξερα ότι θα έδρισκα ένα πιάτο σπιτικό φαγητό. Είχα σιχαθεί να τρώω delivery από τις διάφορες ταβέρνες της γειτονιάς. Η κυρία Γλυκερία, που έκανε τις δουλειές του σπιτιού, ξεθεωνόταν και σπάνια προλάβαινε να μαγειρέψει κανένα φαγάκι.

Με τη γιαγιά και τον παππού μιλούσαμε για χίλια δυο πράγματα, απλά και καθημερινά. Με ρωτούσαν για τους δαθμούς μου, τους καθηγητές, τις παρέες μου στο γυμνάσιο. Για τους γονείς μου σπάνια κουδεντιάσαμε. Ο πατέρας μου πήγαινε πότε πότε και τους έδλεπε, η μαμά πιο σπάνια, πού να δρει καιρό, οι κοινωνικές συναναστροφές δεν της άφηναν χρόνο. Μόνο εγώ και ο Θανάσης τους επισκεπτόμασταν. Η γιαγιά ήταν δασκάλα κι ο παππούς υπάλληλος στον ΟΤΕ, συνταξιούχοι και οι δυο. Πάνω στο τραπεζάκι του σαλονιού τους είναι τα άλμπουμ με τις οικογενειακές φωτογραφίες. Μου αρέσει να τα ξεφυλλίζω. Βλέπω τον μπαμπά μου μωρό, γυμνό πάνω στο κρεβάτι, και καθώς γυρίζω τις σελίδες τον παρατηρώ να μεγαλώνει. Στο πάρκο με τον παππού κι αργότερα καθάλα στο πρώτο του ποδήλατο να ποζάρει χαμογελαστός στον φακό. Μαθητής μπροστά στην πόρτα του δημοτικού σχολείου, με παρέες στις σχολικές εκδρομές. Φοιτητής με το δίπλωμα της Νομικής στο χέρι, έτοιμος να κατακτήσει τη ζωή. Δεν πάτησε ποτέ σε δικαστήριο. Μαζί με έναν φίλο του έστησαν μια εταιρεία εισαγωγών ειδών υγιεινής. Ήταν η εποχή που οι

τράπεζες έδιναν δάνεια στους πελάτες τους για να αγοράζουν ή να χτίζουν σπίτια και η εταιρεία δεν προλάβαινε να εκτελεί παραγγελίες.

Τη μαμά μου τη γνώρισε όταν πήγε στο κατάστημά του ν' αγοράσει ένα καινούριο κάλυμμα λεκάνης. Τι ρομαντικό! Όλοι οι υπάλληλοι ήταν απασχολημένοι με πελάτες και ο μπαμπάς μου έτρεξε να την εξυπηρετήσει ο ίδιος. Η μαμά, εκτός από το κάλυμμα πήρε μαζί της και την καρδιά του μπαμπά. Παντρεύτηκαν μέσα στους επόμενους μήνες κι εκείνη σταμάτησε να εργάζεται στο κατάστημα με τα παπούτσια και τις τσάντες.

Οι φωτογραφίες του γάμου τους είναι ολόκληρο άλμπουμ. «Ησαΐα χόρευε», τα δαχτυλίδια, χαμόγελα, ευχές, αγκαλιές, φιλιά και η δεξίωση με πλήθος καλεσμένων σ' ένα από αυτά τα κτήματα με τους πλούσιους μπουφές. Ως και πυροτεχνήματα γέμισαν τον ουρανό...

Και μόνο η γιαγιά σε όλες τις φωτογραφίες φαινόταν σκεφτική, τα μάτια της συννεφιασμένα, φαίνεται πως άλλη νύφη περίμενε για τον μοναχογιό της. Κι όμως ποτέ δεν παραπονέθηκε, δεν κατηγόρησε τη μαμά που παραμελούσε εμένα και τον αδερφό μου. Αργότερα, όταν ήρθαν οι οικονομικές δυσκολίες, οι παππούδες μάς δοήθησαν να σταθούμε στα πόδια μας.

—Τι θα κάνεις, επιτέλους; Θα έρθεις στο γήπεδο; Θα γίνει μεγάλη φάση. Ανυπόμονη η φωνή της Ερατώ στο κινητό.

—Δεν έχω λύσει ακόμα τις ασκήσεις, κι αν με σηκώσει ο μαθηματικός την έδαψα.

—Μη σε νοιάζει, ρε χαζό, θα σου τις δώσω εγώ.

Οι ασκήσεις ήταν μια δικαιολογία και το έκανα με δαριά καρδιά, δεν ήθελα να στεναχωρήσω την Ερατώ. Είναι η καλύτερή μου φίλη, χαρούμενη κι έξω καρδιά, με κάνει και γελάω όταν έχω τις μαύρες μου και λέμε όλα τα μυστικά μας η μια στη άλλη. Ή μήπως όχι όλα; Γιατί εγώ σήμερα θέλω να κλειστώ στο δωμάτιό μου και να μιλήσω με τον Jerry7. Γνωριστήκαμε στο facebook. Μου έστειλε αίτημα φιλίας κι από τότε μιλάμε καθημερινά. Είμαι η Iga14 και νιώθω ελεύθερη να κάνω καινούριους φίλους, να μιλάω με όποιον θέλω

και να λέω ό,τι θέλω. Δεν το είπα στην Ερατώ, ήξερα ότι θα άρχιζε τις υστερίες, πως δεν πρέπει να μιλάμε με αγνώστους στο διαδίκτυο γιατί μπορεί να είναι διαφορετικοί απ' ό,τι λένε, μεγάλοι σε ηλικία, ανώμαλοι, σεξομανείς, κτλ, κτλ...

Μπαίνω στο facebook. Ο Jerry7 είναι ήδη μέσα.

Jerry7: Γιατί άγχησες;

Ira14: Πιάσαμε κουδέντα με τη φίλη μου. Θέλει να πάμε στο γήπεδο να παρακολουθήσουμε έναν αγώνα μπάσκετ.

Jerry7: Θα πας;

Ira14: Όχι...

Jerry7: Γιατί;

Ira14: Θα είναι εκεί κι ένας τύπος που μου κολλάει...

Jerry7: Θα είσαι όμορφη για να σου κολλάει...

Ira14: Ε, δε με λες και άσχημη...

Jerry7: Σε φαντάζομαι μελαχρινή, με σγουρά μαλλιά, σκούρα μάτια και γλυκό χαμόγελο...

Ira 14: Δεν έπεσες έξω. Είναι σαν να με ξέρεις...

Δεν του είπα ότι είμαι μάλλον κοντή και τα 'χω και τα παχάκια μου.

Jerry7: Ποιο είναι το αγαπημένο σου συγκρότημα;

Ira14: Οι Ονιράμα.

Jerry7: Δεν το πιστεύω... Με τρελαίνει το «Ε, και...»

*Αγκαλιασμένοι σαν σχιζοφρενείς,
μακριά από έναν κόσμο που πληγώνει
ποτέ να μη μας δρουν,
ανάμεσά μας να μην μπουν
να μη μας τη σπάει κανείς...*

Ira14: Ονάου, είσαι φοβερός. Νομίζω ότι ταιριάζουμε. Τι τάξη πηγαίνεις;

Jerry7: Φέτος τελειώνω το λύκειο.

Ira14: Ιδιωτικό;

Jerry7: Όχι, το 2ο Φιλοθέης.

Ira14: Άρα είσαι πλουσιόπαιδο.

Jerry7: Δε μένουν μόνο πλούσιοι στη Φιλοθέη. Ο πατέρας μου είναι λογιστής σε μια εταιρεία. Είμαστε και γείτονες. Εσύ μένεις στη Ν. Ιωνία, ένας δρόμος μας χωρίζει.

Ira14: Σιγά μη δρεθούμε και συγγενείς.

Jerry7: Πού ξέρεις, ο κόσμος είναι μικρός.

Ira14: Σ' αφήνω τώρα γιατί γύρισε η μαμά μου.

Jerry7: Τα λέμε αύριο, Ira14.

Ira14: Γεια σου, Jerry7...

Κλείνω τον υπολογιστή. Η μαμά με φωνάζει από την κουζίνα. Από τη φωνή της καταλαβαίνω ότι είναι νευριασμένη.

Η εξώπορτα κλείνει με δύναμη, γύρισε κι ο αδερφός μου. Κανένας δεν τον ρωτάει γιατί άγχησε. Πηγαίνει κατευθείαν στην κουζίνα.

—Πάλι αηδίες θα φάμε και σήμερα; τον ακούω να ωρύεται. Η μαμά έφερε από το σουπερμάρκετ κάποιο από τα φαγητά που σιχαίνεται ο Θανάσης.

—Αυτά αντέχει να πληρώνει το πορτοφόλι μου. Αν δε σου αρέσει πήγαινε να φας στη Μεγάλη Βρετανία.

Θεέ μου, πώς γίναμε έτσι; Πού πήγαν οι μέρες που δε μας έλειπε τίποτα; Το ωραίο σπίτι, τα καλά σχολεία, τα πάρτι; Και δεν έχει περάσει ούτε ένας χρόνος ακόμα.

Τα πρώτα σημάδια της οικονομικής κρίσης φάνηκαν όταν σταμάτησαν ν' αγοράζονται σπίτια. Οι κατασκευαστές, πελάτες του πατέρα μου, δεν πλήρωναν τα λεφτά που χρωστούσαν και οι ακάλυπτες επιταγές γέμιζαν τα συρτάρια του γραφείου του. Προνοητικός ο συνétaιρός του, πήρε όσα χρήματα του αναλογούσαν κι έφυγε από την εταιρεία. Ο μπαμπάς μου έριξε τις τιμές, αλλά οι πωλήσεις όλο και έπεφταν. Αναγκάστηκε να απολύσει έναν έναν τους υπαλλήλους του, αφού πρώτα τους αποζημίωσε. Και μια μέρα έβαλε στη γυάλινη πόρτα του καταστήματος μια μεγάλη ταμπέλα ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ, πήρε τα κλειδιά, γύρισε αμίλητος στο σπίτι και άρχισε ο εφιάλτης μας...

Περιμένω στη στάση για να γυρίσω σπίτι μου. Μετά δίας καταφέρνω να σκαρφαλώσω στο λεωφορείο. Από πίσω μου ένας ηλικιωμένος σπρώχνει με τα χέρια του τον πισινό μου για να προχωρήσω. Θυμάμαι τότε που γύριζα με το πούλμαν του ιδιωτικού. Όλοι οι μαθητές γνωριζόμασταν, λέγαμε ανέκδοτα, πειράζαμε ο ένας τον άλλον, κάναμε φασαρία. Κάποια απογεύματα οι περισσότεροι συναντιόμασταν στο τένις ή στο μπάσκετ, στο σινεμά ή σε μικρά πάρτι. Τα πρωινά περιμέναμε το σχολικό να μας πάει στις φωτεινές τάξεις μας, μακριά από την πόλη, στον καθαρό αέρα, ανάμεσα σε δέντρα και λουλούδια.

Το τωρινό μου γυμνάσιο το μίσησα από την πρώτη στιγμή που το αντίκρισα. Βρίσκεται σ' ένα μεγάλο συγκρότημα, με ξεδαμμένους τοίχους, στενόχωρο προαύλιο και δυο άθλιες μπασκέτες σε μια άκρη. Η μάντρα γεμάτη γκράφιτι κατάμαυρα, που σου μανρίζουν ακόμα χειρότερα τη διάθεση. Έλεος! Εδώ μέσα θα περάσω πέντε ολόκληρα χρόνια από τη ζωή μου, σκέφτηκα εκείνη την πρώτη μέρα κι ανατρίχιασα.

Ήταν σωστό μαρτύριο. Ήμουν σαν τη μύγα μες στο γάλα. Είχα δάλει ένα μάλλον ακριδό τζιν, ροζ σνίκερς Nike και το αγαπημένο μου τζάκετ, το Nautica, ρούχα που είχαν ξεμείνει στην ντουλάπα μου από την εποχή που οι αγελάδες ήταν παχιές. Όλα σχεδόν τα παιδιά φορούσαν φόρμες ή τζιν που μάλλον ήταν αγορασμένα από πάγκους λαϊκής, απλά μπουφάν και πολυφορεμένα αθλητικά παπούτσια.

Μπήκαμε στην τάξη. Έπιασα μερικά παιδιά να με κοιτάζουν περίεργα.

—Από πού ξεφύτρωσες εσύ; με ρώτησε ειρωνικά μια ψηλή ξανθιά που με έσπρωξε για να περάσει.

—Από ιδιωτικό, απάντησα μουδιασμένη.

—Φαίνεται, φαίνεται, ακούστηκαν κάποιες κοροϊδευτικές φωνές.

Καλά να πάθω. Τα 'δαλα με τον εαυτό μου που ντύθηκα λες και πήγαινα σε πάρτι.

—Ησυχία, ύψωσε τη φωνή η φιλόλογος μόλις μπήκε στην τάξη. Δε θα ανεχτώ φωνές και πειράγματα. Η καινούρια ας καθίσει όπου έχει ελεύθερη θέση.

Με μια κίνηση, λες και ήταν συνεννοημένοι, οι μαθητές άρπαξαν τα σακίδια από το πάτωμα και τα έβαλαν στις άδειες θέσεις. Κανένας δε με ήθελε δίπλα του. Ένωσα σαν να

ήμουννα σκουπίδι, αλλά έσφιξα τα δόντια μου και προσπάθησα να μην το δείξω. Ένα αγόρι στο τελευταίο θρανίο έσπρωξε τον διπλανό του, τον έριξε κάτω και μου έκανε νόημα να καθίσω πλάι του.

Η φιλόλογος είδε τη σκηνή, με δυσκολία συγκρατούσε τα νεύρα της.

—Μαρκάκη, ελευθέρωσε τη θέση να καθίσει η Βασιλειάδη, είπε και η φωνή της δε σήκωνε αντίρρηση.

Όλη την υπόλοιπη ώρα του μαθήματος ήθελα να κλάψω. Δεν τους έκανα όμως τη χάρη να με δουν να καταρρέω...

Τις πρώτες μέρες οι συμμαθητές μου με κοροϊδεύαν πίσω από την πλάτη μου. Ήμουννα η πλούσια που φτώχυνε. Κι όλο γελάκια και κουτσομπολιά, ακόμα και μέσα στην τάξη. Κατάπινα την πίκρα και τον θυμό μου κι έκανα πως δεν καταλάδαινα.

Η πρώτη που με πλησίασε ήταν η διπλανή μου στο θρανίο. Διαδάζαμε *Ιλιάδα* και η φιλόλογος τη ρώτησε τι είναι η «εκατόμηνη». Η Ερατώ δεν το θυμόταν, κόμπιαζε. Της ψιθύρισα ότι ήταν η θυσία εκατό βοδιών και από τότε αρχίσαμε να μιλάμε και να κάνουμε παρέα στα διαλείμματα.

—Μην της μιλάς της ψηλομύτας, έλεγε δυνατά για να την ακούσω η Βιδή, η ξανθιά κουτσομπόλα της τάξης. Δε βλέπεις ότι η τύπισσα δε μας καταδέχεται κι ας κάνει την καλή;

—Βιδή, κόφ' το. Θα κάνω παρέα με όποιους θέλω. Δε σου πέφτει λόγος.

Μήπως έπρεπε να κάνω εγώ το πρώτο δήμα για να γίνω φίλη τους; Οι περισσότερες όμως είχαν τις δικές τους κολλητές, μαζί έρχονταν στο σχολείο, μαζί έφευγαν, και στα διαλείμματα ξεμοναχιάζονταν και δε σταματούσαν τα ψου, ψου, ψου και τα γελάκια.

Για να κάνω παρέα με τα αγόρια ούτε πέρασε από το μυαλό μου. Ή θα μιλούσαν για τις ομάδες τους ή θα έλεγαν χοντράδες και πρόστυχα ανέκδοτα.

Είχαμε και τη Στεφανία, το Ρόντερ του σχολείου. Ήξερε τα πάντα για όλους και για όλες. Ποιοι γονείς είναι χωρισμένοι, τις δουλειές τους, τα οικονομικά τους. Κουτσομπόλενε και τους καθηγητές. Πόσα έπαιρνε την ώρα για ιδιαίτερα ο μαθηματικός, η θρησκευτικού πήγαινε στο γυμναστήριο για ν' αδυνατίσει.

Όσο περνούσαν οι μέρες όλο και πιο κοντά ερχόμουν με την Ερατώ. Της έδινα τις σημειώσεις μου, κουδεντιάσαμε, με καλούσε σπίτι της. Σιγά σιγά οι περισσότεροι συμμαθητές μου σταμάτησαν να με σχολιάζουν. Δεν ήμουν πια η «τύπισσα», αλλά η Ηλέκτρα, ένα ξεπεσμένο πλουσιοκόριτσο που μέρα με τη μέρα προσπαθούσε να γίνει σαν κι εκείνους. Υπήρχαν όμως μερικοί που εξακολουθούσαν να μου μιλούν με μια αμφίδολη οικειότητα, δε μου συγχωρούσαν ότι είχα φοιτήσει σε ένα ακριβό ιδιωτικό σχολείο.

Από την πρώτη μέρα κατάλαβα ότι η φιλόλογος ήταν διαμάντι. Έχει τον τρόπο να κάνει το μάθημα κατανοητό, δε βαριόμαστε να την ακούμε. Τα περισσότερα παιδιά της εμπιστεύονται τους φόδους, τις αγωνίες και τις ανησυχίες τους για το μέλλον. Κι εκείνη έχει πάντα τις απαντήσεις:

«Μην αφήσετε να ξεθωριάσουν τα όνειρά σας, ακολουθήστε τα, αγωνιστείτε, η ζωή αμείδει τους τολμηρούς. Καλύτερα άνεργοι πτυχιούχοι παρά άνεργοι και αμόρφωτοι. Όταν είστε μορφωμένοι, κανένας δε θα μπορεί να σας κοροϊδέψει και να σας παραπλανήσει. Θα μπορείτε να σκέφτεστε και να κρίνετε για τον εαυτό σας. Αυτοί που εξουσιάζουν τον τόπο ήθελαν πάντα και θα εξακολουθούν να θέλουν πολίτες αμόρφωτους, άδουλους και μοιρολάτρες, πιόνια στα χέρια τους. Γι' αυτό διαδάστε, ανοίξτε τους ορίζοντές σας, μάθετε, γίνετε ελεύθεροι, μην αφήνετε τους άλλους ν' αποφασίζουν για σας...»

Ο Θανάσης τα πήγε μια χαρά στο δημόσιο λύκειο. Δεν άφησε να του πάρουν τον αέρα οι συμμαθητές του. Ο πρώτος που θέλησε να τον ειρωνευτεί έφαγε μια ξεγυρισμένη μπουνιά και οι υπόλοιποι εξυπνάκηδες το δούλωσαν. Ούτε στον λυκειάρχη δεν τόλμησαν να το αναφέρουν.

Φίλους δεν είχε ο Θανάσης, μόνο τον Μπάμπη το «δλαχαδερό». Έτσι τον έλεγαν τα παιδιά, λίγα έκαναν παρέα μαζί του. Αδέξιος, κουτοπόνηρος, αγενής και μάγκας, μόλις άλλαζες λίγες κουδέντες μαζί του τον αντιπαθούσες.

Ήταν όμως άριστος στα μαθηματικά και στους υπολογιστές, ο μόνος που δεν πήγαινε στο φροντιστήριο. Ο αδερφός μου τον έκανε παρέα γιατί του έδινε τις ασκήσεις στα μαθηματικά. Τον καλούσε και στο σπίτι μας τάχα για να διαδάσουν. Κολλούσαν στον υπολογιστή με τις ώρες, ποιος ξέρει σε τι περιέργια sites έμπαιναν. Πότε πότε κάπνιζαν κι

από ένα τσιγάρο, πάλι καλά που άνοιγαν το παράθυρο για να φύγει ο καπνός και να πετάξουν τη γόπα έξω, αν τύχαινε να χτυπήσει την πόρτα η μαμά.

Όταν συναντιόμασταν στο σχολάσμα –το γυμνάσιο και το λύκειο είναι στο ίδιο συγκρότημα– ο Μπάμπης δεν ξεκολλούσε τα μάτια του από πάνω μου. Με κοιτούσε τόσο επίμονα και προκλητικά, με έκανε και ένιωθα άδολα. Τον αντιπάθησα από την πρώτη στιγμή. Δεν ήμουν έτοιμη για φλερτάκια και έρωτες. Πέρσι παραλίγο να ερωτευτώ τον Οδυσσέα. Μου κρατούσε ελεύθερη τη θέση δίπλα του στο πούλμαν, με κερνούσε χυμό και κρουασάν στο κυλικείο, κοκκίνιζε όταν μου μιλούσε. Ήταν όμορφος, ξανθός με γαλανά μάτια, πιο ψηλός από μένα. Μέτριος μαθητής, αλλά καλός αθλητής σε όλα σχεδόν τα αγωνίσματα. Μια μέρα που είχαμε μείνει τελευταίοι στην τάξη προσπάθησε να με φιλήσει. Ερχόταν στη διδλιοθήκη και έκανε πως έψαχνε διδλία για να δανειστεί. Ήξερε πως ήμουν διδλιοφάγος και ήθελε να με εντυπωσιάσει. Αλλά κι εγώ ήξερα πως δεν έμπαινε στον κόπο ούτε να τα ανοίξει, γιατί όσες φορές τον ρωτούσα αν του άρεσαν, άλλαζε κουδέντα.

Η αλήθεια είναι πως τον σκεφτόμουν συχνά. Με τη φαντασία μου έκανα μαζί του ταξίδια μαγικά, σαν εκείνα του συνονόματού του Οδυσσέα. Με κολάκευε που το πιο όμορφο αγόρι της τάξης ήθελε να τα φτιάξουμε. Αλλά έκανε το μοιραίο λάθος. Μέσα σε ένα διδλίο που μου χάρισε έδωσε ένα γράμμα... ερωτικό! Δηλαδή ο Θεός να το κάνει ερωτικό. Γεμάτο ανορθογραφίες, ασυνταξίες, γλυκανάλατες κοινοτοπίες, χωρίς ίχνος από πραγματικό συναίσθημα.

Μου έφυγε κάθε όρεξη να κάνω κάτι με τον Οδυσσέα. Μείναμε φίλοι, αλλά δεν ξανακάθισα δίπλα του στο πούλμαν. Ούτε κι εκείνος ξαναπάτησε στη διδλιοθήκη...

Βιάζομαι πάλι να μιλήσω με τον Jerry7. Δυο μέρες ήταν άφαντος. Δεν αργεί να εμφανιστεί.

Jerry7: Γεια.

Ira14: Γιατί χάθηκες; του γράφω και αμέσως το μετανιώνω. Δε θέλω να του μπαίνουν ιδέες ότι τον σκέφτομαι.

Jerry7: Τι έκανες σήμερα στο σχολείο;

Ira14: Τα γνωστά. Σκέτη βαρεμάρα.

Jerry7: Δεν μπορεί. Κάτι ενδιαφέρον θα υπάρχει στη ζωή σου.

Ira14: Αν το θεωρείς ενδιαφέρον, ετοιμαζόμαστε να πάμε εκδρομή και τσακωνόμαστε. Τα αγόρια θέλουν Καλαμάτα και εμείς Ναύπλιο.

Jerry7: Καλά είναι και στην Καλαμάτα.

Ira14: Την προτιμούν τα αγόρια γιατί θέλουν να κολυμπήσουν.

Jerry7: Εσείς τα κορίτσια δε θέλετε;

Ira14: Δε θα μας αφήσουν οι καθηγητές. Οι συμμαθητές μας όμως θα πάνε κρυφά, το ξενοδοχείο είναι δίπλα στη θάλασσα.

Jerry7: Καλά θα κάνεις να μην κολυμπήσεις.

Ira14: Γιατί;

Jerry7: Είσαι όμορφο κορίτσι και δε θέλω τα αγόρια να σε τρώνε με τα μάτια τους και να σου κολλάνε.

Ira14: Ε, δεν είμαι τόσο όμορφη όσο νομίζεις. Ο μπαμπάς μου με λέει ασχημόπαπο.

Jerry7: Έτσι είναι οι μπαμπάδες, δε θέλουν να δίνουν θάρρος στα κοριτσάκια τους. Λοιπόν, ελπίζω να πάτε στο Ναύπλιο για να είμαι ήσυχος.

Νιώθω κολακευμένη. Πρώτη φορά νοιάζεται κάποιος για μένα, δεν ξέρω τι να του πω.

Ira14: Η αλήθεια είναι ότι δεν έχω πάει ποτέ στο Ναύπλιο, η μαμά μου λέει ότι είναι όμορφη πόλη.

Jerry7: Περιμένω νέα μετά την εκδρομή.

Ira14: Μη διάζεσαι. Δε θα φύγουμε και αύριο.

Jerry7: ΟΚ. Γεια σου, κοριτσάκι μου.

Ira14: Γεια...

Με είπε κοριτσάκι του. Πετάω στον έβδομο ουρανό. Δεν έχω την παραμικρή τύψη που μιλάω με τον Jerry7 κι ας μας έχουν πει από το δημοτικό ότι δεν πρέπει να μιλάμε με αγνώστους στο διαδίκτυο. Αυτός με νοιάζεται, δε με ειρωνεύεται και είμαι δέδαιη ότι δε θα με πληγώσει. Θέλω να νιώθω όμορφα, να ξαναδρώ την αυτοεκτίμησή μου έπειτα από

τόσες απότομες αλλαγές που συνέβησαν στη ζωή μου και με έχουν κυριολεκτικά αποσυντονίσει.

Ο μπαμπάς μου εξακολούθει να είναι απόμακρος, σαν ξένος. Έχει ξεχάσει πώς απλώνουν το χέρι να χαϊδέψουν, πώς δίνουν ένα φιλή. Γυρίζει μέσα στο σπίτι με το φανελάκι, αχτένιστος, αζύριστος, ούτε καλημέρα δεν έχει όρεξη να πει. Θέλω να τον δοθηθώ, αλλά πώς; Κι εγώ δοήθεια ζητάω. Μερικές φορές κάνω τον καραγκιόζη, φλυαρώ, λέω ανέκδοτα που μαθαίνω στο σχολείο, μήπως και τον κάνω να ξεχάσει, έστω και για λίγο, αυτά που τον βασανίζουν. Εκείνος όμως δε φαίνεται να με ακούει. Πίνει τον καφέ του και ξανακλείνεται στη μοναξιά του. Βγαίνει μόνο για να πάρει τσιγάρα, κι όταν δεν έχει λεφτά για ούισκι, φέρνει κρασί. Τα τασάκια γρήγορα γεμίζουν αποτοσίγαρα και το μπουκάλι σε δυο μέρες αδειάζει.

Δεν είναι αυτός ο μπαμπάς που ήξερα. Μπορεί να μην περνούσαμε μαζί πολύ χρόνο, αλλά πίστευα πως θα ήταν πάντα εκεί, δρόχος ακλόνητος, αν τον είχα ανάγκη. Τώρα όμως που η ζωή μας έχει αγριέψει, την αγάπη του θέλω, τη ξεστασιά της αγκαλιάς του κι έναν ώμο ν' ακουμπήσω.

Αλήθεια, πόσος καιρός έχει περάσει από τότε που όλα ήταν όμορφα και φωτεινά; Κάνω τον λογαριασμό και δεν είναι ούτε ένας χρόνος. Η κατρακύλα ήρθε σαν την ξαφνική καταιγίδα στη μέση μιας καλοκαιριάτικης μέρας. Για να γλιτώσουμε το ακριβό ενοίκιο της μονοκατοικίας στην Πεντέλη, μετακομίσαμε στο ισόγειο διαμέρισμα των παππούδων μας. Βρεθήκαμε σ' έναν κόσμο διαφορετικό. Στριμώξαμε λίγα έπιπλα στο σαλόνι, οι κρεδατοκάμαρες ίσα ίσα χωρούσαν τα κρεβάτια μας κι ένα γραφείο.

Θυμάμαι τη μέρα που μετακομίσαμε. Ένωθα μια παγωμάρα, λες και αυτά που συνέβαιναν δε με αφορούσαν. Και μόνο όταν είδα τον γερανό να κατεβάζει το πιάνο μου η πίκρα και ο θυμός με έπνιξαν κι έδαλα τις φωνές.

—Πώς μπορείτε και είστε τόσο σκληροί; Το πιάνο είναι ό,τι πιο όμορφο και αγαπητό έχω στη ζωή μου. Γιατί μου το στερείτε; Με ρώτησε κανείς αν θέλω να πουληθεί; Λες και θα σωθούμε με τα ψωρολεφτά που θα πάρουμε...

Όσο κι αν έκλαψα και φώναξα, το πιάνο μου φορτώθηκε στο φορτηγό ενός αντιπαθητικού τύπου που κοίταζε γύρω γύρω τα δωμάτια σαν αρπακτικό, μην του ξεφύγει

κανένα αντικείμενο. Στο ίδιο φορτηγό φορτώθηκαν τα έπιπλά μας, οι πίνακες, οι πολυέλαιοι με τα κρύσταλλα Σβαρόφσκι, τα χαλιά και το ακριδό σερβιτόριο του φαγητού. Μόνο μερικά ασημικά σώθηκαν για να μας θυμίζουν τις παλιές καλές μέρες. Σε λίγο ήρθε ένα φορτηγάκι και φορτώσαμε τα λιγοστά έπιπλα που μας είχαν απομείνει. Έτσι αφήσαμε πίσω μας την Π.Κ. (προ κρίσεως εποχή) και μπήκαμε στην εποχή της θατιάς κρίσης.

Εξακολουθούσα να έχω μια πέτρα στην καρδιά μου. Δεν άκουγα, δεν καταλάβαινα, δεν αντιδρούσα, δεν ήθελα να σκέφτομαι, έκανα ό,τι μου έλεγαν κι ακολουθούσα.

Η μαμά μου γρήγορα προσαρμόστηκε στις καινούριες μας συνθήκες. Ξέχασε τα ταξίδια και τα ψώνια και ανασκουμπώθηκε για να δρει δουλειά. Γύρισε στο παλιό της επάγγελμα, πωλήτρια στο μαγαζί ενός φίλου του παππού.

Στην αρχή άρχισε να πουλάει ένα ένα τα ακριδιά της κοσμήματα. Κάποιοι απατεώνες εκμεταλλεύτηκαν την κρίση και βρήκαν τρόπο να πλουτίσουν. Άνοιξαν μαγαζιά σε όλες τις γειτονιές της Αθήνας και αγόραζαν χρυσά κοσμήματα στη μισή τιμή της αξίας τους και κάτω. Κάθε τόσο η μαμά πουλούσε κι από ένα, κράτησε μόνο τη βέρα της. Δεν έδειχνε να στεναχωριέται. Μου έκανε εντύπωση πόσο γρήγορα προσαρμόστηκε. Αυτό έδινε και σε μένα κουράγιο, γιατί τουλάχιστον ο ένας γονιός μου στεκόταν γερά στα πόδια του. Η μητέρα μου ήταν ευχαριστημένη που μπορούσαμε να πληρώνουμε τους λογαριασμούς, τους φόρους και τις τράπεζες. Ακόμα κι όταν έδωσε το ολοκαίνουριο αυτοκίνητό της για πενταροδεκάρες, δε βαρυγκόμησε. «Καρφί δε μου καίγεται» έλεγε όταν έδλεπε τη θλίψη στα πρόσωπά μας κάθε φορά που πουλούσε κάποιο πολύτιμο δώρο που της είχε χαρίσει ο μπαμπάς. «Δεν έχω μεγαλώσει μέσα σε δίλες με ακριδιά έπιπλα, κοσμήματα, αυτοκίνητα και ταξίδια. Δούλευα από δεκαοχτώ χρονών και, ως τη μέρα που παντρεύτηκα, το μοναδικό ταξίδι μου ήταν μέχρι τη Θεσσαλονίκη για τα εγκαίνια του νέου καταστήματος που άνοιξε το αφεντικό μου. Λοιπόν, ψηλά το κεφάλι. Όσο έχουμε την υγεία μας και είμαστε ο ένας κοντά στον άλλον, όλα θα πάνε καλά».

Μόνο ο αδερφός μου στραβομουτσούνιαζε και γκρίνιαζε που του είχε λείψει το καλό χαρτζιλίκι, οι παρέες με τους φίλους, τα πάρτι και οι καφετέριες στα δόρεια προάστια.

Ο μπαμπάς μου όμως το πήρε κατάκαρδα, λύγισε. Όλες οι προσπάθειες που έκανε να δρει δουλειά πήγαν στον δρόντο. Οι γνωστοί που μαζί έτρωγαν και γλεντούσαν του

γύρισαν την πλάτη, ούτε στο τηλέφωνο δεν απαντούσαν. Ακόμα και ο Γεράσιμος, ο καλύτερός του φίλος που είχε τρία καθαριστήρια, παραπονιόταν:

—Βασίλη, το δλέπεις κι εσύ ότι δεν μπορώ να σε βοηθήσω. Έκλεισα το ένα κατάστημα και όπως πάμε με δλέπω να δάζω λουκέτο και στο δεύτερο...

Και κάθε φορά που συναντιόνταν ο Γεράσιμος δεν ξεχνούσε να χώσει διακριτικά στην τσέπη του πατέρα μου λίγο χαρτζιλίκι.

Κρίση, κρίση, κρίση. Δεν άκουγες άλλη λέξη. Πολλές φορές οι καθηγητές μας προσπαθούσαν να μας εξηγήσουν πώς έγινε και φτάσαμε σε τέτοια χάλια. Ο μαθηματικός, φανερά αγανακτισμένος, έλεγε:

«Η κρίση ξεκίνησε πριν από πολύ καιρό και ήταν κρίση ηθική, αργότερα έγινε οικονομική. Λέω ηθική γιατί η παιδεία εδώ και πολλά χρόνια ήταν στην ουσία εκπαίδευση, δηλαδή συσσώρευση γνώσεων. Δε γίνεται κανείς καλύτερος άνθρωπος όσες γνώσεις κι αν αποστηθεί. Θυμηθείτε τους ελληνολάτρες αρχηγούς των ναζί, που διάδασαν στα ελληνικά όλους τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς και την άλλη μέρα έστελναν στα κρεματόρια και στους θαλάμους των αερίων εκατομμύρια αθώους. Για να κερδίσουμε ξανά τα παιδιά θα χρειαστεί ν' αγωνιστούμε για να τους εμπνεύσουμε τις ηθικές αξίες της ζωής, τον σεβασμό, την αλληλεγγύη, τη φιλία, την παραδοχή της διαφορετικότητας, την τιμιότητα, την αξιοπρέπεια. Τότε θα προχωρήσουν οι κοινωνίες στην ανάπτυξη και στην ευημερία».

Όταν μας μιλούσε, στην τάξη υπήρχε απόλυτη σιωπή. Ρουφούσαμε τα λόγια του σαν δροσερό νεράκι. Ήταν από τους λίγους καθηγητές που σεβόμασταν, ακριδώς εξαιτίας της συμπεριφοράς τους απέναντί μας. Και συνέχιζε να μας εξηγεί γεγονότα και καταστάσεις.

«Εγώ είμαι αισιόδοξος ότι θα τα καταφέρουμε, όπως γίνεται από τα αρχαία χρόνια ως και σήμερα. Πριν από είκοσι δύο αιώνες η Πυθία είπε για την Ελλάδα ότι είναι “ασκός κλυδωνιζόμενος μηδεπώποτε δυθιζόμενος”. Ιστορία ξέρετε. Πόσοι και πόσοι κατακτητές δεν πέρασαν από τη χώρα μας, Γότθοι, Άδαροι, Φράγκοι, Τούρκοι, Ιταλοί, Γερμανοί, κι όλοι έφεραν την καταστροφή, κι ως τα σήμερα υποφέρουμε από χρεοκοπίες, μνημόνια και τα αποτελέσματά τους. Αλλά όπως δλέπετε αντέχουμε, και το έχουμε αποδείξει ότι ο ασκός μπορεί να παραδέρνει στη φουρτούνα, αλλά δε δυθίζεται ποτέ...»

Αλλά και η φιλόλογος πολλές φορές άφηνε το μάθημα και μας συμβούλευε:

«Προσέξτε, παιδιά, η κρίση και η λιτότητα δεν πρέπει να σας στερήσουν τη σκέψη, τη φαντασία και την έκφραση. Υπάρχουν ακόμα προϊόντα του πνεύματος, τα διδλία, που θα σας κρατήσουν σε εγρήγορση και θα σας δοθήσουν να στοχαστείτε και να επιδιώσετε ηθικά. Με το διάδασμα θα αποκτήσετε κριτική σκέψη, δε θα είστε μια άμορφη μάζα που θα άγεται και θα φέρεται από αυτούς που θέλουν να σας εξουσιάζουν. Τα καλά διδλία θα σας παρηγορήσουν, θα στάξουν δάλσαμο στην ψυχή σας και θα τη γεμίσουν αισιοδοξία και ελπίδα...»

Η Ερατώ μερικές φορές είχε απορίες και τη ρωτούσε:

—Κυρία, είναι δυνατόν η λογοτεχνία και η τέχνη γενικά να μας εξημερώσουν; Τις προάλλες μας λέγατε ότι στην κοινωνία επικρατούν οι αδίστακτοι, τα αρπακτικά, οι κανίδαλοι. Πώς θα γλιτώσουμε από όλους αυτούς;

—Δε θα μας σώσουν οι επαναστάσεις, ούτε οι κάθε είδους ιδεολογίες. Ο κόσμος θα σωθεί μόνο αν αλλάξει ο καθένας από μας, μέσα του. Και οι τέχνες μπορούν να καλλιεργήσουν τον εσωτερικό μας κόσμο, να αλλάξουν τη ζωή μας και να την κάνουν καλύτερη.

Τη λατρεύαμε την καθηγήτριά μας. Τα διδλία που μας σύστηνε να διαβάσουμε ήταν όλα εξαιρετικά. Τα συζητούσαμε στην τάξη, πολλές φορές καλούσαμε και τον συγγραφέα να μιλήσει και τότε η χαρά μας ήταν διπλή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Jerry7: Κοριτσάκι μου, καλημέρα. Σε περιμένω εδώ κι αρκετή ώρα. Νόμιζα ότι δε θα έμπαινες.

Ira14: Γεια σου, Jerry7. Άργησα να τελειώσω τα μαθήματα και η μαμά μου μπαινόδγαινε συνέχεια στο δωμάτιό μου.

Jerry7: Της είπες ότι μιλάς μαζί μου;

Ira14: Για τόσο χαζή μ' έχεις;

Jerry7: Κάθε άλλο. Εκτός από όμορφη είσαι και έξυπνη.

Ira14: Τα παραλές.

Jerry7: Τότε στείλε μου μια φωτογραφία σου για να δω αν όντως είσαι όμορφη.

Ira14: Στείλε μου εσύ πρώτος.

Μου τη στέλνει αμέσως. Μένω με το στόμα ανοιχτό. Είναι κούκλος. Μελαχρινός, το χαμόγελό του με τρελαίνει. Ίδιος ο Ρόμπερτ Πάτινσον στην ταινία *Να με θυμάσαι...* Ο Jerry7 περιμένει να του στείλω κι εγώ φωτογραφία. Σταματάει το μυαλό μου. Όλες έχουν τα χάλια τους. Αποφασίζω και του στέλνω μία που είμαι μαζί με την Ερατώ. Είναι τραδηγμένη από μακριά και ποζάρουμε σαν να είμαστε μοντέλα. Φοράω κοντή φούστα και φαίνονται οι χοντρούτσικες γάμπες μου. Δεν του λέω ποια από τις δυο είμαι.

Jerry7: Πονηρούλα, νόμιζες ότι θα με μπερδέψεις. Η καρδιά μου όμως μου είπε ότι είσαι το όμορφο κορίτσι με το ροζ μπλουζάκι, που σου πάει πολύ. Και το στήθος σου είναι υπέροχο, τα αγόρια θα τρέχουν από πίσω σου.

Κοκκινίζω. Δεν ξέρω αν είναι από ντροπή ή ευχαρίστηση. Προσπαθώ να του γράψω κάτι άσχετο για να δγω από τη δύσκολη θέση, αλλά δε βρίσκω τίποτα, εκτός από το κοινότοπο:

Ira14: Τα παραλές...

Jerry7: Είναι αλήθεια, μωρό μου. Θα σε σκέφτομαι την ώρα που θα πάω για ύπνο. Καταλαβαίνεις...

Ira14: Θα τα πούμε αύριο...

Jerry7: Γεια σου, όμορφη...

Κλείνω τον υπολογιστή και προσπαθώ να μαντέψω τι άραγε εννοούσε ο Jerry7 λέγοντας «καταλαβαίνεις». Τίποτα δεν κατάλαβα. Μήπως πρέπει να τα πω όλα στην Ερατώ; Αυτή κάτι θα ξέρει παραπάνω. Τρέμω όμως στη σκέψη ότι δε θα με αφήνει σε χλωρό κλαρί, θα θέλει να της λέω τα πάντα.

Σήμερα σχολάσαμε νωρίς. Η φιλόλογος αρρώστησε και δεν ήρθε καθηγητής να την αντικαταστήσει. Βρίσκω τον αδερφό μου να κάθεται στο σαλόνι με τον Μπάμπη. Γιατί τον κουδάλισε πάλι ο Θανάσης, αφού ξέρει πως τον σιχαίνομαι;

—...μέρα, λέω μέσα από τα δόντια μου.

—Πώς τα πας, όμορφη;

Γίνομαι θηρίο. Πώς τολμάει και με λέει όμορφη; Μόνο ένας θέλω να χρησιμοποιεί αυτή τη λέξη, ο Jerry7. Του γυρίζω την πλάτη και κλείνομαι στο δωμάτιό μου. Θα του τα ψάλλω του αδερφού μου αργότερα. Πρέπει να διαβάσω σήμερα ιστορία γιατί αλίμονό μου. Έχω μείνει πίσω στα μαθήματα. Την άλλη εβδομάδα έχουμε διαγώνισμα και ο παππούς θα με σταυρώσει για να του πω τα αποτελέσματα. Τους γονείς μου δεν τους φοβάμαι, είναι και οι δυο στον κόσμο τους.

Κάθομαι στο θρανίο και αδυνατώ να παρακολουθήσω το μάθημα. Βλέπω μόνο το στόμα της καθηγήτριας ν' ανοιγοκλείνει, αλλά τα λόγια της δε γράφονται στον εγκέφαλό μου. Μουτζουρώνω το βιβλίο της ιστορίας, ζωγραφίζω καρδούλες, μικρές, μεγάλες, ζευγαρωμένες, πληγωμένες. Δεκάρα δε δίνω για τους αυτοκράτορες του Βυζαντίου, τις δολοπλοκίες τους, τις δολοφονίες, τις δόξες και τα παλάτια.

Κοιτάζω το ρολόι κάθε δυο λεπτά, η εφιαλτική ώρα δε λέει να περάσει. Η Ερατώ μου γνέφει «τι συμβαίνει;». Σηκώνω αδιάφορα τους ώμους και κοιτάζω αλλού. Μόλις χτυπάει το κουδούνι εξαφανίζομαι, πριν αρχίσει την ανάκριση η φιλενάδα μου. Μόλις φτάνω στο σπίτι πετάω το σακίδιο κι ετοιμάζομαι ν' ανοίξω τον υπολογιστή.

—Έρθες, κοριτσάκι μου; ακούω τη φωνή της γιαγιάς από την κουζίνα. Ανακατώνει το φαγητό στην κατσαρόλα, όλο το σπίτι ευωδιάζει.

—Πού είναι ο μπαμπάς; ρωτάω.

—Με τον παππού. Πήγαν στο κτήμα, στον Μαραθώνα.

Ανοίγω το στόμα μου μια πιθαμή. Ο παππούς παρακαλούσε εδώ και καιρό τον μπαμπά μου να τον βοηθάει στις δουλειές, εκείνος όμως έδρισκε χίλιες δυο δικαιολογίες και τον άφηνε να πηγαίνει μόνος του. Το κτήμα έχει απ' όλα σχεδόν τα οπωροφόρα δέντρα, τρώγαμε φρούτα κάθε εποχή. Έχει κι ένα σπίτι πετρόχτιστο, τζάκι για τον χειμώνα, δεράντα και παράθυρα απ' όπου φαίνεται η Εύδοια, όταν η ατμόσφαιρα είναι καθαρή.

Γιατί γυρίζει το μυαλό μου συνέχεια στα περασμένα; Για να ξεχνιέμαι, έστω και για λίγο, και να γίνεται η ζωή μου υποφερτή ή για να δασανίζομαι όταν επιστρέφω στη σημερινή μας κατάσταση;

Όταν ήμασταν μικρά, μας έστελναν οι γονείς στο εξοχικό του παππού για να πάνε εκείνοι κάποιο μεγάλο ταξίδι στο εξωτερικό. Μας τηλεφωνούσαν από την Ιαπωνία, την Κίνα, τις Φιλιππίνες, τη Σιγκαπούρη κι εμείς ψάχναμε σε μια παλιά υδρόγειο να μάθουμε πού βρίσκονταν εκείνες οι μαγικές χώρες. Όταν γύριζαν κουβαλούσαν δώρα για όλους μας και παράξενα αντικείμενα για να στολίσουν το ήδη παραφορτωμένο σαλόνι μας.

Στην εξοχή ζούσαμε ανάμεσα σε ανθρώπους λαϊκούς, αγρότες ήταν οι περισσότεροι, που είχαν θερμοκήπια και περιδόλια και πουλούσαν τα προϊόντα τους στα μαγαζιά του χωριού και στις λαϊκές της Αττικής. Οι γείτονές μας ήξεραν καλά τον παππού, περνούσαν

συχνά να πιουν καφέ μαζί, να μιλήσουν για τα περιδόλια τους, να συμβουλευτούν τον παππού για τον δικό του λαχανόκηπο και να του φέρουν χίλια δυο καλούδια. Κολοκυθάκια με τον ανθό, μαρουλάκια, δυόσμο και μαϊντανό.

Τα πρωινά μάς ξυπνούσαν μηχανάκια, μαρσαρίσματα αυτοκινήτων, φωνές, οι άνθρωποι πήγαιναν στις δουλειές τους από τα ξημερώματα. Πηγαίναμε κι εμείς νωρίς στη θάλασσα, πριν γεμίσει η παραλία με τα πούλμαν που κουβαλούσαν μπουλούκια από την Αθήνα.

Ο Θανάσης ήταν από μικρός ζωηρός. Ο παππούς τον κυνηγούσε να μην πηγαίνει στα θαλάσσια, να μην πειράζει τα άλλα παιδιά και, το κυριότερο, να μη δουτάει το κεφάλι μου στη θάλασσα, τάχα για να μάθω να κάνω δουντιές.

Τα απογεύματα με άφηνε ο παππούς να πηγαίνω στο μεγάλο προαύλιο της εκκλησίας, όπου μαζεύονταν το παιδομάνι απ' όλη τη γειτονιά και παίζαμε ως το δρόδυ. Παιδιά αλλοδαπών που οι γονείς τους δούλευαν στα θερμοκήπια, τσιγγανάκια, γειτονόπουλα που έμεναν μόνιμα στον Μαραθώνα. Οι φωνές μας ξεσήκωναν την πλατεία και οι μαγαζάτορες μας μάλωναν, γιατί ενοχλούσαμε τους πελάτες τους, οι μπάλες μας μερικές φορές, άθελά μας, έδαζαν στο σημάδι τους καφέδες και τις πορτοκαλάδες τους.

Τότε δεν ξέραμε ακόμα τι θα πει ρατσισμός, ο αδερφός μου όμως με κορόιδευε.

—Πρόσεχε να μην κολλήσεις ψείρες από τα δρομόπαιδα που κάνεις παρέα...

—Εσύ να προσέχεις, γιατί θα μαρτυρήσω στον παππού ότι σε είδα μαζί με τον Γιωργή να κλέβετε σταφύλια από την κληματαριά του παπα-Νικόλα...

—Αλίμονό σου, μυξιάρικο. Θα δεις τα ψάρια ανάποδα με το κεφάλι σου στον πάτο της θάλασσας.

Οι φοβέρες του αδερφού μου δε με τρώαζαν. Τις είχα συνηθίσει. Είχα τον παππού και τη γιαγιά, που με πρόσεχαν και με προστάτευαν.

Τα δρόδια καθόμασταν στη δεράντα με φεγγαράδα και τα αστέρια να λάμπουν στον ουρανό. Τότε πίστευα ακόμα ότι οι σκιές στο φεγγάρι ήταν δυο δρόκοι που πάλευαν, κι ας ήξερα ότι οι αστροναύτες που πήγαν εκεί πάνω δε δρῆκαν δρόκους, αλλά την απόλυτη ερημιά.

Ο παππούς μού μάθαινε τους αστερισμούς, εκείνο το λαμπερό αστέρι που δλέπαμε κάθε δρόδυ ήταν η Αφροδίτη, μου έδειχνε την Κασσιόπη και τον Κύκνο, τη Μεγάλη και τη

Μικρή Άρκτο. Ποτέ δεν κατάλαβα γιατί ονόμασαν έτσι αυτούς τους δυο αστερισμούς, αφού δε μοιάζουν ούτε με μικρή ούτε με μεγάλη αρκούδα.

Ο Θανάσης μαζεύονταν στο σπίτι αφού είχε νυχτώσει, ιδρωμένος, με το σκέιτμπορντ παραμάσχαλα. Τρώγαμε στη δεράντα, η γιαγιά άναβε παστίλιες για να μη μας πιουν το αίμα τα κουνούπια. Μας δρόσιζε η αύρα που ερχόταν από τη θάλασσα και μερικά αργοπορημένα καράδια, κατάφωτα, διάζονταν ν' αράξουν στο λιμάνι τους.

Παρακαλούσα να μην τελειώσει το καλοκαίρι, αλλά μόλις οι πρώτες σταγόνες της δροχής, χοντρές και χλιαρές, έπεφταν ξαφνικά, ξέραμε ότι τελείωναν οι διακοπές. Το λέει και ο αγαπημένος μου ποιητής, ο Ελύτης: *«Με την πρώτη σταγόνα της δροχής σκοτώθηκε το καλοκαίρι»*.

Τα σπίτια σιγά σιγά άδειαζαν, ερήμωνε η πλατεία της εκκλησίας από παιδιά, αρχές Σεπτέμβρη άνοιγαν τα σχολεία. Είχα αρχίσει να νοσταλγώ τους συμμαθητές μου, ήθελα να πάω σε μεγαλύτερη τάξη, να γνωρίσω τους καινούριους μας δασκάλους.

Τι κρίμα... Είχα στηρίξει τις ελπίδες μου στον παππού, ότι θα κατάφερνε να δγάλει τον μπαμπά από την απραξία και την κατάθλιψη. Όταν γύρισαν από τον Μαραθώνα ο παππούς ήταν σκεφτικός, το πρόσωπό του συννεφιασμένο. Τον άκουσα να λέει στη γιαγιά:

—Σ' όλο τον δρόμο ο Βασίλης ήταν αμίλητος. Προσπάθησα να κάνω κουθέντα μαζί του, αλλά μου απαντούσε μονολεκτικά κι έπειτα κλεινόταν πάλι στη σιωπή του. Κάπνιζε το ένα τσιγάρο μετά το άλλο, και όταν φτάσαμε κάθισε σε μια πολυθρόνα και κοίταζε τη θάλασσα. Μια δυο φορές του ζήτησα να με δοθηήσει, αλλά έκανε πως δε με άκουγε.

—Τι θα κάνουμε; Πρέπει να δρούμε τρόπο να τον δοθηήσουμε, έλεγε η γιαγιά.

—Πρέπει να θέλει και ο ίδιος να δοθηθεί, αλλιώς αν τον ζορίσουμε θα είναι χειρότερα.

—Δεν μπορώ να τον δλέπω να χειροτερεύει μέρα με τη μέρα και να καθόμαστε με τα χέρια σταυρωμένα.

—Θα κάνουμε υπομονή. Θα ξαναδοκιμάσω να τον φέρω στα νερά μου...

Θαύμα, θαύμα! Η μαμά μου πρόσεξε ότι είμαι νευρική κι άλλοτε πάλι αφηρημένη.

Με καθίζει πλάι της και δάζει το χέρι της γύρω από τους ώμους μου.

—Κάτι έχεις εσύ, δε με γελάς εμένα. Πες μου, τι σου συμβαίνει, κοριτσάκι μου;

Θέλω να χωθώ πιο βαθιά στην αγκαλιά της, να πλαντάξω στο κλάμα και να της μιλήσω για όσα με στεναχωρούν και με πληγώνουν. Για τον μπαμπά που θυθίζεται όλο και περισσότερο στην κατάθλιψη, τις μάταιες προσπάθειες του παππού να τον ξεκολλήσει από το σπίτι, τον δικό της αγώνα να τα δγάλουμε πέρα. Μπερδεύομαι, δεν ξέρω από πού ν' αρχίσω. Αποφασίζω να μιλήσω για την εκδρομή, μιας και είναι κάτι που δεν παίρνει αναβολή.

—Μαμά, οι καθηγητές μας αποφάσισαν να μας πάνε εκδρομή. Χρειάζομαι πενήντα ευρώ.

—Και πού θα γίνει αυτή η εκδρομή που στοιχίζει πενήντα ευρώ;

—Στην Καλαμάτα...

—Γιατί δε σας πάνε στο Λουτράκι που είναι και πιο κοντά; Με τόσα ευρώ θα πληρώσω το σουπερμάρκετ μιας βδομάδας.

—Μαμά, ντρέπομαι. Όλα τα παιδιά έχουν δηλώσει ότι θα πάνε, γιατί όχι κι εγώ;

Κόντευαν να με πάρουν τα κλάματα. Η μαμά με σφίγγει πάνω της, με αγκαλιάζει και με τα δυο της χέρια.

—Καρδιά μου, είναι φυσικό να μην καταλαβαίνεις όλα αυτά που ζούμε τον τελευταίο καιρό. Κι εγώ νιώθω ακόμα παγωμένη, δεν μπορώ να δεχτώ ότι από τη μια στιγμή στην άλλη φτάσαμε σ' αυτή τη θλιδερή κατάσταση. Είσαι μυαλωμένο παιδί και θα καταλάβεις αυτά που πρέπει να σου πω. Οι δυσκολίες έρχονται στη ζωή μας, αρκετές φορές, όταν δεν τις περιμένεις. Ο κόσμος δεν είναι «όμορφος κι αγγελικά πλασμένος». Ποτέ δεν ήταν. Υπήρχε πάντα η αδικία, η ανισότητα, η σκληρότητα, η στέρηση. Αλλά πάντα τα κατάφεραν οι άνθρωποι και ξανασήκωναν το κεφάλι, με την υπομονή και τη δύναμη της θέλησής τους και τη βοήθεια που έδινε ο ένας στον άλλον.

—Τι έφταιξε όμως και χάσαμε την όμορφη ζωή που είχαμε;

—Όσο κι αν είμαι ακόμα ζαλισμένη μπορώ να κρίνω από πού άρχισε το κακό, τα σφάλματα που έκαναν οι πολιτικοί μας. Γιατί και ψέματα μας είπαν και χρήματα έκλεψαν. Μας φούσκωσαν τα μυαλά ότι είμαστε η χώρα του πλούτου και της καλοπέρασης. Οι

τράπεζες έδιναν εύκολα δάνεια για σπίτια, αυτοκίνητα, δάνεια για να πάμε διακοπές και ταξίδια, δάνεια για να έχουμε όσα ποθούσε η ψυχή μας. Κι οι άνθρωποι τους πίστεψαν κι έπεσαν στην παγίδα τους. Θυμήσου ότι κι εμείς με τον ίδιο τρόπο την πατήσαμε. Ταξίδια, ψώνια, νυχτερινά κέντρα, όλα με δάνεια και κάρτες. Λες και θα ζούσαμε την ίδια ζωή για πάντα. Και η χώρα δανειζόταν δισεκατομμύρια από τις ξένες τράπεζες για να καλύψει όλα μας τα «θέλω». Αλλά όταν έφτασε η ώρα να ξεπληρώσει τα χρέη της, τα ταμεία ήταν άδεια. Από κάπου όμως έπρεπε να βρεθούν χρήματα. Και ποιος πληρώνει πάντα τα σπασμένα; Ο λαός... Άρχισαν, λοιπόν, να κόδουν μισθούς και συντάξεις, ν' απολύουν υπαλλήλους. Όσοι χρωστούσαν στο δημόσιο δεν είχαν να τα δώσουν. Εργοστάσια και επιχειρήσεις έκλεισαν, αφού δεν υπήρχαν χρήματα για αγορές. Και όπου υπάρχει ανεργία υπάρχει και φτώχεια.

—Και πόσο θα αντέξουμε, μαμά; Βλέπω τον μπαμπά μέρα με τη μέρα να δουλιάζει στην απόγνωση. Ποιος; Αυτός που ήταν το στήριγμά μας...

—Ο μπαμπάς σου το πήρε πολύ βαριά και αντιδράει αρνητικά. Δεν μπορεί να βοηθήσει καθόλου τον εαυτό του και φυσικά ούτε εμάς. Το κακό είναι ότι κι εγώ δεν είμαι σε θέση να τον βοηθήσω, γιατί δε μου αφήνει ούτε μια χαραμάδα για να τον πλησιάσω. Έχω, όπως δλέπεις, και τον δικό μου καθημερινό αγώνα για να τα δγάλω πέρα. Προχτές μπήκε στο μαγαζί που δουλεύω μια κυρία. Την ήξερα από τότε που ζούσαμε με άνεση, είχαμε πολλές φορές συναντηθεί σε δεξιώσεις και ακριβά εστιατόρια. Έκανε πως δε με γνώριζε. Ψώνισε πέντε ζευγάρια παπούτσια και με διέταξε να τα στείλω στο σπίτι της στην Εκάλη, στην οδό Ρόδων, μου τόνισε, λες και δε θυμόμουν ότι έμενε σε μια ακριδή μονοκατοικία. Ο άντρας της είχε τα μέσα σε κάθε κυδέρνηση, έπαιρνε εργολαβίες και ήταν από εκείνους που είχαν πάντα χρήματα.

—Πώς μπορούν, μαμά, μερικοί άνθρωποι να είναι τόσο σκληροί και να χαίρονται με την κατάντια του άλλου;

—Πάντα υπήρχαν και θα υπάρχουν τέτοιοι, αλλά εσύ δεν πρέπει να στεναχωριέσαι. Μπορεί μερικές φορές να είμαι νευρική και κουρασμένη, να βασανίζω το μυαλό μου πώς θα πληρώσω τους λογαριασμούς και τα χαράτσια που εξακολουθούν να έρχονται, αλλά θέλω να ξέρεις πως όσο έχουμε όλοι την υγεία μας, όσο έχω τη δουλειά μου και έχω και τη

δική σας κατανόηση, όλα θα πάνε καλά. Και το κυριότερο που πρέπει να θυμάσαι είναι πως όσο νευρική, κουρασμένη και απογοητευμένη είμαι, πάντα θα δρίσκομαι δίπλα σας όταν με χρειάζεστε.

—Μαμά, ανησυχώ για τον μπαμπά. Δεν μπορώ να τον βλέπω σε αυτό το χάλι. Κάτι πρέπει να κάνουμε για να τον βοηθήσουμε.

—Όλα θα γίνουν. Εσύ δεν πρέπει να στεναχωριέσαι. Έχω εμπιστοσύνη στον παππού. Αυτός και η γιαγιά με τη σοφία της ηλικίας τους και την αγάπη τους θα μπορέσουν σιγά σιγά να του ξαναδώσουν τη δύναμη να καταλάβει τη δοκιμασία που περνάει, να δγει από το καθούκι του και να αρχίσει πάλι να ζει.

Η ελπίδα ξαναγεννήθηκε μέσα μου. Χώθηκα δαθιά στην αγκαλιά της μαμάς μου, όπως τότε που ήμουν μικρή κι έτρεχα κοντά της να γιατρέψει τα πληγωμένα μου γόνατα και να σκουπίσει τα δάκρυά μου...

Ο Θανάσης... Το καμάρι μας... Δε μας έφταναν τα δάσανά μας, δρήκε την ώρα ο αδερφός μου να παραστήσει τον ήρωα. Μέσα στα μαύρα μεσάνυχτα χτύπησε το τηλέφωνο. Το σήκωσε η μαμά. Ο Θανάσης ήταν κρατούμενος στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής. Ντύθηκε όπως όπως και χωρίς να ξυπνήσει τον μπαμπά πήρε τους δρόμους. Κι έμεινα εγώ μόνη να τρέμω και να περνούν από το μυαλό μου χίλιες δυο κακές σκέψεις. Φεύγοντας το πρωί ο αδερφός μου είχε πει πως μετά το φροντιστήριο θα πήγαινε στο σπίτι του Μπάμπη. Θα κοιμόταν εκεί για να διαβάσουν, σε λίγες μέρες θα έγραφαν διαγώνισμα. Πώς δρέθηκε στο κρατητήριο; Τι είχε κάνει; Τι μας έκρυβε;

Μου φάνηκε ότι πέρασε ένας χρόνος μέχρι να γυρίσει η μαμά με τον κανακάρη της. Τον είχαν πιάσει μαζί με τον Μπάμπη να γράφουν συνθήματα με σπρέι στους τοίχους. Συνθήματα ρατσιστικά: ΣΚΟΤΩΣΤΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ.

Ο αστυνομικός εξήγησε στη μαμά ότι τέτοια φαινόμενα, και ακόμα χειρότερα, γίνονταν πιο συχνά μέρα με τη μέρα. Οι νεοναζί, με την κρίση και τη φτώχεια, άρχισαν να πληθαίνουν

και να δημιουργούν φασαρίες. Ακόμα και στα λύκεια κατάφεραν να μπουν και να γεμίζουν τα μυαλά των μαθητών με μίσος για όποιον έχει διαφορετικό χρώμα, διαφορετική πατρίδα, διαφορετική θρησκεία, διαφορετική κουλτούρα.

Άφησαν τον αδερφό μου ελεύθερο επειδή είναι πολύ μικρός ακόμα. Τον προειδοποίησαν όμως πως αν τον ξαναπιάσουν θα αντιμετωπίσει όλες τις συνέπειες του νόμου.

Η μαμά μου έκανε υπομονή μέχρι να φτάσουν στο σπίτι. Τότε ξέσπασε όλος ο θυμός της για τα καμώματα του Θανάση. Άκουσε τις φωνές ο παππούς και κατέδθηκε με τη γιαγιά. Ο αδερφός μου είχε πάρει φόρα, έδρισκε ένα σωρό επιχειρήματα για να δικαιολογήσει την πράξη του.

—Γιατί να είναι η Ελλάδα ξέφραγο αμπέλι και να μπαίνουν χιλιάδες λαθρομετανάστες κάθε μέρα; Αν δεν υπήρχαν αυτοί, θα δούλευαν στις οικοδομές, στα χωράφια και στα δενζινάδικα Έλληνες. Γιατί ν' απλώνει ο αράπης την πρραμάτεια του στο πεζοδρόμιο, να κερδίζει ένα καλό μεροκάματο και ο μπαμπάς μου να μη δρίσκει δουλειά; Του χρόνου τελειώνω το λύκειο. Ποιο θα είναι το μέλλον μου; Αν περάσω σε καμιά σχολή στην επαρχία, ποιος θα μου πληρώνει τα έξοδα; Στην καλύτερη περίπτωση θα κουβαλάω πίτσες και σουβλάκια και θα είμαι και ευχαριστημένος. Γιατί το αδερφάκι της συμμαθήτριάς μου, της Αθηνάς, δεν το δέχονται στο νηπιαγωγείο και παίρνουν τα Αλδανάκια; Αυτό δεν είναι ρατσισμός;

Κάτι πήγε να πει ο παππούς, αλλά ο Θανάσης ήταν έξαλλος.

—Γιατί ο πατέρας έχασε τη δουλειά του και η μάνα μου παίρνει πεντακόσια ευρώ και μ' αυτά μας αναγκάζουν να ζήσουμε; Αν δεν ήταν οι μετανάστες που δουλεύουν για ψίχουλα, η μάνα μου θα έπαιρνε έναν κανονικό μισθό. Αυτοί οι ψευταράδες αφήνουν τους μετανάστες να μπαίνουν ανενόχλητοι στη χώρα μας, αυτοί οι προδότες έφεραν και τους ξένους να μας κυδερνήσουν. Το είπε και ο Μένανδρος τον 4ο αιώνα: «Τα δάνεια δούλους τους ελεύθερους ποιεί». Δεν πρέπει κάποτε να διώξουμε τους μετανάστες; Δεν πρέπει ν' απαλλαγούμε από όλους τους ξένους και να ανήκει επιτέλους η Ελλάδα στους Έλληνες;

Έλεγε, έλεγε ο αδερφός μου και τελειωμό δεν είχε.

—Άκου κι εμένα τώρα, είπε ο παππούς όταν πέρασε ο θυμός του Θανάση. Όταν ήμουν στην ηλικία σου, γράφαμε συνθήματα κατά των Γερμανών κατακτητών: ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΑΜ,

ΚΑΤΩ Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ. Εσείς σήμερα καταντήσατε να πιστεύετε τα εγγόνια του Χίτλερ. Πόσες φορές σου έχω μιλήσει για τα εγκλήματα του ναζισμού; Ξεχνάς το Ολοκαύτωμα, τα εκατομμύρια των Εβραίων που πέθαναν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης; Πόσα ελληνικά χωριά έκαψαν; Ακόμα οι χήρες φοράνε μαύρα στα Καλάδρυτα, στο Δίστομο, στην Κάνδαλο και σε τόσα άλλα μέρη. Όλοι αυτοί που σας πλησιάζουν και σας πουλάνε τις μεγάλες ιδέες της εθνικοφροσύνης είναι λύκοι ντυμένοι πρόβατα κι εσείς θαμπωμένοι τους ακολουθείτε. Οι νέοι της ηλικίας σου είναι ευάλωτοι και οι σημερινοί ναζιστές εκμεταλλεύονται την ορμή της νιότης σας. Σε λίγο δε θα γράφετε συνθήματα στους τοίχους. Θα σας δάξουν να κάνετε τις δρόμικες δουλειές, ξυλοδαρμούς, τραυματισμούς, και θα σκοτώνετε αθώους και κατατρεγμένους μετανάστες.

—Παππού, σ' αρέσει εσένα η σημερινή κατάσταση; Να ζούμε μέσα σε σιδερόφραχτες πόρτες και παράθυρα;

—Φυσικά και δε μ' αρέσει. Αλλά δε φταίνει μόνο οι ξένοι. Όσο θα μεγαλώνει η ανεργία και η πείνα, θα πολλαπλασιάζεται η βία και η εγκληματικότητα, αλλά όχι μόνο από τους μετανάστες. Και οι ναζιστές θα πληθαίνουν και θα ψαρεύουν παιδιά σαν κι εσένα και θα τους γεμίζουν τα μυαλά με μίσος. Γράμματα ξέρεις. Άνοιξε κανένα ιστορικό διδύκιο και διάβασε για την περίοδο της Βαϊμάρης και μετά θα καταλάδεις γιατί πληθαίνουν οι νεοναζί.

—Έχω ανοίξει διδύκιο, παππού, και έχω μάθει. Ο φασισμός είναι μια αθάνατη ιδέα και σαν ιδέα δεν πεθαίνει ποτέ. Πάντα θα υπάρχουν στις δήθεν δημοκρατίες φρέσκα μυαλά και ψυχές δυνατές, ελεύθερες και περήφανες, που θα αγωνίζονται για τη σωτηρία των λαών...

—Δεν ξέρεις τι σου γίνεται. Ξεχνάς ποιος ξεκίνησε τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο; Οι φασίστες Ιταλοί και οι Γερμανοί ναζί. Αυτοί αιματοκύλισαν την Ευρώπη και χάθηκαν εκατομμύρια αθώοι.

—Και οι δημοκράτες δεν ήταν καλύτεροι, παππού. Έκαναν συμμαχία με τον Στάλιν και τους μπολσεβίκους. Κι αν δε δοθούν οι Αμερικανοί ιμπεριαλιστές, σήμερα θα ήταν αλλιώς ο κόσμος.

—Θανάση, τι έμεινε από τα μεγαλεία του φασισμού και του ναζισμού; Μια τσακισμένη Ευρώπη. Σήμερα ξανασηκώνουν κεφάλι οι ναζί λόγω της οικονομικής ανέχειας. Βρίσκουν «φρέσκα μυαλά», «δυνατές, ελεύθερες και περήφανες ψυχές» που τους ακολουθούν. Είναι δύναμη και υπερηφάνεια να μισείς τον εξαθλιωμένο μετανάστη και να τον σκοτώνεις; Αν δυναμώσουν κι άλλο ξέρεις τι θα κάνουν; Θα κυνηγούν όλους τους διαφορετικούς, όπως έκαναν και τότε. Τους ομοφυλόφιλους, τους ανάπηρους, τους αντιφρονούντες...

Είπε, είπε ο παππούς και ο Θανάσης τον άκουγε με κατεδασμένο το κεφάλι. Έμεινε κάμποση ώρα σκεπτικός κι έπειτα κλείστηκε στο δωμάτιό του.

Ως τώρα απόφευγα να καλέσω την Ερατώ και δυο τρεις άλλες συμμαθήτριάς μου στο σπίτι μας. Επειδή δεν ήθελα να δουν τα χάλια του μπαμπά μου. Εγώ είχα πάει αρκετές φορές στα δικά τους σπίτια, γνώρισα τους γονείς τους και τα αδέρφια τους. Κανείς δεν κολυμπούσε στο χρήμα, όλοι τα έφερναν δύσκολα βόλτα, αλλά δεν τους άκουσα ποτέ να παραπονιούνται και να γκρινιάζουν.

Πλησίαζαν τα γενέθλιά μου και σκέφτηκα ότι ήταν μια καλή ευκαιρία να μαζετούμε όλες οι φίλες και να περάσουμε μαζί λίγες ώρες ξένοιαστες και χαρούμενες. Η μαμά μου δεν ενθουσιάστηκε. Ο μπαμπάς μου απόρησε πόσο γρήγορα πέρασε ένας χρόνος και ο Θανάσης είπε ότι θαριέται ν' ακούει τα νιάναρα να χαζολογάνε. Μόνο η γιαγιά χάρηκε.

—Καλή ιδέα, κοριτσάκι μου. Να μπει επιτέλους και λίγη χαρά στο σπίτι μας. Θα σου φτιάξω μεζεδάκια να γλείφετε τα δάχτυλά σας και μια πελώρια τούρτα για να χωρέσει τα δεκατέσσερα κεράκια.

Οι φίλες μου πέταξαν από χαρά. Η Γιώτα με ρώτησε:

—Θα καλέσεις και αγόρια;

—Δεν το έχω σκεφτεί, είπα μουδιασμένη.

—Σκέψου το. Ο Δημήτρης είναι έξω καρδιά. Θα μας πει τα τελευταία ανέκδοτα που ψάρεψε από το διαδίκτυο και ο Γιάννης θα φέρει όλα του τα cd. Θέλω χορό οπωσδήποτε...

—Έχει δίκιο η Γιώτα, πετάχτηκε η Ερατώ. Πάρτι χωρίς αγόρια δε γίνεται.

—Καλά, θα τους καλέσω, είπα με μισό στόμα.

Η καρδιά μου σφίχτηκε. Το σπίτι μας ήταν μικρό, πού θα χωρούσαμε τόσα παιδιά; Ο καιρός όμως ήταν γλυκός και μπορούσαμε ν' ανοίξουμε την μπαλκονόπορτα του σαλονιού και να δγούμε στη βεράντα.

Πόσο διαφορετικά θα ήταν όμως τα φετινά μου γενέθλια. Όπως διαφορετική είχε γίνει και η ζωή μας, αφού όλα είχαν έρθει τα πάνω κάτω. Δε θα γίνονταν στο όμορφο σπίτι μας στην Πεντέλη με όλους τους συμμαθητές μου, αγόρια και κορίτσια. Η μαμά έδινε την παραγγελία σε ένα γνωστό ζαχαροπλαστέιο, που αναλάμβανε εκτός από την τούρτα και τον μπουφέ με τα φαγητά, τον στολισμό με μπαλόνια, κι ένας παιδικός θίασος έπαιζε ένα έργο, κωμωδία συνήθως. Και το τραπέζι γέμιζε από δώρα ακριβά...

Θυμήθηκα τα λόγια της μαμάς μου. «Πρέπει να ξεχάσεις, Ηλέκτρα, τα περασμένα μεγαλεία και να ξαναγυρίσεις στη σημερινή πραγματικότητα». Αυτό έκανα κι άρχισα να οργανώνω το πάρτι των γενεθλίων μου.

Παρασκευή. Τα παιδιά άρχισαν να μαζεύονται από νωρίς για να έχουμε ώρα και για χορό, και όλα τους κρατούσαν κι από ένα δώρο. Ένιωθα χαρούμενη κι ευτυχισμένη. Είχα και πάλι φίλους και γιόρταζα τα γενέθλιά μου με την οικογένειά μου. Μόνο ένα αγκαθάκι κάθε τόσο μου ταίμπούσε την καρδιά. Τι θα έκανε ο μπαμπάς; Αν κοιόταν και ο θόρυβος τον ξυπνούσε, μπορεί να θύμωνε και τότε το πάρτι θα είχε τραγικό τέλος. Και ήταν η μόνη φορά που παρακαλούσα να ήταν αρκετό το ούισκι για να τον κρατήσει κοιμισμένο όλη τη νύχτα.

Μου κόπηκε η ανάσα όταν είδα τον αδερφό μου να καταφτάνει παρέα με τον Μπάμπη. Φαίνεται ότι ο Θανάσης είδε τα ξινισμένα μούτρα μου και διάστηκε να πει:

—Έχουμε μια δουλίτσα και θα φύγουμε, αφού όμως φάμε ένα κομμάτι από την τούρτα και σου πούμε χρόνια πολλά.

Όση ώρα τα παιδιά έτρωγαν ποπ κορν και πατατάκια, ο Μπάμπης έτρωγε εμένα με τα μάτια του. Η γιαγιά έφερε την τούρτα, μαζευτήκαμε όλοι γύρω από το τραπέζι, η μαμά

άναψε τα κεράκια, ο παππούς έδωσε το σύνθημα κι όλοι τραγούδησαν «Να ζήσεις, Ηλέκτρα, και χρόνια πολλά...».

Έπειτα πήρα βαθιά ανάσα κι έσδησα όλα τα κεριά.

—Κάνε μια ευχή! μου φώναξε η Ερατώ. Σάστισα. Τι ευχή να πρωτοκάνω; Ήθελα τόσο πολλά να μου συμβούν. Αλλά εκείνο που κυριαρχούσε στο μυαλό μου ήταν να γίνει ο μπαμπάς μου καλά όπως ήταν παλιά, χαρούμενος και δημιουργικός.

—Τι ευχήθηκες; με ρώτησε η Γιώτα.

—Δε λέγεται, γιατί δε θα πιάσει η ευχή, με έδγαλε από τη δύσκολη θέση η Ερατώ.

Οι ευχές και τα φιλιά δεν είχαν τελειωμό. Ο Θανάσης έδγαλε από την τσέπη του πέντε ευρώ —«Μικρό, για να πάρεις τσίχλες»— και μου 'σκασε ένα φιλί στο μάγουλο. Όπως πάντα αγνής και με τα σαχλά του αστειάκια ο αδερφούλης μου. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, με πλησίασε και ο Μπάμπης, με αγκάλιασε και προσπάθησε να με φιλήσει. Τραβήχτηκα και το φιλί του έμεινε στον αέρα. Ένιωσα θυμό, αλλά προσπάθησα να μην το δείξω.

—Όρα ν' ανοίξεις τα δώρα, φώναζαν όλοι.

Πρώτα άνοιξα το δώρο του παππού και της γιαγιάς. Όπως πάντα ήταν ένα διδύο, *Στον καιρό του Βουλγαροκτόνου*. Η μαμά διάλεξε ποιήματα του Ελύτη. Η Ερατώ, που ήξερε ότι είμαι διδλοφάγος, μου έφερε τους *Άθλιους* του Β. Ουγκό. Η Γιώτα δερνίκι για τα νύχια. Η Ασπασία μια μπαρέτα για τα μαλλιά με ροζ στρασάκια. Η Αδαμαντία ένα μακό μπλουζάκι που έγραφε «I love you». Η Πηνελόπη μια κολόνα, η Γεωργία ένα αφρόλουτρο σε θηριώδες μέγεθος που θα μου κρατούσε για το υπόλοιπο της ζωής μου και ο Δημήτρης ένα cd των Dead Can Dance. Ο Γιάννης με άφησε να διαλέξω όποια μουσική ήθελα.

Είχα καιρό να νιώσω τόσο όμορφα και λυτρωτικά. Έδλεπα στα μάτια των συμμαθητών μου, στις αγκαλιές και στα φιλιά τους, αισθήματα αληθινά. Με είχαν παραδεχτεί, ήμουν κι εγώ πια σαν κι εκείνους, επικοινωνούσαμε και μοιραζόμασταν κάτι σταθερό που με γέμιζε σιγουριά κι ελπίδα.

—Ελάτε, θα κρυώσουν τα φαγητά! ακούστηκε η φωνή της γιαγιάς.

Δεν περιμέναμε να μας το ξαναπει. Πέσαμε με τα μούτρα στα μεζεδάκια κι όταν άδειασαν οι πιατέλες, με τη μουσική στη διαπασών, χορέψαμε ως αργά. Κι αν δεν ήταν ο

Μπάμπης παρών θα περνούσα ακόμα καλύτερα. Δεν ξεκολλούσε τα μάτια του από πάνω μου. Έκανα πως δεν το έδλεπα, αλλά όταν η μουσική έγινε αργή στάθηκε μπροστά μου έτοιμος για χορό. Δεν μπόρεσα ν' αρνηθώ. Με έπιασε με το ένα του χέρι, που ήταν ζεστό και ιδρωμένο, και με έσφιξε πάνω του. Το σώμα μου έγινε σαν ξύλο, άκαμπτο. Όταν η μουσική έγινε πάλι γρήγορη, τον άφησα και άρχισα να χορεύω μόνη μου, όπως έκαναν και τα άλλα κορίτσια. Και μόνο η Γιώτα χόρευε αγκαλιά με τον Δημήτρη, ενώ η Ασπασία με τον Νικόλα έδιναν ρεσιτάλ στο hip hop.

ΣΑΒΒΑΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ μπαίνω στο facebook. Ο Jerry7 δεν είναι μέσα. Παίρνω ανάποδες. Ήθελα τόσο πολύ να του μιλήσω για το χτεσινό πάρτι και πόσο καλά περάσαμε. Με δυσκολία κρατιέμαι ως το απόγευμα. Ξαναδοκιμάζω. Τίποτα. Μπορεί και να με ξέχασε και αυτή τη στιγμή να μιλάει μ' ένα άλλο κορίτσι.

Ακούω τη φωνή της μαμάς.
—Ηλέκτρα, είσαι έτοιμη; Φεύγουμε σε λίγο.

Θεέ μου, ξέχασα ότι σήμερα θα πηγαίναμε επίσκεψη στη θεία Καλλιόπη, ξαδέερφη του πατέρα μου, και θα συναντούσα την Αμαλία, την ξαδέερφη μου. Είναι ψηλή και όμορφη, με σκουλαρίκι στη μύτη και τατουάζ στον σβέρκο της μια πεταλούδα. Στα μαθήματα είναι πάτος, πηγαίνει στην τρίτη λυκείου αλλά δε νοιάζεται, το όνειρό της είναι να έχει κάποτε δική της εκπομπή στην τηλεόραση, υποθέτω σε κανένα extra vlakia κανάλι. Έχει κι έναν εξυπνάκια αδερφό, μικρότερο, τον Τίμο που μου τη σπάει. Είμαι σίγουρη ότι θα καδγαδίσουμε πάλι.

—Μπα; Γκρεμίστηκε κανένας φούρνος; Ήρθε η δεσποινίς Ακατάδεχτη; λέει η Αμαλία μόλις ανοίγει την πόρτα.

Έχω έτοιμη μια τσουχτερή απάντηση, αλλά κρατιέμαι. Η ξαδέερφη μου φεύγει για το γυμναστήριο, ετοιμάζει από τώρα το σώμα της για την τηλεόραση, το μυαλό της δε χρειάζεται να το γυμνάσει.

Η μαμά μου κουδεντιάζει με τη θεία για την κρίση, τη δουλειά της και πόσο δύσκολα τα φέρνουμε δόλτα. Δεν αναφέρει καθόλου τον μπαμπά, ούτε και η θεία ρωτάει, όλοι

ξέρουν πια τι κάνει. Σε λίγο πάύω ν' ακούω τι λένε, σκέφτομαι τον Jerry7 και πόσο θέλω να του μιλήσω.

—Είσαι για παιχνίδι; με σκουντάει το σπασικλάκι. Του ρίχνω μια φονική ματιά και αμέσως εξαφανίζεται στο δωμάτιό του.

Προφασίζομαι ότι έχω διάβασμα και σε λίγο γυρίζουμε σπίτι.

Τρέχω στο λάπτοπ. Ο Jerry7 είναι μέσα.

Jerry7: Γεια σου, κοριτσάκι μου.

Ira14: Όχι και κοριτσάκι. Χτες μπήκα στα δεκατέσσερα.

Jerry7: Είχε γενέθλια το κορίτσι μου και δε μου το είπε; Με κάνεις και θυμώνω.

Ira14: Ήθελα να σου το πω αλλά δε σε έδρισα.

Jerry7: Μαθήματα. Ξέρεις πόσο φορτωμένο είναι το πρόγραμμα. Πες μου πώς τα πέρασες.

Ira14: Υπέροχα. Ήρθαν φίλες μου από το γυμνάσιο και δυο συμμαθητές μας.

Jerry7: Παίζει τίποτα με κανέναν; Γιατί αλίμονό του.

Θέλω να τον κάνω να ζηλέψει για να τον εκδικηθώ που με άφησε να τον περιμένω τόσες ώρες.

Ira14: Ήρθε κι ένας φίλος του αδερφού μου και χορεύαμε συνέχεια μαζί. Φαίνεται ότι με συμπαθεί.

Jerry7: Όστε έτσι, ε; Νόμιζα ότι εγώ είμαι το αγόρι σου. Μήπως είναι καλύτερα να μην ξαναμιλήσουμε;

Θεέ μου, πόσο χαζή είμαι. Μου έρχεται να χτυπήσω το κεφάλι μου στον τοίχο. Πώς μίλησα έτσι στον Jerry7; Προσπαθώ να τα μαζέψω.

Ira14: Σου είπα ψέματα.

Jerry7: Γιατί;

Ira14: Ήθελα να σε κάνω να ζηλέψεις.

Jerry7: Αυτό δείχνει ότι ενδιαφέρεσαι για μένα.

Ira14: Ναι.
Jerry7: Αλήθεια μου λες;
Ira14: Αλήθεια.
Jerry7: Δηλαδή εκείνος ο τύπος δεν υπάρχει;
Ira14: Υπάρχει, αλλά είναι απαίσιος. Φαντάσου ότι ήθελε να χορέψουμε.
Jerry7: Χορέψατε;
Ira14: Πολύ λίγο. Τον σιχαίνομαι, τον ηλίθιο. Προσπάθησε να με φιλήσει.
Jerry7: Κι εσύ τι έκανες;
Ira14: Τραδίχητκα μακριά του. Τι να περιμένεις από ένα βλαχαδερό;
Jerry7: Μπράβο, το κοριτσάκι μου. Αν σε ξαναπλησιάσει θα τον σκοτώσω. Είμαι ζηλιάρης.
Σε θέλω μόνο για μένα.

Παίρνω θατιές ανάσες. Τα κατάφερα. Ο Jerry7 εξακολουθεί να με θέλει. Νιώθω μια ζεστασιά μέσα μου, σαν να με σκέπασε ένα πουπουλένιο πάπλωμα.

Η πρόσκληση ήρθε με το ταχυδρομείο. Παντρεύοταν η κόρη του πρώην συνέταιρου του μπαμπά και μας καλούσαν στον γάμο και στη δεξίωση που θα ακολουθούσε. Κανένας μας δεν ήθελε να πάει. Η γιαγιά όμως επέμενε:

—Δεν είναι σωστό, θα τους προσβάλετε όλους. Χώρια που θα έχετε μια ευκαιρία να δγείτε, να μιλήσετε με τους γνωστούς σας, να ξεκολλήσει και ο Βασίλης από τον καναπέ. Ο Διονύσης ήταν ο καλύτερός του φίλος και συνεργάτης για πολλά χρόνια.

Η μαμά μου όμως ούτε να το ακούσει δεν ήθελε.

—Δεν έχω όρεξη να δω κανέναν από δαύτους που μας γύρισαν την πλάτη. Θα στείλουμε ένα δώρο και τελεία και παύλα.

Η έκπληξη ήρθε από τον μπαμπά. Όταν είδε την πρόσκληση πήρε αμέσως τηλέφωνο και δήλωσε ότι θα πάμε. Η μαμά έγινε θηρίο και ο καβγάς που ακολούθησε ήταν τρικυδερτος.

—Αν δε σήκωνε από την εταιρεία τα λεφτά του ο φίλος σου, μπορεί και να μη φτάναμε σ' αυτό το χάλι. Ήταν όμως έξυπνος ο Διονύσης. Κι όταν φαλιώσαμε δεν ενδιαφέρθηκε να μάθει πώς τα βολεύουμε. Δε θέλω ούτε από μακριά να τον δω! φώναζε η μαμά.

—Θέλω όμως εγώ. Μην έρχεσαι εσύ. Θα πάρω τα παιδιά και θα πάμε. Για να δούνε όλοι ότι είμαι μια χαρά και στέκομαι γερά στα πόδια μου.

Με έλυνε κρύος ιδρώτας. Μόνη με τον μπαμπά στον γάμο; Ο αδερφός μου τα σιχαίνεται τα κοσμικά, χώρια που έχει να πατήσει σε εκκλησία από τότε που με δάφτισαν και κρατούσε τη λαμπάδα. Τι θα έκανα μόνη με τον μπαμπά; Αν έπινε στη δεξίωση; Πώς θα σήκωνα την ευθύνη να τον προσέχω κάθε λεπτό;

Φαίνεται πως το ίδιο σκεφτόταν και η μαμά, και τη μέρα του γάμου άρχισε από νωρίς τις ετοιμασίες. Διάλεξε για τον μπαμπά το πιο καλό του κοστούμι, καθαρό πουκάμισο και μια όμορφη γραβάτα. Ξυρισμένος και καλοντυμένος είχε γίνει ο μπαμπάς που ήξερα από παλιά. Έπειτα η μαμά άνοιξε την ντουλάπα της κι άρχισε να ρίχνει διάφορα φορέματα πάνω στο κρεβάτι. Είχε ρούχα πολλά και ακριβά, αρκετά για να περάσει τα επόμενα είκοσι χρόνια. Αλλά έμεναν κρεμασμένα κι αφόρετα, γιατί η μαμά δεν είχε διάθεση για εξόδους και παρέες, τι παρέες δηλαδή, αφού όλοι οι πρώην φίλοι τούς είχαν γυρίσει την πλάτη.

Έφτιαξε και τα μαλλιά της επιμελώς αχτένιστα, όπως είναι η μόδα, φόρεσε ένα μακρύ πράσινο φόρεμα και τα καλύτερα ψηλοτάκουνα παπούτσια της.

Στολισμένη και θαμμένη έδειχνε δέκα χρόνια νεότερη. Το ίδιο φαίνεται ότι σκεφτόταν κι ο μπαμπάς, γιατί δεν ξεκολλούσε τα μάτια του από πάνω της.

Παναγιά μου, κάνε το θαύμα σου να πάνε όλα καλά, παρακαλούσα την ώρα που παίναμε στο αυτοκίνητο του παππού για να πάμε στην εκκλησία, στο Κεφαλάρι.

Καλάθια με λουλούδια στο προαύλιο, τεράστιες ανθοδέσμες με τριαντάφυλλα και ορχιδέες μέσα στον ναό. Δυο παρανυφάκια ντυμένα με μακριά κάτασπρα φορέματα κρατούσαν το πέπλο της νύφης, που την υποδέχτηκαν οι καλεσμένοι με χειροκροτήματα. Παπάδες με χρυσά άμφια την περίμεναν στην Ωραία Πύλη για ν' αρχίσει η τελετή.

Ένα σούσουρο ακουγόταν μέσα στην εκκλησία, οι γυναίκες περισσότερο κουδέντιαζαν αναμεταξύ τους, το κουτσομπολιό έδινε κι έπαιρνε. Τρεις φορές ο παπάς παρακάλεσε από το μικρόφωνο να γίνει ησυχία.

Η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική από τη ζέστη, τα αρώματα, τα λουλούδια, τα κεριά και τα λιδάνια. Ο μπαμπάς δγήκε έξω ν' ανασάνει. Τον ακολούθησα. Καθίσαμε σ' ένα πεζούλι. Άναψε τσιγάρο, φαινόταν σκεπτικός, ποιος ξέρει πού γύριζε το μυαλό του. Εξακολουθούσε να είναι αμίλητος σε όλη τη διαδρομή ως το κτήμα όπου θα γινόταν η δεξίωση, ανάμεσα σε θουνά και σε λαγκάδια. Πάλι καλά που η πρόσκληση του γάμου είχε κι ένα σχεδιάγραμμα της περιοχής, αλλιώς θα χανόμασταν μέσα στη μαύρη νύχτα.

Όταν φτάσαμε, ένας νεαρός παρκαδόρος πήρε το αυτοκίνητο και χάθηκε στα χωράφια. Περάσαμε μπροστά από μια τεράστια πισίνα ολυμπιακών διαστάσεων, κατάφωτη. Νούφαρα και αναμμένα φαναράκια έπλεαν πάνω στο νερό. Μπήκαμε σε μια μεγάλη αίθουσα. Λουλούδια παντού, αναμμένοι πολυέλαιοι κι ένας πελώριος μπουφές έπιανε όλο τον τοίχο. Μαυροντυμένα γκαρσόνια με δίσκους κυκλοφορούσαν ανάμεσα στους καλεσμένους και πρόσφεραν όλων των ειδών τα ποτά. Η μαμά πήρε μια πορτοκαλάδα και μου έδωσε κι εμένα άλλη μία. Στη διπλανή αίθουσα δεκάδες στρωμένα τραπέζια με κρύσταλλα και πορσελάνες περίμεναν τους πεινασμένους, οι μυρωδιές των φαγητών μας είχαν ανοίξει την όρεξη.

Η μαμά δεν ξεκολλούσε από το πλευρό του μπαμπά. Κρατούσαμε όλοι από ένα ποτήρι πορτοκαλάδα και χαζεύαμε τους καλεσμένους. Μερικοί γνωστοί μας καλησπέρισαν, άλλοι πάλι μας αγνόησαν προκλητικά.

Σε λίγο η μαμά κουράστηκε με τα ψηλοτάκουνα παπούτσια της, αναζήτησε στο δάθος της αίθουσας μια καρέκλα για να καθίσει και την έχασα από τα μάτια μου. Όσο περνούσε η ώρα ο μπαμπάς γινόταν όλο και πιο νευρικός.

—Δεν πας να δρεις τη μαμά, μήπως χρειάζεται κάτι;

—Προτιμώ να μείνω μαζί σου. Δεν έχουμε πολλές ευκαιρίες να μιλάμε οι δυο μας.

Δε θα τον άφηνα μόνο του με τίποτα στον κόσμο. Ήταν η επικίνδυνη ώρα, που όλα μπορούσαν να συμβούν. Όταν τον είδα να πλησιάζει τον μπουφέ με τα ποτά, τον ακολούθησα. Κάτι ψιθύρισε στο γκαρσόνι. Τον γέμισε ένα ποτήρι άσπρο υγρό. Στην αρχή νόμισα ότι ήταν νερό. Κοίταξα το μπουκάλι – ήταν δότκα, και πάγωσα. Ο μπαμπάς είχε αρχίσει να πίνει.

—Σε παρακαλώ, μπαμπά, είπα και άγγιξα το χέρι του που κρατούσε το ποτήρι, έτοιμη να δάλω τα κλάματα.

—Κοριτσάκι μου, έχει τόνικ μέσα, μην ανησυχείς.

Μου χάιδεψε την πλάτη.

Ένωσα να με πνίγει ο θυμός. Δεν άντεχα να με κοροϊδεύει κι από πάνω.

—Ξέρω καλά τι είναι μέσα. Θέλεις να ρεζιλευτούμε μπροστά σε τόσο κόσμο; είπα μέσα από τα δόντια μου.

—Το χρειάζομαι. Μόνο αυτό θα πω, σου το υπόσχομαι.

Έτρεξα να δω τη μαμά μέσα στο πλήθος. Δεν έδλεπα. Δάκρυα θυμού και απελπισίας θάμπωναν τα μάτια μου. Δεν τη δρήκα πουθενά. Ένωθα μόνη ανάμεσα στους καλεσμένους όπως τότε στο τσίρκο, όταν ήμουν μικρή. Είχα αφήσει το χέρι της που με κρατούσε και προχωρούσα μπροστά. Όταν γύρισα να τη δω δεν ήταν πίσω μου. Φώναζα απελπισμένη. Άκουσε τις φωνές μου κι έτρεξε κι εκείνη πανικόδλητη. Χώθηκα στην αγκαλιά της κι ορκίστηκα να μη φύγω ποτέ από κοντά της.

Με τα γόνατα λυμένα κάθισα σε μια καρέκλα. Κάποια στιγμή είδα τη νύφη να έρχεται με τον γαμπρό. Η μουσική έπαιζε δυνατά, γινόταν πανδαιμόνιο μέσα στην αίθουσα. Τα μάγουλά μου είχαν φουντώσει, ένιωθα να πνίγομαι. Είδα μια πόρτα ανοιχτή και δγήκα σε μια δεράντα. Ακούμπησα την πλάτη μου στον τοίχο. Δίπλα μου πέντε έξι γυναίκες κάθονταν γύρω από ένα τραπέζι και κουδέντιαζαν δυνατά.

—Είναι και ο Βασιλειάδης εδώ, ο πρώην συνέταιρος του Διονύση. Νόμιζα ότι είχαν τσακωθεί όταν διαλύσανε την εταιρεία, έλεγε μια ξανθιά με ένα κόκκινο φανταχτερό φόρεμα.

—Τον είδα κι εγώ. Κρατούσε ένα ποτήρι και παραπατούσε. Δεν ήξερα ότι πίνει, συνέχισε η διπλανή της.

Ήθελα ν' ανοίξει η γη να με καταπιεί. Βγήκα έξω από την αίθουσα λες και με κυνηγούσαν. Κάθισα στο υγρό γρασίδι. Στ' αυτιά μου έφταναν μουσικές και οι φωνές των καλεσμένων. Δε θυμάμαι πόση ώρα έμεινα στον κήπο. Είχα αρχίσει να κρύνω. Ξαναγύρισα στην αίθουσα κι άρχισα να ψάχνω πάλι τη μαμά μου. Ο κόσμος είχε μαζευτεί

στην τραπεζαρία. Στη μέση, πάνω σ' ένα τραπέζι, μια πελώρια τούρτα περιέμενε τους νεόνυμφους να την κόψουν.

Και τότε έγινε αυτό που δε θα ξεχάσω όσο ζω. Είδα τον μπαμπά μου απέναντι. Με είδε κι εκείνος. Κρατούσε ένα ποτήρι στα χέρια του, και δεν ήταν το πρώτο που είχε δάλει λίγο νωρίτερα μπροστά μου. Διέσχισε την αίθουσα για να έρθει κοντά μου. Τρέκλιζε. Ένα παραπάτημα και πιάστηκε από το τραπέζι για να μην πέσει. Την ίδια στιγμή η τούρτα ταλαντεύτηκε, έγειρε στο πλάι και ο μπαμπάς δρόθηκε φαρδύς πλατύς στο πάτωμα. Ένα μυριόστομο «Αααα» ακούστηκε κι έπειτα σιωπή. Τα γκαρσόνια έτρεξαν και σήκωσαν την τούρτα, που μόνο τούρτα δεν ήταν πια. Δυο άντρες έπιασαν τον μπαμπά από τις μασχάλες και τον έδωσαν έξω. Είδα τη μαμά να τρέχει ξοπίσω του, αλλά τα δικά μου πόδια είχαν ριζώσει στο πάτωμα, δεν μπορούσα να κάνω ούτε ένα βήμα. Με έπνιγε η ντροπή, ο θυμός, η απελπισία. Άκουσα τη νύφη να κλαίει και να φωνάζει και τον γαμπρό να προσπαθεί να την παρηγορήσει.

Από κει κι έπειτα δε θυμάμαι πώς δρόθηκα ανάμεσα στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα να ψάχνω την παλιά Μερσεντές του παππού. Από μακριά άκουσα τις φωνές της μαμάς κι έτρεξα κατά κει. Δεν πίστευα στα μάτια μου. Η μαμά ξεχτένιστη πάλευε με τον μπαμπά, που προσπαθούσε να της αρπάξει τα κλειδιά του αυτοκινήτου. Εκείνη φώναζε κι αγωνιζόταν να του ξεφύγει, ενώ ο παρκαδόρος παρακολουθούσε σαστισμένος.

Δεν ξέρω πού δρόηκα τη δύναμη και μπήκα ανάμεσά τους. Η μαμά πρόλαβε και κάθισε στη θέση του οδηγού. Ο μπαμπάς φώναζε, τον άκουγαν από τα διπλανά αυτοκίνητα:

—Δώσε μου τα κλειδιά, θα οδηγήσω εγώ...

—Τρελάθηκες; Δεν καταλαβαίνεις ότι είναι επικίνδυνο στην κατάσταση που είσαι; Θέλεις να σκοτωθούμε;

—Είμαι μια χαρά, δε με δλέπεις;

—Επειδή δλέπω το χάλι σου δε σε αφήνω να οδηγήσεις. Σκέψου ότι έχουμε μαζί μας και την Ηλέκτρα.

—Είναι η Ηλέκτρα εδώ; τραύλισε.

—Εδώ είναι και σε δλέπει.

Είχα σφίξει τις γροθιές μου, ένιωθα τα νύχια μου να χώνονται στις σάρκες μου. Δεν άντεχα άλλο. Ένιωσα ότι κάτι έπρεπε να κάνω κι εγώ. Έγνεψα στον παρκαδόρο και μαζί σπρώξαμε τον μπαμπά μέσα στο αυτοκίνητο. Του δέσαμε τη ζώνη, κάθισα κι εγώ στο πίσω κάθισμα, η μαμά πάτησε τις ασφάλειες κι έβαλε μπρος τη μηχανή. Πριν δρούμε στον χωματόδρομο είδαμε δεκάδες πολύχρωμα δεγγαλικά να φωτίζουν τον ουρανό...

Αλήθεια, πού είχα ξαναδεί γάμο με δεγγαλικά; Μα, βέβαια, όταν παντρεύτηκαν οι γονείς μου. Τα είχα δει στις φωτογραφίες που υπήρχαν στο άλμπουμ. Μόνο που τότε ήταν άλλοι καιροί...

Σ' όλη τη διαδρομή ο μπαμπάς μιλούσε ασυνάρτητα. Εμείς δεν του απαντούσαμε. Η μαμά οδηγούσε προσεχτικά στους σκοτεινούς δρόμους κι εγώ ήμουνά τόσο θυμωμένη μαζί του, που ορκιζόμουνά ότι δε θα του ξαναμιλούσα ποτέ πια, έπειτα από το ρεζιλίκι που ζήσαμε.

Μόλις ο παππούς άκουσε ότι φτάσαμε, κατέδρα στην είσοδο. Με μια ματιά κατάλαβε. Βοήθησε τον μπαμπά να σταθεί στα πόδια του, τον πήγε ως το κρεβάτι, τον έγδυσε και του φόρεσε τις πιτζάμες, λες και ήταν ένα ανήμπορο παιδάκι. Με πήραν τα κλάματα. Κλείστηκα στο δωμάτιό μου. Η σιωπή του σπιτιού πλάκωνε την καρδιά μου. Νόμιζα πως όλα είχαν γκρεμιστεί γύρω μου, τοίχοι, δάπεδα, κι εγώ είχα μείνει μόνη μου, κρεμασμένη στο χάος. Έπειτα ακούστηκε ένα γάδγισμα από τη διπλανή πολυκατοικία και η φωνή του Θανάση που γύριζε σπίτι κι ανοιγόκλεινε τις πόρτες. Το γκρεμισμένο σπίτι ξαναχτίστηκε γύρω μου, τα αντικείμενα μέσα στο δωμάτιο πήγαν στις θέσεις τους, οι φωτογραφίες πάνω στο ράφι χαμογελούσαν και η κούκλα μου η Τιτίνα με κοίταζε με τα μπλε ματάκια της.

Θα κοιμηθώ, σκέφτηκα, και όλα θα περάσουν. Και με τα ρούχα που φορούσα κουκουλώθηκα με την κουδέρτα, να μη δλέπω, να μην ακούω, να μη νιώθω τίποτα...

ΤΟ ΠΡΩΙ ΜΕ ΞΥΠΝΗΣΕ το χάδι της γιαγιάς. Ήθελα να χωθώ στην αγκαλιά της, όπως τότε που ήμουν μικρή κι έτρεχα κοντά της όταν με μάλωναν οι γονείς μου. Να της πω για όσα είχαν γίνει στον γάμο, για το μεθύσι του μπαμπά και τον εφιάλτη που ζήσαμε. Εκείνη όμως κατάλαβε πόσο πληγωμένη ένιωθα, με κοίταζε με δλέμια γεμάτα κατανόηση. Κάθισε στην άκρη του κρεβατιού και πήρε τα χέρια μου μέσα στα δικά της.

—Είσαι έξυπνη, Ηλέκτρα, τα ξέρεις όλα, αλλά πρέπει να σου πω κι εγώ μερικά πράγματα. Η ζωή είναι σκληρή πολλές φορές, τη μια στιγμή είμαστε ευτυχισμένοι και την άλλη καταρκυλάμε στα τάρταρα, χωρίς να φταίμε, γιατί άλλοι ορίζουν τις ζωές μας. Η Ελλάδα έζησε τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια πολέμους και καταστροφές που δεν τις χωράει ο νους του ανθρώπου. Δεν ήθελα όσο εσύ και ο Θανάσης ήσασταν μικρά να σας μιλήσω για τα δύσκολα παιδικά μου χρόνια και να σας δηλητηριάσω την όμορφη ζωή που ζούσατε. Τώρα όμως ήρθε η ώρα να τα μάθεις και να δγάλεις μόνη σου μερικά συμπεράσματα για τη ζωή.

Ήξερα ότι η γιαγιά είχε υποφέρει όταν ήταν μικρή από μερικά μισόλογα που είχα ακούσει από τη μαμά, ήταν για εκείνη παράδειγμα υπομονής, αντοχής, ελπίδας και αισιοδοξίας. Ποτέ όμως δεν ενδιαφέρθηκα να μάθω για τη ζωή της γιαγιάς. Αλλά τώρα ένιωθα ένα ζωηρό ενδιαφέρον ν' ακούσω και τα δικά της δάσκανα, λες και θα μπορούσα να παρηγορηθώ για τα δικά μου. Έσφιξα δυνατά τα χέρια της και, σαν αυτό να ήταν το σύνθημα, άρχισε να λέει:

—Χειμώνας του 1943 και ο πόλεμος με τους Γερμανούς ήταν στη δράση του. Ήμουν ανεδασμένη σε μια πορτοκαλιά, στο πατρικό μας σπίτι, στο νησί. Δεν πρόλαβα να κόψω ούτε ένα πορτοκάλι κι ο ουρανός σκοτείνιασε. Ένα σμήνος γερμανικά αεροπλάνα χύμηξαν να μας κατασπαράξουν. Οι δόμδες έπεφταν στριφογυριστές και τράνταζαν τη γη. Ήθελα

να κατεβώ, να τρέξω να κρυφτώ, τα πόδια μου όμως δε με κρατούσαν. Μια δόμδα έσκασε κοντά. Με έπιασε πανικός και κουτρουδάλησα όπως όπως στο έδαφος. Και τότε, ανάμεσα στο δουητό και στις εκρήξεις, άκουσα τη φωνή της μάνας μου να με καλεί. Προσπαθούσα να της απαντήσω, αλλά η φωνή μου δεν έδγαυε.

Ούτε κατάλαβα πώς δρέθηκα στην αγκαλιά της. Με άρπαξε και τρέξαμε σε ένα χαντάκι. Ήταν γεμάτο από ανθρώπινα κορμιά. Πότε πρόλαβε εκείνο το ανθρωπομάνι κι ανέδηκε ως εκεί, αναρωτιόμουν. Πατήσαμε πάνω στα ξαπλωμένα κορμιά, σπρώξαμε, δρήκαμε μια πιθαμή γη, κολλήσαμε κι εμείς στο χώμα. Οι δόμδες έπεφταν ολόγυρά μας, η γη κουνιόταν συθέμελα, λέγαμε πως τώρα θα ανοίξει στα δυο και θα μας καταπιεί όλους. Κάθε φορά που η έκρηξη μας ταρακουνούσε, τα γυναικόπαιδα έσκουζαν. Μια γριά έψελνε δυνατά το «Κύριε των Δυνάμεων» και σταυροκοπιόταν. Από πάνω μου μια αγριεμένη φωνή δλαστημούσε τα όσια και τα ιερά των Γερμανών. Προσπάθησα ν' ανασηκωθώ για ν' ανασάνω λιγάκι. Ένα χέρι με έσπρωξε και κόλλησα ξανά στη γη.

Δε θυμάμαι πόση ώρα κράτησε ο χαλασμός. Ξαφνικά οι εκρήξεις σταμάτησαν. Οι πιο τολμηροί σήκωσαν τα κεφάλια τους, πετάχτηκαν από το χαντάκι. «Μην κουνιθείτε!» ακούστηκε μια φωνή. «Σώθηκαν οι δόμδες και πάνε να ξαναφορτώσουν. Σε λίγο θα ξαναγυρίσουν».

Κανένας δεν τον πίστεψε. Όλοι θέλαμε να γυρίσουμε στα σπίτια μας. Με άρπαξε η μάνα μου και χωθήκαμε μέσα στον διπλανό ελαιώνα. Εκεί μας πρόλαβαν τα αεροπλάνα. Σαν αρπαχτικά όρνια χυμούσαν πάνω μας, οι σφαίρες από τα πολυδόλα τους θέριζαν τον κόσμο που έτρεχε να κρυφτεί.

Ένα στούκας ξέκοψε και όρμησε καταπάνω μας. Γύρισα και το κοίταξα. Όσα χρόνια κι αν ζήσω, δε θα ξεχάσω το σατανικό πρόσωπο του πιλότου με τα μεγάλα γυαλιά και το κράνος στο κεφάλι. Αλλά φαίνεται πως ο Θεός ήθελε να ζήσουμε, γιατί καμιά σφαίρα δε μας άγγιξε. Ολόκληρα δέντρα όμως έπεσαν θερισμένα και μαζί τους έπεσαν και ανθρώπινα κορμιά που δεν ξανασηκώθηκαν.

Η γιαγιά σταμάτησε για λίγο κι αναστέναξε. Ένιωθα ότι εκείνες οι άσχημες αναμνήσεις την πονούσαν.

—Έλα, γιαγιά, περασμένα ξεχασμένα.

—Ηλέκτρα μου, αυτά που περάσαμε δεν ξεχνιούνται. Και πού ν' ακούσεις τα χειρότερα, γιατί ως τώρα όσα σου είπα ήταν η αρχή μιας οδυνηρής περιπέτειας που κράτησε πάνω από δυο χρόνια.

Μόλις έπεσε η νύχτα, άρχισε ο θρήνος και το μοιρολόι. Οι νεκροί είχαν μεταφερθεί στα σπίτια τους και οι συγγενείς ολόγυρα τους ξενυχτούσαν.

Πέσαμε να κοιμηθούμε. Όλο το δράδυ ακούγαμε ποδοβολητά στον δρόμο. Δεν ήθελα να κοιμηθώ, τα μάτια μου όμως γλάρωναν και με έπαιρνε ο ύπνος. Την ίδια στιγμή το κορμί μου σπαρταρούσε κι άνοιγα τα μάτια μου τρομαγμένη. Τα δόντια μου χτυπούσαν λες και είχα πυρετό. Αγωνιζόμουνα να μείνω ξύπνια, να μη βλέπω εκείνο τον εφιάλτη, το αεροπλάνο που χυμούσε και την μπούκα του πολυδόλου που μεγάλωνε, μεγάλωνε, γινόταν ένας πύρινος ήλιος που έδγαζε φωτιά.

Το άλλο δράδυ ο πατέρας μου αποφάσισε ότι έπρεπε να φύγουμε για να γλιτώσουμε από τους Γερμανούς, που από στιγμή σε στιγμή θα έφταναν στο νησί.

Σ' ένα απόμερο λιμανάκι μας περίμενε ο καπετάν Μανόλης με την *Ελευθερώτρια* και όλη του την οικογένεια, τη γυναίκα του και τέσσερα παιδιά. Στα κουπιά κάθονταν οι δυο γιοι του.

Φορτώσαμε τους μπόγους και καθίσαμε όπως όπως. Ο καπετάνιος έδωσε μια σπρωξιά στον δρόχο και η δάρκα ξεκόλλησε. Περάσαμε τον κάδο, μπήκαμε στο στενό της Μυκάλης. Σκοτάδι, πίσσα. Ούτε ένα φωτάκι δε φαινόταν στα παράλια της Τουρκίας. Ξαφνικά είδαμε τον καπετάνιο να σηκώνεται και ν' αφουγκράζεται. Το εξασκημένο αυτί του κάτι άκουγε.

Από τον νοτιά ακούστηκε ένα σιγανό δονητό κι αμέσως η νύχτα κομματιάστηκε από ένα άγριο μουγκρητό. Σαν να τον γέννησαν τα κύματα, ένας πελώριος όγκος φάνηκε να έρχεται καταπάνω μας. «Γερμανικό περιπολικό! Ξαπλώστε όλοι στον πάτο της δάρκας!» Η φωνή του καπετάνιου έσκισε τα αυτιά μας.

Πριν προλάβουμε να σαλέψουμε, ένα φωτεινό ποτάμι χύθηκε από το θηρίο που ζύγωνε και σχημάτισε ένα πελώριο ασημένιο τρίγωνο πάνω στην ασάλευτη θάλασσα. Η δάρκα, ακίνητη, ήταν έξω από το τρίγωνο. Λίγο να γύριζε το περιπολικό τον προβολέα του, θα μας έλουζε με το φως του. Νόμιζα πως ένα παγωμένο κύμα σηκώθηκε από τη θάλασσα

και κύλησε στη ραχοκοκαλιά μου. Αυτό είναι το τέλος, σκέφτηκα και περίμενα ν' ακούσω τις ριπές που θα μας έστελναν στον άλλο κόσμο.

Ο προβολέας έσδησε αργά και σε λίγα δευτερόλεπτα ξανάναψε. Μέσα σ' αυτό τον ελάχιστο χρόνο το περιπολικό πέρασε από μπροστά μας με δαμονισμένη ταχύτητα και το φωτεινό του τρίγωνο έπεσε πάνω στο αυλάκι που άφηνε πίσω της η *Ελευθερώτρια*. Ανασάναμε.

Χαράματα φτάσαμε στο Κουσάντασι, ένα άθλιο τουρκοχώρι. Στο λιμάνι γινόταν κακό μεγάλο. Βαπόρια, καΐκια, τρεχαντήρια, ρυμουλκά, μηχανότρατες, δάρκες έφταναν το ένα πίσω από το άλλο και ξεφόρτωναν στην αποδάθρα ανθρώπινα μπουλουνίκια.

Βγάλαμε τους μπόγους, πατήσαμε στεριά. Χιλιάδες άνθρωποι στριμώχνονταν και σπρώχνονταν. Οι Τούρκοι χωροφύλακες έσπρωχναν τον κόσμο, τον μάντρωναν μέσα σε σχολεία, στο τελωνείο, στις αποθήκες.

Φορτωθήκαμε τους μπόγους μας και ακολουθήσαμε το κοπάδι. Βρήκαμε αποκούμπι στην αυλή ενός σχολείου. Οι αίθουσες γεμάτες, δεν έπεφτε καρφίτσα. Μωρά έκλαιγαν, γέροι δογκούσαν, γυναίκες μάλωναν για μισό μέτρο τόπο.

Δε θυμάμαι πόσες μέρες μείναμε στο Κουσάντασι. Ένα πρωί ήρθε η διαταγή να μουν οι πρόσφυγες στα τρένα. Οι πρόσφυγες! Ήμασταν λοιπόν πρόσφυγες! Όλο εκείνο το ανθρωπομάνι που αφήσαμε τα σπίτια μας, το διος μας, τους δικούς μας, και με τον χάρο ακόμα μπροστά στα μάτια μας σηκώσαμε από ένα μπογαλάκι και περάσαμε στην Τουρκία, όλοι εμείς ήμασταν πρόσφυγες! Φοδισμένοι, πεινασμένοι, δρόμικοι, που ξεκινούσαμε πάλι για καινούριες περιπέτειες...

Όσο περνούσε η ώρα η φωνή της γιαγιάς γινόταν όλο και πιο αδύνατη, λες κι εκείνη η ατέλειωτη διαδρομή στο παρελθόν την είχε κουράσει.

—Γιαγιά, δεν ξέρεις πόσο σε νιώθω... Εσύ όμως εκείνες τις στιγμές είχες τους γονείς σου δίπλα σου να σε νοιάζονται και να σε προσέχουν, ενώ εγώ παλεύω μόνη μου, με μια μάνα όλη μέρα στη δουλειά κι έναν μπαμπά αλκοολικό.

—Κοριτσάκι μου, μπορεί να είχα τους γονείς μου, αλλά δεν έπαυα να νιώθω φόβο και απειλή κάθε μέρα. Θυμάμαι όταν μπήκαμε στο τρένο. Στριμωχτήκαμε στα διαγόνια και ξεκινήσαμε.

Οι μέρες και οι νύχτες μας ήταν άγριες, αλλόκοτες, γεμάτες ένταση. Ο φόβος που είχε φωλιάσει μέσα μας δεν έλεγε να μας αφήσει. Ο παραμικρός ψίθυρος έπαιρνε διαστάσεις πελώριες, γινόταν οίγουρη είδηση κι έκανε τον γύρο του τρένου. Πότε λέγανε πως θα δομδαρδίσουν τα διαγόνια, τότε πως ξέσπασε επιδημία και το κρατούσαν κρυφό για να μη γίνει πανικός. Λέγανε πως πέθαναν πέντε παιδιά και τρεις γέροι και τα κουφάρια τους τα πέταξαν τη νύχτα.

Αφήσαμε πίσω την Τουρκία, μπήκαμε στη Συρία. Στο Χαλέπι ο συρμός σταμάτησε. Όταν άνοιξαν οι πόρτες δρεθήκαμε μπροστά στους Εγγλέζους της Υγειονομικής Υπηρεσίας. Χώρισαν τους άντρες από τις γυναίκες και μας μάντρωσαν σε μια μεγάλη αίθουσα. Μια Εγγλέζα στρατιωτίνα μας πρόσταξε να γδυθούμε. Πέταξαν τα ρούχα μας στον κλίδανο και μας έστειλαν τσίτσιδες στα λουτρά για καθαριότητα και απολύμανση. Μπήκαμε πάλι στο τρένο. Περάσαμε τη Συρία, τον Λίβανο, φτάσαμε στην Παλαιστίνη. Ξημερώματα το τρένο σταμάτησε. Άρχισα να τρέμω όταν είδα να μας περιμένουν δεκάδες στρατιωτικά φορτηγά μέσα σε μια απέραντη έρημο. Αρπάχτηκα από το χέρι της μάνας μου. Ένιωσα ότι έτρεμε κι εκείνη. Πού θα μας πήγαιναν; Τι δάσανα και περιπέτειες μας περίμεναν ακόμα;

Η γιαγιά έκανε και πάλι μια παύση, σαν να προσπαθούσε να ταξινομήσει τις αναμνήσεις της, να θυμηθεί τις λεπτομέρειες που είχαν χαραχτεί μέσα της. Αλήθεια, πόσες πληγές πρόλαβαν να χαραχτούν και στη δική μου ψυχή τον τελευταίο χρόνο; Καταλάβαινα τους φόβους της γιαγιάς, λες και δοκίμαζα τα ίδια συναισθήματα. Ανασφάλεια και απειλή από κάτι που δεν μπορείς να αναμετρηθείς μαζί του.

Η γιαγιά, με ακόμα μεγαλύτερη ένταση, άρχισε πάλι την αφήγησή της, για να συνεχίσει το ταξίδι της στο παρελθόν, να χορτάσει και ν' ανακουφιστεί απ' όλα εκείνα που την είχαν πληγώσει και τη δάραιναν τόσα χρόνια... Ή μήπως δεν ήταν μόνο αυτό; Γιατί είχε διαλέξει τη σημερινή μέρα για να μου εκμυστηρευτεί τα πιο σκληρά της διώματα;

—Τα φορτηγά σταμάτησαν. Ως εκεί που έφταναν τα μάτια μας βλέπαμε σκηνές και παράγκες που δύσκολα ξεχώριζαν πάνω στην άμμο της ερήμου.

Ήταν σωστή κόλαση τα δυο χρόνια που ζήσαμε στην έρημο. Ζέστη τη μέρα, παγωνιά τη νύχτα και σκορπιοί με σηκωμένο το κεντρί τους να σεργιανίζουν στο ύφασμα της σκηνής και ο πατέρας μου να τους τσακίζει με το παπούτσι του. Κάθε μέρα στεκόμαστε στην ουρά, πρωί, μεσημέρι, δρόμο για να πάρουμε ένα άθλιο συσσίτιο. Ήταν και μερικές φορές που έδλεπα τους γονείς μου να λυγίζουν. Τη μάνα μου να σκουπίζει κρυφά τα δάκρυά της και τον πατέρα μου αμίλητο να ανάδει το ένα τσιγάρο πίσω απ' το άλλο χωρίς καμιά διάθεση να δγει από τη σκηνή και να ανταλλάξει μερικές κουδέντες με τους συντοπίτες μας...

Η γιαγιά με κοίταξε θατιά στα μάτια.

—Κατάλαδες, Ηλέκτρα; Είχα μαζί μου τους γονείς μου, όμως κι εκείνοι λύγισαν... Τότε εγώ έδαζα μπροστά τα μεγάλα μέσα. Έτρεχα στη γειτονική σκηνή που έμενε η κυρα-Σοφία, μια λεβέντισσα από την Ικαρία πάντα γελαστή και πρόθυμη να δοηθήσει. Είχε τον τρόπο με τα αστεία και τα πειράγματά της να φτιάχνει τη διάθεση κάθε πικραμένου.

Είχα κι εγώ τον δικό μου τρόπο να βρίσκω χαρά και ελπίδα. Εκεί που τελείωνε το προσφυγικό στρατόπεδο άρχιζαν οι πορτοκαλεώνες των Αράδων της Παλαιστίνης. Κι άλλες φορές είχα πάει με τις φίλες μου να μαζέψουμε πορτοκάλια που είχαν πέσει από τα δέντρα. Καθόμασταν στο χώμα και τρώγαμε όσα χωρούσε το στομάχι μας. Θυμόμασταν το νησί μας, τα φρούτα, την όμορφη ζωή μας εκεί και η ελπίδα φούντωνε μέσα μας πως οι δύσκολοι καιροί θα περάσουν και γρήγορα θα γυρίσουμε στην πατρίδα μας.

Μια κινέζικη παροιμία λέει: «Να μη σου δώσει ο Θεός όσα μπορείς ν' αντέξεις». Κι εγώ άντεξα, γιατί ακόμα κι όταν οι γονείς μου έχαναν το κουράγιο τους, εγώ έσφιγγα τα δόντια και προχωρούσα. Αργότερα κατάλαβα ότι και τα παιδιά έχουν μέσα τους δυνατές άμυνες και στην πιο μαύρη δυστυχία βρίσκουν τρόπους να επιδιώνουν.

Και να το θυμάσαι, Ηλέκτρα, οι δυσκολίες κάνουν τον άνθρωπο δυνατό, γενναίο, αγωνιστή, νικητή της ζωής. Όλη εκείνη η ταλαιπωρημένη γενιά τα κατάφερε. Άλλοι σπούδασαν κι έγιναν καλοί επιστήμονες, μουσικοί, ζωγράφοι και μερικοί ξενιτεύτηκαν και πλούτισαν...

Είχα συγκινηθεί ως τα δάθη της καρδιάς μου. Από τη μια λυπόμουνα τη γιαγιά που ξαναζούσε τα περασμένα, κι από την άλλη γινόμουνα το κοριτσάκι που ήταν τότε εκείνη, με δυο γονείς ανήμπορους να τη βοηθήσουν. Καταλάβαινα καλά τι ήθελε να μου πει. Όμως, ενώ εκείνη μπόρεσε να αντέξει, εγώ δεν ήμουνα σίγουρη ότι μπορούσα να ξεπεράσω τα δικά μου αδιέξοδα.

—Ως εδώ, Ηλέκτρα. Ένα κομμάτι της ζωής μου έκλεισε το 1945. Κι ένα άλλο άρχισε. Η μοίρα δεν έπαψε να μας δίνει χαστούκια, εμείς όμως ξανασηκωνόμασταν και προσπαθούσαμε...

Δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια της γιαγιάς και μούσκευαν τα μάγουλά της. Ένα κλάμα σιωπηλό που μου σπάραζε την καρδιά. Ένιωθα μουδιασμένη, δεν ήξερα τι να πω. Με τα δάχτυλά μου της σκούπισα τα μάτια. Ήθελα κι εγώ να κλάψω μαζί της, να δγάλω όλη την πίκρα, τον πανικό και την απελπισία που είχαν στριμωχτεί μέσα μου. Χώθηκα βαθιά στην αγκαλιά της και χόρτασα κλάμα. Εκείνη με χάιδευε, με φιλούσε και μου έλεγε:

—Σώπασε, σώπασε, μωρό μου, όλα θα περάσουν.

Από εδώ κι έπειτα θα τη βλέπω διαφορετικά, σκέφτηκα, δεν είναι και λίγο να κονθαλάς στην πλάτη σου την ιστορία μισού αιώνα. Και παρ' όλες τις περιπέτειες και τα δάσανα που πέρασε, κατάφερε να σπουδάσει και ν' αφιερώσει τη ζωή της στους μαθητές της, αλλά και στον μονάκριβο γιο της. Κι ακόμα αγωνίζεται μαζί με τον παππού, βοηθώντας τον να ξανασταθεί στα πόδια του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΧΩ ΦΟΥΝΤΩΣΕΙ ΑΠΟ ΘΥΜΟ. Άδικα με κατηγορήσε η Ερατώ ότι το σημείωμα του Γιάννη ήταν για μένα. Τι φταίω εγώ, αν εκείνος ήθελε να την κάνει να ζηλέψει;

Για να ανεβεί λίγο η διάθεσή μου αναζητώ τον Jerry7. Μπαίνει έπειτα από αρκετή ώρα.

Jerry7: Γεια σου, όμορφη...

Ira14: Μη με λες όμορφη, γιατί δεν είμαι, και γιατί έτσι με λέει εκείνος ο απαίσιος, ο Μπάμπης.

Jerry7: Έχουμε νευράκια σήμερα;

Ira14: Καλά το κατάλαδες.

Jerry7: Κι εγώ γιατί είμαι εδώ; Αν δεν τα πεις όλα στο αγόρι σου, ποιον θα εμπιστευτείς;

Ira14: Τσακώθηκα άσχημα με την Ερατώ...

Jerry7: Την κολλητή σου;

Ira14: Ναι, την κολλητή μου. Και δεν την είχα για τόσο χαζή...

Jerry7: Πες τα μου όλα.

Ira14: Η Ερατώ τα έχει με τον Γιάννη, το ξέρουμε όλοι στην τάξη. Φαίνεται ότι είχαν τσακωθεί, κι εκείνος για να την πειράξει άφησε στο θρανίο μου ένα σημείωμα. Το είδε η Ερατώ και, πριν προλάβω να το ανοίξω, εκείνη μου το άρπαξε.

Jerry7: Μη μου πεις ότι ξεμαλλιαστήκατε...

Ira14: Ακόμα χειρότερα. Άρχισε να φωνάζει μπροστά σε όλους ότι είμαι υποκρίτρια, ψεύτρα, φίδι και ό,τι άλλο μπορείς να φανταστείς.

Jerry7: Τι έλεγε το χαρτί;

Ira14: Το έμαθα αργότερα. Ο Γιάννης έγραφε ότι ήθελε να τα φτιάξουμε και το απόγευμα θα με περίμενε στην πλατεία, μπροστά στο περίπτερο.

Jerry7: Κι εσύ, τι έκανες;

Ira14: Στην αρχή δεν κατάλαβα γιατί με κατηγορούσε η Ερατώ. Όταν όμως άρχισε να με δριζεί, πήρα κι εγώ ανάποδες. Ήξερα ότι ο Γιάννης δεν ενδιαφερόταν για μένα.

Jerry7: Πώς το ήξερες;

Ira14: Έχει έρθει κι εκείνος από άλλο γυμνάσιο, όπως κι εγώ. Στην αρχή μιλούσαμε οι δυο μας για τα σχολεία που πηγαίναμε, τους φίλους που είχαμε, το καινούριο γυμνάσιο, τα μαθήματα, τους καθηγητές.

Jerry7: Δε σου την έπεσε ποτέ ο Γιάννης;

Ira14: Όχι, ποτέ. Σε λίγο τα έφτιαξε με την Ερατώ και από τότε σταματήσαμε να μιλάμε οι δυο μας, λέγαμε μόνο ένα γεια.

Jerry7: Δεν αξίζει να έχεις φίλη σου την Ερατώ.

Ira14: Δεν έχεις δίκιο. Είναι πολύ εντάξει. Ο ηλίθιος ο Γιάννης φταίει, που μας έδωσε να τσακωθούμε για να κάνει την πλάκα του.

Jerry7: Μη στεναχωριέσαι, μωρό μου. Να δεις που θα τα ξαναδρείτε με τη φίλη σου, αν είναι τόσο καλή όσο λες.

Ira14: Η Ερατώ με απόφευγε όλη μέρα, ούτε τα μάτια μας δε συναντιούνταν κι ας καθόμασταν στο ίδιο θρανίο.

Jerry7: Γιατί δε δοκιμάζεις να της εξηγήσεις;

Ira14: Φοβάμαι πως δε θα θελήσει να με ακούσει...

Jerry7: Εμείς τότε θα συναντηθούμε, κοριτσάκι μου;

Σάστια. Δεν ήξερα τι να του απαντήσω. Είχα αρχίσει να τον ερωτεύομαι μέρα με τη μέρα και ήθελα σαν τρελή να τον γνωρίσω κι από κοντά. Δεν έπρεπε όμως να του το πω για να μη νομίσει ότι είμαι «εύκολη» σαν μερικά κορίτσια που δγαίνουν με αγόρια μόλις τους το ζητήσουν.

Ira14: Δε γίνεται. Οι γονείς μου δε με αφήνουν να κυκλοφορώ μόνη.

Jerry7: Καλά, θα κάνω υπομονή. Αν με αγαπάς κι εσύ λιγάκι θα δρεις τρόπο να συναντηθούμε.

Ira14: Σ' ευχαριστώ που με καταλαβαίνεις. Τώρα πρέπει να στρωθώ στο διάδασμα.

Jerry7: Καληνύχτα, μωρό μου, και πολλά XXX!

Ira14: Κι από μένα! XXX!

Η Τασία είναι φίλη και συμμαθήτριά μου. Είχε έρθει στα γενέθλιά μου, κάνουμε καλή παρέα. Το Σάββατο οι γονείς της θα έλειπαν, και κάλεσε μερικά παιδιά στο σπίτι της το μεσημέρι για να φάμε πίτσα, να δούμε τον *Άρχοντα των δαχτυλιδιών* και να κουτσομπολέψουμε μέχρι τελικής πτώσεως.

Η Ερατώ ήρθε και κάθισε πλάι μου στον καναπέ, αν και η διπλανή πολυθρόνα ήταν άδεια. Έκανε τάχα πως με σκουντούσε για ν' απομακρυνθώ από κοντά της. Κατάλαβα το κόλπο της. Έκανα κι εγώ το ίδιο, γελάσαμε και σε λίγο δρεθήκαμε αγκαλιασμένες.

Η Τασία έφερε πιάτα, σερβιριστήκαμε πίτσα και μια υπέροχη σαλάτα. Ο Νικήτας είχε φέρει ένα πακέτο μπίρες. Άρχισε να μοιράζει τα κουτάκια. Εγώ δεν άπλωσα το χέρι μου. Δεν είχα δάλει ποτέ στο στόμα μου ούτε σταγόνα αλκοόλ.

—Πιες, δε θα πάθεις τίποτα, επέμενε ο Νικήτας.

—Μην την πιέξεις αφού δε θέλει, μπήκε στη μέση η Ερατώ.

—Θα μας χαλάσει το κέφι, είπε ο Νικόλας, που είχε πιει το δικό του κουτάκι και άνοιγε δεύτερο.

—Άφησέ την, αφού θέλει να μας το παίξει καλό κορίτσι, πετάχτηκε η Αναστασία, με το στόμα μπουνκωμένο.

—Λες και δεν ξέρουμε ότι ο μπαμπάς της είναι συνέχεια μεθυσμένος, χαζογέλασε ο Νικόλας.

Έσφιξα τα δόντια για να μην του απαντήσω και φουντώσει ο καδγάς. Η Ερατώ, που κατάλαβε πόσο πληγωμένη ένιωσα, με πήρε από το χέρι και δγήκαμε στη δεράντα.

Πήρα δαθιές ανάσες, ο ψυχρός αέρας με συνέφερε.

Όταν ξαναμπήκαμε στο σαλόνι ο Νικόλας είχε ανάψει τσιγάρο. Ο τρόπος που το κάπνιζε έδειχνε ότι ήταν το πρώτο του και ήταν ολοφάνερο ότι ήθελε να εντυπωσιάσει την Αναστασία και να το παίξει άντρας.

Ο *Αρχοντας των δαχτυλιδιών* είχε αρχίσει, αλλά δε μου έκανε κέφι να παρακολουθήσω τα κατορθώματα του Γκάνταλφ, των Χόμπιτ και της Συντροφιάς των *Δαχτυλιδιών*. Έγνεψα ένα γεια στην Τασία κι έφυγα.

Σ' όλο τον δρόμο με δυσκολία κρατούσα τα δάκρυά μου. Μια σκέψη με βασάνιζε. Στο σχολείο όλοι ήξεραν ότι ο μπαμπάς μου έπινε, ποιος ξέρει τι γνώμη είχαν σχηματίσει για την οικογένειά μας. Δεν είχαν άδικο. Ύστερα από εκείνη τη θεαματική δραδιά στον γάμο, η κατάσταση στο σπίτι μας χειροτέρευε μέρα με τη μέρα. Ο μπαμπάς κλεινόταν όλο και πιο πολύ στον εαυτό του και αναζητούσε με πάθος έστω και μία σταγόνα αλκοόλ. Ένωθα ανάμεικτα συναισθήματα όταν τον έδλεπα μέσα στην κατάθλιψη και την απραξία. Τον λυπόμουν. Ένωθα οίκτο, για ποιον; Τον πατέρα μου, που τον θυμόμουν πάντα δραστήριο και δημιουργικό. Και τώρα, εξαρτημένος καθώς ήταν, ήταν σαν να έδλεπα έναν άγνωστο να περιφέρεται ανάμεσά μας.

Όπως εκείνη την Τετάρτη που γύρισα στο σπίτι νωρίς το απόγευμα φορτωμένη με ψώνια από το σουπερμάρκετ. Βρήκα τον πατέρα μου στην κουζίνα σε έξαλλη κατάσταση. Είχε αδειάσει όλα τα ντουλάπια. Κατσαρόλες, τηγάνια, σπασμένα πιατικά και ποτήρια ήταν πεταμένα στο πάτωμα. Στα χέρια του κρατούσε ένα μπουκάλι άδειο, το κουνούσε πέρα δώθε και δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του. Μόλις με είδε ήρθε καταπάνω μου. Τραύλιζε. Έδλεπα στο βλέμμα του την απόγνωση και το πόσο τον είχε γονατίσει η έλλειψη του αλκοόλ.

—Εσύ το έχυες; Ποιος...

Άφησα τις σακούλες να πέσουν από τα χέρια μου. Ήθελα να το δάλω στα πόδια, να γλιτώσω από τον μπαμπά μου που τώρα πια με κοίταζε τρελός από απελπισία. Προσπάθησε να με πλησιάσει, εγώ όμως έκανα ένα δυο βήματα πίσω και του ξέφυγα. Σκόνταψε σε μια κατσαρόλα κι έπεσε στο πάτωμα.

Η πρώτη σκέψη μου ήταν να τρέξω και να τον δοθήσω να σηκωθεί, αλλά ο φόβος είχε παραλύσει τα πόδια μου. Εκείνη τη στιγμή φάνηκε στην πόρτα η μαμά. Με μια ματιά κατάλαβε τι είχε γίνει.

—Δεν ντρέπεσαι να σε βλέπει έτσι το παιδί σου; Πόσο πιο χαμηλά θα πέσεις; Μην ξεχνάς ότι η υπομονή μου έχει και τα όριά της. Πόσο θα σε αντέξουμε ακόμα;

Εκείνος μπέρδευε τα λόγια του, έλεγε ασυναρτησίες. Η μαμά με πήρε αγκαλιά και δγήκαμε από την κουζίνα.

Την άλλη μέρα ο μπαμπάς ήταν ήρεμος, σαν να μην είχε γίνει τίποτα. Κάτι όμως είχε αλλάξει μέσα μου. Σαν να είχε πεθάνει κάποιος που αγαπούσα και που κάποτε θαύμαζα και σεβόμουν.

Πάλι καλά που έχω και τον Jerry7 να με ακούει και να νοιάζεται για μένα. Τα περισσότερα υπογέυματα τα περνάω μαζί του στον υπολογιστή. Καθώς κυλάει ο καιρός, όλο και περισσότερα γλυκόλογα μου λέει...

Δυσκολεύομαι να του μιλήσω για τα χάλια του μπαμπά μου. Ντρέπομαι. Τι ιδέα θα σχηματίσει για την οικογένειά μας; Αν όμως δεν τα πω όλα σ' εκείνον που αγαπώ, σε ποιον θα μιλήσω; Πάλι καλά που οι συμμαθητές μου, μετά το περιστατικό στο σπίτι της Τασίας, δε μου ξαναμίλησαν για τον μπαμπά.

Μπαίνω στο facebook και βλέπω ότι ο Jerry7 είναι online.

Jerry7: Πάλι άργησες σήμερα, κοριτσάκι μου...

Ira14: Προβλήματα...

Jerry7: Με το σχολείο;

Ira14: Όχι, με τον μπαμπά μου.

Jerry7: Σε μάλωσε; Τι έκανες;

Ira14: Τίποτα δεν του έκανα εγώ. Εκείνος έχει αρχίσει να πίνει και να τα δάζει με όλους μας.

Jerry7: Κάποιο λόγο θα έχει για να πίνει.

Ira14: Αναγκάστηκε να κλείσει το μαγαζί του, δεν μπόρεσε να δρει άλλη δουλειά και όλη αυτή η κατάσταση τον λύγισε.

Jerry7: Τον καταλαβαίνω. Άλλοι δρεθήκαν σε χειρότερη θέση, η φτώχεια τους έσπρωξε στην αυτοκτονία.

Ira14: Μη λες τέτοια, ανατριχιάζω. Όλοι κάνουμε υπομονή και προσπαθούμε να τον δοηθήσουμε.

Jerry7: Εσύ, μωρό μου, θέλω να μη στεναχωριέσαι. Να διαδάζεις τα μαθήματά σου, γιατί αν πέσουν οι δαθμοί σου θα προσθέσεις στους δικούς σου κι άλλα δάσανα.

Ira14: Σ' ευχαριστώ που με καταλαβαίνεις και με νοιάζεσαι...

Jerry7: Είσαι το κορίτσι που αγαπώ, πώς γίνεται να μη σε νοιάζομαι;

Ira14: Κι εγώ σ' αγαπώ και σε σκέφτομαι συνέχεια. Είσαι ό,τι καλύτερο έχω στη ζωή μου.

Jerry7: Με κάνεις τον πιο ευτυχισμένο άνθρωπο. Δεν ξέρεις πόσο θέλω να συναντηθούμε...

Ira14: Θα γίνει κι αυτό, σου το υπόσχομαι...

Το μετανιώνω αμέσως μόλις το λέω. Υποσχέθηκα κάτι που είναι αδύνατο να πραγματοποιήσω.

Την επόμενη μέρα δεν μπορώ να συγκεντρωθώ στο μάθημα. Μουτζουρώνω το διδλίο μου, γράφω στίχους στα περιθώρια του διδλίου, άδικα με σκουντάει κάθε τόσο η Ερατώ.

Δεν παίρνω είδηση τη φιλόλογο που κατεβαίνει από την έδρα, πλησιάζει το θρανίο και μου αρπάζει το διδλίο.

Όλα τα μάτια είναι καρφωμένα πάνω μου.

—Ηλίθια, μου ψιθυρίζει η Ερατώ και με κοιτάζει άγρια.

Η ώρα περνάει αργά. Οι δείχτες του ρολογιού λες κι έχουν κολλήσει και δεν προχωρούν.

Μόλις χτυπάει το κουδούνι τρέχω να δω από την τάξη.

Με σταματάει η φιλόλογος:

—Βασιλειάδη, μείνε, θέλω να σου μιλήσω...

Η τάξη αδειάζει, κάποια παιδιά με κοιτάζουν με συμπάθεια, μερικά όμως δείχνουν να το διασκεδάζουν.

—Ηλέκτρα, τι σου συμβαίνει τον τελευταίο καιρό; Εσύ ήσουν καλή μαθήτρια. Όσες φορές όμως σε σήκωσα τον προηγούμενο μήνα, δεν τα πήγες καθόλου καλά. Σε παρακολουθούσα σήμερα και είμαι σίγουρη ότι δεν άκουσες ούτε μία λέξη απ' όσα είπα. Κι όλα αυτά με τα οποία γεμίζεις τα διδλία σου δείχνουν ότι το μυαλό σου είναι αλλού. Και στο διαγώνισμα έπιασες πάτο.

—Δε μου συμβαίνει τίποτα σημαντικό. Απλώς έχω πονοκέφαλο κι έπρεπε να είχα φύγει εδώ και ώρα. Όσο για τα μαθήματα, σας υπόσχομαι ότι θα διαδάζω περισσότερο.

Από το δλέμμα της όμως καταλαβαίνω ότι δε με πιστεύει. Κουνάει το κεφάλι της κι εγώ σπεύδω να εξαφανιστώ...

Η διήμερη εκπαιδευτική εκδρομή αποφασίστηκε τελικά να γίνει στο Ναύπλιο. Ξεκινήσαμε με καλή διάθεση, γέλια, πειράγματα και σχέδια για διασκέδαση. Ο νεαρός οδηγός του πούλμαν μας τρέλανε με δαριά ρεμπέτικα τραγούδια, ως τη στιγμή που αγανάκτησε και η φιλόλογος και τον ανάγκασε ν' αλλάξει μουσική.

Φτάσαμε στο Ναύπλιο χωρίς να το καταλάβουμε. Πριν κατεβούμε η καθηγήτρια ανακοίνωσε το πρόγραμμα των επισκέψεων στα αξιοθέατα της πόλης. Πρώτος σταθμός το Παλαμήδι.

—Για να φτάσει κανείς στο ιστορικό φρούριο πρέπει ν' ανεβεί τα 999 σκαλοπάτια.

Οι φωνές μας δεν την άφησαν να συνεχίσει. Κανένας δεν ήθελε να κάνει «τεστ κοπώσεως», όπως είπε και ο μαθηματικός. Η Παναγιώτα, η πιο παχουλή στην τάξη, μόνο που δεν έβαλε τα κλάματα. Βογκούσε όταν ανεβαίναμε τις σκάλες για να πάμε στην τάξη μας, που είναι στον δεύτερο όροφο.

Ξαναμιπήκαμε στο πούλμαν κάνοντας τον γύρο του λόφου. Η θέα από ψηλά έκοβε την ανάσα. Όπως μας εξήγησε η φιλόλογος, το φρούριο χτίστηκε από τους Βενετούς το 1687, αφού κατέλαβαν τον λόφο από τους Οθωμανούς. Είπε κι άλλα πολλά η καθηγήτρια, αλλά

το γεγονός που μου έκανε εντύπωση ήταν ότι ενώ ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κυριέψε το φρούριο το 1822, σ' έναν από τους προμαχώνες του τελικά φυλακίστηκε κι ο ίδιος από τους συντρόφους του. Αθάνατη Ελλάδα!

Ακολούθησε ξενάγηση στο κέντρο της πόλης, στην πλατεία Συντάγματος, γεμάτη με ιστορικά κτίρια, φορτωμένα με ιστορίες οπλαρχηγών, βασιλιάδων, ξένων ναυάρχων και λοιπών επιφανών Ελλήνων. Πήγαμε και στη Μητρόπολη, όπου δολοφονήθηκε ο Καποδίστριας από τους αδερφούς Μαυρομυχάλη. Πλάι στην πόρτα της εκκλησίας υπάρχει το σημάδι από τη σφαίρα. Και πάλι αθάνατη Ελλάδα!

Η φιλόλογος, παθιασμένη με την ιστορία, δεν άφησε να της ξεφύγει καμιά λεπτομέρεια. Είχα πάψει ν' ακούω γεγονότα, μάχες και ημερομηνίες. Η παλιά πόλη όμως μας αποζημίωσε με τα γραφικά δρομάκια της, τα παλιά σπίτια και τα παραδοσιακά μαγαζιά. Κουρασμένοι όλοι μας από τον πολύωρο ποδαρόδρομο, αράξαμε στις καφετέριες και στα ταβερνάκια. Οι πίτσες ήταν γνήσιες ιταλικές, οι σαλάτες και οι μακαρονάδες τεράστιες και οι τιμές πιο φτηνές από τα φαγάδικα της Αθήνας.

Μετά το φαγητό λίγες δόλτες στην παραλία. Οι περισσότεροι ήθελαν να επισκεφτούμε και το Μπούρτζι. Οι καθηγητές όμως ούτε να το ακούσουν δεν ήθελαν. Φοβόνταν να μπούμε στις δάρκες, φυσούσε και δυνατά, άσπριζαν οι κορφές των κυμάτων.

Ήταν ώρα πια για το ξενοδοχείο. Βρισκόταν λίγο πιο έξω από την πόλη και με τη χαμηλή τιμή του δεν περιμέναμε να είναι η Μεγάλη Βρετανία. Στριμωχτήκαμε με την Ερατώ και την Τασία σ' ένα τρίκλινο, ίσα ίσα χωρούσαμε να περάσουμε ανάμεσα στα κρεβάτια.

Μαζευτήκαμε στο σαλόνι μέχρι να έρθει η ώρα να φάμε το βραδινό στο εστιατόριο του ξενοδοχείου. Οι φωνές μας ξεσήκωσαν τους λίγους ενοίκους, που δεν άντεξαν τα γέλια και τα πειράγματα και έφυγαν μουρμουρίζοντας για τα σημερινά παιδιά που είναι ανάγωγα και κακομαθημένα.

Στο τραπέζι η Τασία με τον Νικόλα ήταν όλο ψου ψου ψου και κρυφά γελάκια. Όταν μας ανακοίνωσαν τα σχέδιά τους δάλαμε τις φωνές. Ήθελαν να κοιμηθούν οι δυο τους στο δωμάτιό μας και να ξεφορτωθούν εμένα και την Ερατώ.

—Και πού θα πάμε εμείς, εξυπνάκια; τον ρώτησα.

—Σε πειράζει να στριμωχτείς στο ίδιο κρεβάτι με τη Γωγώ;

—Τη ρώτησες αν θέλει να στριμωχτεί μαζί μου; Δε νομίζω, γιατί ούτε κι εγώ θέλω. Στριφογυρίζω τη νύχτα σαν κοκορέτσι και θα βρεθώ στο πάτωμα με σπασμένα πλευρά.

—Εμένα πού θα με στριμώξεις; Με την καθηγήτριά; Η φωνή της Ερατώς δεν προημενούσε τίποτα καλό.

—Όχι και με την καθηγήτριά. Ίσως με τη Δάφνη;

—Αν θέλετε να δγάλετε τα μάτια σας να πάτε στα παγκάκια του πάρκου και να μας αφήσετε ήσυχες. Θέλετε να γίνουμε ρεζίλι; Εκτός από σας θα τιμωρηθούμε κι εμείς που σας κάναμε πλάτες.

Το ζευγάρι κρέμασε μούτρα όση ώρα τρώγαμε το απαίσιο παστίσιο. Η μπεσαμέλ ήταν περισσότερη από τα μακαρόνια και ο κιμάς ανύπαρκτος.

Μόλις φάγαμε η φιλόλογος είπε:

—Παιδιά, καληνύχτα, όλοι στα κρεβάτια σας. Οι επισκέψεις των αγοριών στα δωμάτια των κοριτσιών απαγορεύονται. Θα κάνω εφόδους τη νύχτα, ακόμα και στα μπάνια θα ψάξω, κι αλίμονό σας αν βρω κανέναν να λείπει από το δωμάτιό του.

Αρχίσαμε όλες να κρυφογελάμε και να κοιταζόμαστε. Γύρισα και κοίταξα την Τασία, που ήταν έτοιμη να στραγγαλίσει τη φιλόλογο. Εγώ όμως ένιωσα ανακουφισμένη. Θα κοιμόμουνα ήσυχη έστω και στο στενό κρεβάτι μου.

Άλλο να δλέπεις το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου σε φωτογραφίες κι άλλο να στέκεσαι στη μέση της σκηνής και να θαυμάζεις τη συμμετρία και την ομορφιά του. Ακούσαμε πάλι χίλιες δυο λεπτομέρειες, τότε φτιάχτηκε, από ποιους, ότι ήταν σκεπασμένο με χώματα μέχρις ότου αποκαλυφτεί. Για τις αρχαίες τραγωδίες που παίχτηκαν και τους μεγάλους ηθοποιούς που τις ερμήνευσαν, ακόμα και η Μαρία Κάλλας τραγούδησε εδώ τη *Νόρμα* του Μπελίνι.

Ανεδήκαμε στο ψηλότερο διάζωμα του θεάτρου, όπως μας συμβούλεψε η καθηγήτριά. Έπειτα μας είπε να κάνουμε ησυχία. Στάθηκε στη μέση της σκηνής και άφησε να πέσει

ένα νόμισμα. Ο ήχος του, ολοκάθαρος, έφτασε ως τα αυτιά μας, αποτέλεσμα της τέλει ακουστικής του θεάτρου.

Βιάζομαι να μιλήσω με τον Jerry7. Τον περίμενα όλο το απόγευμα. Είχα αρχίσει να χάνω την υπομονή μου όταν μπήκε επιτέλους στο facebook.

Jerry7: Πώς πήγε η εκδρομή, κοριτσάκι;

Ira14: Καλά. Η φιλόλογος μας τρέλανε στον ποδαρόδρομο και στο μπλα μπλα.

Jerry7: Δεν έγινε καμιά φάση με τα αγόρια;

Ira14: Κάτι πήγε να γίνει, αλλά όχι με μένα.

Jerry7: Αλλά με ποιον;

Ira14: Η Τασία με τον Νικόλα ήθελαν να κοιμηθούν στο ίδιο δωμάτιο κι εγώ και η Ερατώ αναγκαστικά θα στριμωχνόμασταν στα μονά κρεβάτια της Γωγώς και της Δάφνης.

Jerry7: Μου λες αλήθεια ότι δε σου ζήτησε κανένα αγόρι να κοιμηθείς μαζί του;

Ira14: Μπα... Πού τέτοια τύχη...

Jerry7: Ωστε έτσι, ε; Κι εγώ τι θέση έχω στη ζωή σου;

Ira14: Την πρώτη.

Jerry7: Λες αλήθεια;

Ira14: Αφού το ξέρεις. Είσαι ό,τι καλύτερο μου έχει συμβεί ως τώρα.

Jerry7: Είμαι πολύ τυχερός κι ευτυχισμένος που έχω το πιο γλυκό κορίτσι.

Ira14: Κλείνω, κάποιος έρχεται. Τα λέμε αύριο.

Μόλις πρόλαβα κι η φωνή της μαμάς από την πόρτα:
—Πάλι μ' αυτό το μαραφέτι ασχολείσαι; Ούτε δυο μέρες δεν αντέχεις χωρίς αυτό;
Δεν της απαντώ. Θέλω να μείνω με την εντύπωση από τα τελευταία λόγια του Jerry.

Δε μας έφταναν τα δάσανα που περνούσαμε, δριήκε την ώρα ν' αρρωστήσει κι ο Θανάσης. Γύρισε από το λύκειο με πονόλαιμο και δήχα. Η γιαγιά του έδωσε ντεπόν και του έφτιαξε χαμομήλι.

—Ο αδερφός σου έχει γρίπη. Μην πηγαίνεις κοντά του και κολλήσεις κι εσύ.

Εμένα όμως μια χαρά μου φάνηκε, όταν καθίσαμε στο τραπέζι. Καταδρόχθισε το μισό κοτόπουλο, ίσα ίσα έμεινε μια μερίδα για τη μαμά. Έπειτα κλείστηκε στο δωμάτιό του και αφοσιώθηκε στον υπολογιστή του.

Η μαμά ανησύχησε όταν γύρισε από τη δουλειά της.

—Να φωνάξουμε τον γιατρό, είπε, μόλις είδε το θερμόμετρο πάνω στο κομοδίνο του αδερφού μου.

—Δεν τον χρειάζομαι. Γρίπη είναι, θα περάσει, αντέδρασε ο Θανάσης.

—Με 38 πυρετό καλούμε γιατρό. Μπορεί να έχεις ακροαστικά, επέμενε η μαμά.

—Ας περιμένουμε ως το δράδυ. Μπορεί με τα φάρμακα να του πέσει, μπήκε στη μέση η γιαγιά, που μας γιατροπόρευε με τα γιατροσόφια της.

Ψυλλιάστηκα για τα καλά, όταν αργά το δράδυ πήγα στην τουαλέτα. Η πόρτα του δωματίου του Θανάση ήταν μισάνοιχτη και τον άκουσα να μιλάει στο κινητό του.

—Ρε, Μπάμπη, είσαι γατόνι. Το κόλπο έπιασε. Έτριψα το θερμόμετρο με την κουδέρτα και το ανέδασα στο 38. Είπα να το κάνω 39, αλλά φοδήθηκα μη με τρέχουν σε κανένα νοσοκομείο.

—...

—Αυτοί είναι ακόμα έξω από το λύκειο όταν σχολάμε;

—...

—Τους φοβάμαι. Το μυαλό μου πάει στα χειρότερα. Δε θα μείνουν μόνο στις δρισιές και στις φοδέρεις. Θα μας τη στήσουν σε κανένα στενό και θα μας σαπίσουν στο ξύλο. Έτσι τιμωρούν όσους εγκαταλείπουν τον αγώνα τους. Εσύ πώς τα κατάφερες και δε σε τσίμπησαν ακόμα;

—...

—Μπράδο, ρε, σε παραδέχομαι. Εγώ θα κάνω τον άρρωστο λίγες μέρες ακόμα μήπως και βαρεθούν και μας αφήσουν ήσυχους. Αν και δεν το πιστεύω. Και μην ξεχάσεις αύριο να μου φέρεις τα μαθήματα.

Δε χρειάστηκε ν' ακούσω περισσότερα. Οι νεοναζί φοβέριζαν τον Θανάση και τον Μπάμπη για να συνεχίσουν να τους ακολουθούν στιςδρομοδουλειές τους κι ο αδερφός μου αναγκάστηκε να κάνει τον άρρωστο για να τους αποφύγει.

Γύρισα στο κρεβάτι μου ταραγμένη. Κάτι έπρεπε να κάνω, αλλά τι; Σε ποιον να το πω; Στον μπαμπά; Αποκλείεται. Είναι άγνωστο πώς θα αντιδράσει. Στη μαμά; Ακόμα χειρότερα. Πόσα πια μπορεί ν' αντέξει κι εκείνη; Δε μένει άλλος από τον παππού. Μόνο αυτός μπορεί να βοηθήσει τον Θανάση. Κι αν ο αδερφός μου καταλάβει ότι εγώ κρυφάκουγα και τον μαρτύρησα; Ποιος με σώζει εμένα; Άλλη λύση όμως δεν υπάρχει. Στο κάτω κάτω δε θα είναι η πρώτη φορά που θα τσακωθούμε με τον αδερφό μου. «Τι λες κι εσύ, Τιτίνα;» Κοίταξα την κούκλα μου που ήταν καθισμένη στο ράφι της διδλιοθήκης μου. Εκείνη όμως δε μου απάντησε.

Την άρπαξα στην αγκαλιά μου και χώθηκα στο κρεβάτι μου. Ήθελα να γυρίσουν τα χρόνια πίσω, να γίνω παιδάκι, όπως τότε που ο κόσμος μου ήταν γεμάτος ζεστασιά και ασφάλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΛΟΙ ΞΕΡΟΥΜΕ ΟΤΙ Ο ΠΑΠΠΟΥΣ λατρεύει το κτήμα του στον Μαραθώνα. Χειμώνα καλοκαίρι, τα Σαββατοκύριακα κάνει το ίδιοδρομολόγιο με την παλιά του Μερσεντές. Δε θέλει να την αλλάξει —γερνάνε μαζί, λέει—, αν και ο παππούς είναι ακόμα λεδέντης, παρ' όλα τα χρονάκια του.

Ο καημός του όμως είναι —και τον λέει συχνά αναστενάζοντας— πως όταν πεθάνει θα ρημάξει το κτήμα. Κανένας δε θα το φροντίσει, ούτε γιος ούτε εγγονός, και όλοι οι κόποι του θα πάνε χαμένοι.

Κάθε φορά που γυρίζει από κει, το μεγάλο πορτοπαγκάζ της Μερσεντές είναι γεμάτο, ανάλογα με την εποχή. Μαρούλια, ντομάτες, κολοκυθάκια, κίτρινες κολοκύθες, σπανάκι, πιπεριές, μελιτζάνες, όλα διολογικά. Η γιαγιά τρελαίνεται για τις άγριες αγρινάρες κι ασγκρινιάζει κάθε φορά που τα αγκάθια τους τρυπούν τα δάχτυλά της όταν τις καθαρίζει.

Πλησιάζει το Πάσχα. Ο παππούς από νωρίς, πριν ακόμα αρχίσει η Μεγαλοβδομάδα, δάλθηκε να ετοιμάζει το εξοχικό. Πέρασε με ασδέστη τον φράχτη, την αποθήκη όπου φυλάει τα εργαλεία του, έπλυνε τις σούδλες, αγόρασε κάρδουνα. Κατσικάκι δε χρειάστηκε να παραγγείλει. Ο χασάπης ήταν φίλος του και το έστειλε στην ώρα του.

Κάθε χρόνο η ίδια ιεροτελεσσία. Η γιαγιά στον νεροχύτη να πλένει τα έντερα για τη μαγειρίτσα και το κοκορέτσι που το ετοίμαζε ο ίδιος ο παππούς. Όλοι οι φίλοι του και οι γείτονές μας περνούσαν ανήμερα από το σπίτι μας για να πάρουν έναν μεζέ και να πιουν μαζί μερικά ποτηράκια κρασί.

Η γιαγιά προγραμματίζε για φέτος χορτόπιτες, χταποδοπίλαφο, καλαμάρια γεμιστά, χαλδά, χώρια τα αυγά και τα τσουρέκια.

Τελευταία μέρα στο γυμνάσιο και οι συζητήσεις δεν είχαν τελειωμό. Τα περισσότερα παιδιά θα πήγαιναν οικογενειακά σε συγγενικά ή φιλικά σπίτια, η κρίση έκανε τα ξενοδοχεία απαγορευτικά. Αναρωτιέμαι αν κι ο Jerry7 θα πάει διακοπές, αλλά πού και με ποιους; Με τους γονείς του ή με φίλους;

Μπαίνω στο facebook. Ο Jerry7 είναι μέσα.

Jerry7: Επιτέλους, τέλος τα μαθήματα. Είσαι ευχαριστημένη;

Ira14: Όχι όσο περίμενα.

Jerry7: Γιατί; Συμβαίνει κάτι;

Ira14: Απλά, στον Μαραθώνα που θα πάμε θα σκυλοδαρεθώ τόσες μέρες. Θα είμαι ξαπλωμένη και θα μιλάω με το ταβάνι.

Jerry7: Θα μιλάς με μένα.

Ira14: Δεν ξέρω αν θα με αφήσει η μαμά μου να πάρω μαζί μου τον υπολογιστή. Τώρα τελευταία μου λέει ότι περνάω πολλές ώρες μπροστά του. Σκέφτομαι ότι θα είναι και ο ηλίθιος ο αδερφός μου που θα μου τη σπάει συνέχεια.

Jerry7: Δεν τα πας καλά μαζί του;

Ira14: Σαν τον σκύλο με τη γάτα. Μόνο για να μας προξενεί μπελάδες είναι ικανός. Αλλά καλύτερα κοντά μας, τουλάχιστον εκεί θα είναι ασφαλής, δε θα κάνει κακές παρέες.

Jerry7: Έγινε κάτι και πρέπει να προφυλαχτεί;

Δε θέλω να λέω σε ξένους τα οικογενειακά μας, αλλά τον Jerry7 τον εμπιστεύομαι. Αν δεν πω τον πόνο μου σ' αυτόν, σε ποιον θα τον πω; Οι φίλες μου θα το κάνουν δούκινο σ' όλο το σχολείο, κι αν το μάθει ο Θανάσης, αλίμονό μου...

Ira14: Δε σου είπα ότι ο αδερφός μου είναι θεόμουρλος; Πήγε κι έμπλεξε με τους νεοναζί μαζί με έναν φίλο του το ίδιο χαζόδλακα κι έκαναν διάφορες βλακείες. Τους έπιασε, μάλιστα, και η αστυνομία.

Jerry7: Δηλαδή, τι έκανε με τον φίλο του;

Ira14: Έγραφαν ρατσιστικά μηνύματα στους τοίχους, μπορεί και να χτύπησαν αλλοδαπούς.

Jerry7: Ο ίδιος σου τα είπε όλα αυτά;

Ira14: Αστειεύεσαι; Τον άκουσα να μιλάει με τον κολλητό του. Φαίνεται ότι φοδήθηκαν μην τους ξαναπιάσει η αστυνομία και έπαψαν να πηγαίνουν στις συγκεντρώσεις των νεοναζί.

Jerry7: Καλά έκαναν και ξέκοψαν από αυτή τη λέρα. Είναι επικίνδυνοι.

Ira14: Εκείνοι όμως φαίνεται ότι τους ψάχνουν για να τους τιμωρήσουν επειδή έφυγαν από την οργάνωση.

Jerry7: Εσύ πώς τα έμαθες όλα αυτά;

Ira 14: Ο αδερφούλης μου έκανε τον άρρωστο για να τους αποφύγει. Τον άκουσα που το έλεγε στον κολλητό του.

Jerry7: Μωρό μου, μη στεναχωριέσαι. Τώρα που θα κλείσουν τα σχολεία και όλοι θα πάνε διακοπές, το θέμα θα ξεχαστεί.

Θέλω να πιστέψω τον Jerry7, να μη σκέφτομαι τον Θανάση και τα κατορθώματά του, για να περάσουμε όλοι ήσυχο Πάσχα.

Ira14: Εσύ θα πας πουθενά αυτές τις μέρες;

Jerry7: Δεν έχω αποφασίσει ακόμα. Τώρα όμως πρέπει να πάω στην Αθήνα κι έχω αργήσει. Και μην ξεχνάς ότι είσαι το κορίτσι μου. XXX.

Ira14: XXX.

Είμαι ευτυχισμένη. Ο Jerry7 με αγαπάει. Τελικά καλά έκανα και του τα είπα όλα. Έφυγε ένα δάρος από μέσα μου.

Μεγάλη Πέμπτη. Η γιαγιά δάφει αυγά, κόκκινα όπως πάντα.

—Να δάψω και μερικά πράσινα και μπλε; τη ρωτάω.

—Όταν ανοίξεις το δικό σου σπίτι να κάνεις ό,τι θέλεις, μου κόδει τη φόρα.

Δεν επιμένω. Η γιαγιά ακολουθεί τις παραδόσεις με ευλάβεια. Νηστεία, εκκλησία, σαρακοστιανά όλη την εβδομάδα. Τη Μεγάλη Παρασκευή δε μαγειρεύουμε. Τρώμε μαρουλάκια, ραπανάκια, ελιές, χαλδά. Όλες τις νηστείες τις τηρεί σχολαστικά. Όταν μας τσάκωνε την ώρα που τηγανίζαμε με τον παππού κανένα αυγουλάκι, οι φωνές της ξεσήκωναν το σπίτι.

Η μαμά γυρίζει αργά από το μαγαζί, κουρασμένη. Παρατηρώ τις ρυτίδες στο πρόσωπό της, εκείνη ανάμεσα στα φρύδια της μου φαίνεται πιο βαθιά. Τα μάτια της έχουνε μαύρους κύκλους και τα πόδια της πρησμένα από την ορθοστασία.

Βάζει νερό να δρώσει. Ρίχνει τα μακαρόνια κι εγώ ανοίγω ένα μπουκάλι κέτσαπ, καυτερή όπως αρέσει σε όλους μας. Ο μπαμπάς ξεκολλάει από την τηλεόραση, καθόμαστε οι τρεις στο τραπέζι. Ο Θανάσης λείπει από το πρωί.

Χτυπάει το τηλέφωνο.

—Ηλέκτρα, σήκωσέ το, λέει η μαμά.

Η φωνή στην άλλη άκρη είναι αγνώριστη, λες κι έρχεται από άλλο κόσμο.

—Ποιος είναι; με ρωτάει η μαμά.

—Δεν καταλαβαίνω...

Μου αρπάζει το ακουστικό. Βλέπω το πρόσωπό της να χλωμιάζει.

—Θανάση, τι έπαθες, παιδί μου; Τι; Σε χτύπησαν; Ποιοι; Σε ποιο νοσοκομείο;

Κλείνει το τηλέφωνο. Κρατάει με τα χέρια το κεφάλι της, τρέμει ολόκληρη. Γυρίζει στον μπαμπά.

—Σήκω γρήγορα. Ο Θανάσης είναι στο νοσοκομείο, χτυπημένος.

Εκείνος την κοιτάζει, αφήνει το πιρούνι του, τρέχει στην κρεβατοκάμαρα και ντύνεται στο πι και φι. Γίνεται άλλος άνθρωπος, λες και έφαγε ένα δυνατό χαστούκι και συνήλθε.

—Ηλέκτρα, φώναξε τον παππού. Εσύ μείνε εδώ με τη γιαγιά και μην ανοίξετε σε κανέναν, δίνει διαταγές η μαμά.

Στέκομαι παγωμένη στην εξώπορτα βλέποντας τα πίσω φώτα της Μερσεντές να χάνονται στο δάθος του δρόμου.

Δε θυμάμαι πόσες ώρες πέρασαν. Καθόμασταν με τη γιαγιά σιωπηλές και χίλιες δυο κακές σκέψεις περνούσαν από το μυαλό μας. Ήμουν ασίγουρη ότι ο Θανάσης δε γλίτωσε από τους νεοναζί. Του την έστησαν και τον χτύπησαν τόσο πολύ που κατέληξε στο νοσοκομείο.

Τη μια στιγμή λυπάμαι τον αδερφό μου και τρέμω μην είναι σοβαρά τα χτυπήματα και την άλλη θυμώνω μαζί του. Δε μας φτάνουν τα δάσανα που περνάμε στο σπίτι μας, πρέπει να ξεφυλάτουμε τώρα και για χάρη του.

Η γιαγιά κάθε τόσο αναστενάζει και αφήνει να της ξεφύγουν μερικές λέξεις, σαν συνέχεια στις σκέψεις της, και ύστερα κλείνεται πάλι στη σιωπή της.

Οι γονείς μου γύρισαν ξημερώματα. Ο Θανάσης ήταν χτυπημένος σε όλο του το σώμα. Το πιο σοβαρό χτύπημα δημιούργησε στο κεφάλι του ένα επισκληρίδιο αιμάτωμα –έτσι το είπαν οι γιατροί– που θα το αντιμετώπιζαν με συντηρητική θεραπεία.

—Με τέτοιες παρέες που έκανε ο Θανάσης, έπρεπε να το περιμένουμε. Ποιος ξέρει σε τι καδγά έμπλεξε, αναστέναξε ο παππούς.

—Μερικοί περαστικοί ειδοποίησαν την αστυνομία, αλλά οι αλήτες πρόλαβαν και το έσκασαν. Ευτυχώς ήρθε γρήγορα το ασθενοφόρο που τον πήγε στο νοσοκομείο, συνέχισε η μαμά.

Πρωί πρωί χτυπάει το κουδούνι.

—Παναγία μου, πέθανε το παιδί, πετιέται η μαμά και ανοίγει την πόρτα.

Ένα συνεργείο της τηλεόρασης –ποιος ξέρει πώς– έχει δρει τη διεύθυνσή μας. Μια νεαρή δημοσιογράφος, αναιδέστατη, χώνει το μικρόφωνο στο στόμα της μαμάς και θέλει να μάθει πώς νιώθει μια μάνα που χτύπησαν το παιδί της. Να φωνάξει θέλει, κορίτσι μου, να ουρλιάξει, να δρίσει τους αλήτες, τους δολοφόνους, να δρίσει κι εσένα, θέλει, που τη δασανίζεις με τις χαζοερωτήσεις σου.

Η μαμά όμως κρατάει την ψυχραιμία της και μένει με το στόμα κλειστό. Το δλίτο επιμένει, ρωτάει και ξαναρωτάει.

Βράζω από θυμό.

—Άφησέ μας στην ησυχία μας, κοπέλα μου! Βρες κάτι πιο πιπεράτο ν' ανεβάσεις την τηλεθέαση του καναλιού σου! φωνάζω. Την ίδια στιγμή η μαμά τής κλείνει κατάμουτρα την πόρτα.

Αντίο Πάσχα στον Μαραθώνα, αντίο διακοπές και ξενοιασιά. Καθημερινά κάνουμε τη διαδρομή σπίτι-νοσοκομείο. Η κατάσταση του Θανάση είναι στάσιμη.

Την πρώτη φορά που τον είδα ξαπλωμένο στο κρεβάτι, τρώμαξα. Ήταν σαν τον Τουνταγμαμών μέσα στη σαρκοφάγο του, τυλιγμένος με γάζες και επιδέσμους. Μόνο τα μάτια του, που τα άνοιγε τότε τότε, φανέρωναν πως ήταν ζωντανός. Και πλάι του καθόταν ο Μπάμπης μες στην καλή χαρά.

Μόλις μας είδε σηκώθηκε κι έδωσε τη θέση του στη μαμά.

Κοιτούσα τον αδερφό μου και δίσταζα να τον αγγίξω. Πήγα από την άλλη μεριά του κρεβατιού και έπιασα τα δάχτυλά του, που εξείχαν από τους επιδέσμους. Έσφιξε αδύναμα το χέρι μου και με κοίταξε με μάτια γεμάτα αγάπη που είχα καιρό να δω. Είχα πολλά να του πω, αλλά δεν ήταν ώρα για φωνές και μαλώματα. Λίγες φορές έστρεψα τα μάτια μου στον Μπάμπη και οι ματιές μου ήταν δολοφονικές. Ίσως αυτός ήταν και ο λόγος που θέλησε να φύγει. Άπλωσε το χέρι του να χαιρετήσει τη μαμά και τότε πρόσεξα το τατουάζ στο πάνω μέρος της παλάμης του, έναν αγκυλωτό σταυρό μαύρο, μέσα σε κόκκινο κύκλο.

Δεν πίστευα στα μάτια μου. Είχε το θράσος να έχει στο πετσί του το σύμβολο των νεοναζί και να το δείχνει. Και μάλιστα έπειτα από τον ξυλοδαρμό του φίλου του. Ήταν φανερό ότι εξακολουθούσε να είναι στην οργάνωση, γι' αυτό δεν του πείραξαν ούτε μία τρίχα.

Πιο θλιβερό Πάσχα δεν έχουμε περάσει στη ζωή μας. Είδαμε όμως να γίνεται ένα θαύμα μπροστά στα μάτια μας.

Καλά το είπαν οι αρχαίοι Έλληνες: «Ουδέν κακόν αμιγές καλού». Ο μπαμπάς μου έχει γίνει άλλος άνθρωπος, λες και αναστήθηκε. Σταμάτησε να πίνει πολύ, όπως πριν. Σηκώνεται πρωί, ξυρίζεται, ντύνεται και μαζί με τον παππού πηγαίνουν στο νοσοκομείο. Η μαμά κάνει δάρδια τα απογεύματα. Γυρίζει από τη δουλειά της, δάζει μια μπουκιά στο στόμα της και τρέχει στον Θανάση.

Η γιαγιά άδειασε όσα μπουκάλια δορίκε στα ντουλάπια με διάφορα ποτά και δεν ακούσαμε τον μπαμπά να δάζει τις φωνές. Τον βλέπω όμως ότι υποφέρει. Είναι νευρικός

κι άλλοτε πάλι μένει αμίλητος για ώρες. Καταλαβαίνω ότι του λείπει το αλκοόλ, αλλά δε θέλει και να πιει.

Μπήκα στο διαδίκτυο και διάβασα για τον αλκοολισμό. Απ' όσα κατάλαβα έδγαλα το συμπέρασμα ότι ο μπαμπάς είναι ακόμα στο πρώτο στάδιο, γι' αυτό μπορεί να θεραπευτεί και πιο εύκολα. Όταν μάλιστα τον είδα να παίρνει χάπια δεδαιώθηκα ότι έχει ζητήσει και τη βοήθεια γιατρού.

Παρατηρώ ότι το παλεύει μέρα με τη μέρα και η ελπίδα φουντώνει μέσα μου. Θέλω να μοιραστώ τη χαρά μου με τον Jerry7. Εκείνος με καταλαβαίνει. Βρίσκω στο facebook ένα μήνυμά του.

Jerry7: Αγάπη μου ανησύχησα, γιατί τόση σιωπή;

Του απαντώ αμέσως.

Ira14: Όλα είναι καλά. Ο αδερφός μου μέρα με τη μέρα καλυτερεύει. Ελπίζω μετά τις γιορτές να γυρίσει σπίτι.

Jerry7: Τον είδες, τι σου είπε;

Ira14: Πονούσε. Του είχαν δώσει οι γιατροί παυσίπονα και ήταν ξαδλακωμένος. Δε φαντάζεσαι όμως ποιος καθόταν πλάι του.

Jerry7: Πες μου για να μάθω.

Ira14: Ο Μπάμπης, ο κολλητός του. Τι θράσος! Τολμάει και εμφανίζεται μπροστά μας, ο αλήτης.

Jerry7: Φαίνεται ότι τον μισείς. Δώσ' του μια ευκαιρία να γνωριστείτε καλύτερα, γιατί μπορεί να μην είναι τόσο κακός όσο νομίζεις.

Ira14: Δε θέλω να μιλήσω άλλο γι' αυτό τον δρομάρη. Πες μου, πού είσαι;

Jerry7: Όχι πολύ μακριά, στο Σούνιο.

Ira14: Με τους γονείς σου;

Jerry7: Όχι. Είμαι καλεσμένος στο σπίτι ενός φίλου μου.

Ira14: Περνάτε καλά;

Jerry7: Τέλεια. Είμαστε μεγάλη παρέα.

Ira14: Έχετε και κορίτσια μαζί σας;

Jerry7: Μερικά, δηλαδή τρία.

Ira14: Είναι όμορφα;

Jerry7: Ποιος νοιάζεται; Εγώ έχω το δικό μου κορίτσι, που το σκέφτομαι μέρα νύχτα.

Ira14: Δε σε πιστεύω. Τόσο όμορφος που είσαι είμαι σίγουρη ότι θα σου κολλάνε όλες.

Jerry7: Ζηλεύεις;

Ira14: Εσύ δε με ζηλεύεις;

Jerry7: Τώρα πια σου έχω εμπιστοσύνη και θέλω να μου έχεις κι εσύ.

Ira14: Δύσκολο, αλλά θα προσπαθήσω...

Jerry7: Γιατί δε θέλεις να συναντηθούμε; Θα δεις πόσο σ' αγαπώ, μωρό μου...

Ira14: Είναι δύσκολο προς το παρόν. Να γίνει πρώτα καλά ο αδερφός μου...

Jerry7: Μου το υπόσχεται;

Ira14: Ναι, γιατί κι εγώ θέλω να σε γνωρίσω κι από κοντά...

Jerry7: Θα τα πούμε αύριο, μωράκι μου.

Ira14: Θα σε περιμένω τη γνωστή ώρα.

Ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΑΡΧΙΣΕ ΓΡΗΓΟΡΑ να καλυτερεύει χάρη στον γερό οργανισμό του, έτσι είπαν οι γιατροί. Βγήκε από το νοσοκομείο μία βδομάδα μετά τον ξυλοδαρμό του. Είχε ακόμα μερικές μελανιές, αλλά το αιμάτωμα στο ξεροκέφαλό του είχε απορροφηθεί.

Ο παππούς, μια και είχαμε περάσει μαύρο Πάσχα, θέλησε την Κυριακή του Θωμά να μας κάνει ένα γλέντι στο σπίτι του, στον Μαραθώνα. Εκείνος που χάρηκε περισσότερο, προς μεγάλη μας έκπληξη, ήταν ο μπαμπάς. Έδλεπα πάλι τη ζωή να ξαναγυρίζει μέσα στα μάτια του, έκανε κι ο ίδιος μεγάλες προσπάθειες να ξαναδρεί τον παλιό του εαυτό.

Ο παππούς με τη γιαγιά και τον μπαμπά έφυγαν από το Σάββατο για να προλάβουν να ψωνίσουν. Οι υπόλοιποι πήγαμε με τη συγκοινωνία.

Ο Μαραθώνας ήταν χαρά Θεού. Δεν υπήρχε σπιθαμή γης χωρίς να είναι ανθισμένη. Η πασχαλιά στον κήπο μοσχομύριζε, κόκκινες παπαρούνες και μαργαρίτες φύτρωναν στο κτήμα, το χλιαρό αεράκι κι ένας ήλιος στημένος μεσουράνα έκαναν την καρδιά μου να χτυπάει χαρούμενα. Και το κυπαρίσσι έστελνε κύματα από μυρωδιά κυπαρισσόμηλων.

Το κυπαρίσσι... Ο φόδος και ο τρόμος των παιδικών μου χρόνων. Φάνταζε τις νύχτες σαν ένας σκοτεινός γίγαντας που πάλευε με τον δυνατό αγέρα, δογκούσε, λύγιζε, αλλά ποτέ δε γονάτιζε. Ήταν και ο τρόμος της γιαγιάς. Όταν έρχονταν οι καλοκαιρινές μπόρες και τα αστραπόδροντα έσκιζαν τον ουρανό, το ύψος του δέντρου ήταν ένας μαγνήτης για τους κεραυνούς. Αλλά εκείνο ήξερε να τα δγάξει πέρα με αστροπελέκια και αέριδες. Εξακολουθούσε να ψηλώνει, λες και η κορφή του ήθελε να φτάσει στον ουρανό.

Έγινε τρικούνδερτο γλέντι την Κυριακή. Ήρθαν και μερικοί φίλοι του παππού, όσοι δεν είχαν επιστρέψει στην Αθήνα. Το τραπέζι ήταν γεμάτο μεζέδες, αλλά δεν υπήρχε ούτε ένα μπουκάλι κρασί. Ο παππούς δεν ήθελε να υπάρχουν ποτά για να μην μπει ο μπαμπάς στον πειρασμό και ξαναρχίσει να πίνει. Πάλι καλά που δε ζήτησε κανέναν από τους καλεσμένους

ούτε ένα ποτήρι. Μπορεί και να ήξεραν το πρόβλημα του μπαμπά και δε θέλησαν να τον φέρουν σε δύσκολη θέση.

Από τους πρώτους ήρθε και ο καλύτερος φίλος του παππού, ο Σωτήρης. Δεν τον είχαμε συναντήσει ποτέ, τον ξέραμε όμως όλοι μας, γιατί τρώγαμε το μέλι από τα δικά του μελίσσια. Και τι μέλι... Θυμαρίσιο, λαμπερό, όλο αρώματα.

Έφερε δώρο στον παππού ένα πελώριο δάξο και μια ολόκληρη κερήθρα. Δεν είχα ξαναδεί αυτό το θαυμαστό δημιούργημα που με τόσο κόπο φτιάχνουν οι μελισσες.

Ο Σωτήρης δε δαριόταν ν' απαντάει στις ερωτήσεις και στις απορίες μας, σχετικά με τα εργατικά εκείνα έντομα, τη βασιλίссά τους, για την κοινωνία τους με τους κανόνες και τις συμπεριφορές τους.

Ένωσα ανακούφιση όταν άκουσα τον μπαμπά μου να ρωτάει συνέχεια τον Σωτήρη αν υπάρχουν κι άλλα είδη μελιού, πώς παράγεται, πού έχει τις κυψέλες του, κάθε πότε το τρυγάει, αν υπάρχουν καλές και κακές χρονιές κι αν έχει καλή τιμή στην αγορά.

Ο ήλιος έγερνε στη δύση του όταν τελείωσε το φαγοπότη. Εκείνη την ώρα γύρισε και ο Θανάσης. Είχε εξαφανιστεί μετά το μεσημεριανό τραπέζι. Στην παραλία ένα μαγαζί ενοικίαζε μηχανάκια και δάξω στοίχημα ότι ο αδερφός μου ξόδεψε όλο το χαρτζιλίκι του κάνοντας σουζες μαζί με άλλα καλόπαιδα.

Την ώρα που έφευγε, ο Σωτήρης γύρισε στον μπαμπά.

—Βασίλη, όποια μέρα θέλεις θα χαρώ να σου δείξω τα μελίσσια μου, γιατί δλέπω ότι ενδιαφέρεσαι για τη μελισσοκομία.

Πριν απαντήσει ο μπαμπάς, τον πρόλαβε ο παππούς.

—Σωτήρη μου, όχι όποια μέρα θέλει ο Βασίλης. Την επόμενη Κυριακή να μας περιμένεις. Εγώ θα φτιάξω τους λουκουμάδες. Τα καταφέρνω καλύτερα από τη γυναίκα μου, κι ασ θυμώνει όταν το λέω. Εσύ θα δάλεις το μέλι.

Γύρισα και κοίταξα τον μπαμπά. Όχι μόνο δεν έφερε αντίρρηση, αλλά έδειχνε και πανευτυχής.

Στην επιστροφή ο μπαμπάς εξακολουθούσε να μιλάει για τον Σωτήρη και τις μέλισσες. Αναρωτιόμουν: η αλλαγή του μπαμπά που είχε αρχίσει όταν είδε τον Θανάση στο νοσοκομείο θα είχε πράγματι συνέχεια;

Γυρίσαμε στην Αθήνα αργά το δρόμο. Άφησα τις σακούλες που κουβαλούσα στην κουζίνα κι έτρεξα ν' ανοίξω το λάμπτοπ. Η μαμά με πήρε από πίσω και την άκουσα να μουρμουρίζει:

—Τι μανία κι αυτή με τον υπολογιστή...

Τα υπόλοιπα δε στάθηκα να τα ακούσω, γιατί ήξερα ότι θα γκρίνιαζε πάλι που έμενα πολλές ώρες μπροστά στην οθόνη.

Την ερχόμενη Κυριακή ο μπαμπάς γύρισε μες στην καλή χαρά από τον Μαραθώνα. Το ίδιο χαρούμενος ήταν και ο παππούς, που είχε αρχίσει κιόλας να σχεδιάζει την επόμενη επίσκεψή τους στον Σωτήρη. Έτριβα τα μάτια μου όταν είδα μεσοδρόμια τον μπαμπά μπροστά σε ένα καινούριο λάμπτοπ, δώρο του παππού. Διάβαζε όσα κείμενα είχαν σχέση με τη μελισσοκομία, κρατούσε σημειώσεις κι έπρεπε να του φωνάξει τρεις φορές η μαμά ότι τον περιμέναμε στο τραπέζι. Το σχέδιο του παππού φαίνεται ότι δρισκόταν σε καλό δρόμο. Ήμουννα σίγουρη ότι εκείνος είχε μιλήσει στον Σωτήρη για την κατάσταση του μπαμπά, και πόσο ήθελε να τον δγάλει από την απάθεια και την κατάθλιψη που τον είχε τσακίσει.

Όλοι κάναμε τον σταυρό μας. Ήταν η πρώτη φορά, ύστερα από πολύ καιρό, που ο μπαμπάς έδειχνε να ενδιαφέρεται για κάτι άλλο εκτός από το πιτό. Κι ο παππούς με κάθε τρόπο κέντριζε το ενδιαφέρον του μπαμπά για τις μέλισσες και το μέλι. Του διηγήθηκε την ιστορία του Σωτήρη, πώς ξεκίνησε στην αρχή από χόμπι ν' ασχολείται με τα μελίσια και σε λίγα χρόνια έγινε μεγάλος παραγωγός μελιού. Πουλούσε πανάκριδα τα προϊόντα του, μέλι, πρόπολη, βασιλικό πολτό, γύρη, κερί, οι πελάτες έκαναν ουρά για να τα προμηθευτούν.

Ο μπαμπάς μέρα με τη μέρα, δδομάδα με τη δδομάδα παλεύει να ξεκόψει σιγά σιγά από το πιτό. Αρχισαν να δγαίνουν με τη μαμά. Πηγαίνουν στο σπίτι της θείας Καλλιόπης και περνούν τα δδράδια τους. Μερικές φορές πήγαν και στο σινεμά και γύρισαν και οι δυο χαρούμενοι. Έδωλα τον μπαμπά να μου διηγηθεί το έργο για να είμαι δέδαιη ότι το παρακολούθησε και δεν πήγε μόνο για χατίρι της μαμάς.

Πετάω το σακίδιο και μπαίνω στο facebook. Έχω περάσει μια απαίσια μέρα και θέλω όσο τίποτα στον κόσμο να μιλήσω με τον Jerry7. Πετάω από τη χαρά μου, είναι online.

Jerry7: Σε περίμενα, μωρό μου. Πώς πήγε η πρώτη μέρα στο σχολείο;

Ira14: Χάλια.

Jerry7: Δηλαδή; Τι έγινε;

Σκέφτομαι στα γρήγορα.

Ira14: Φαίνεται ότι οι καθηγητές ήθελαν να μας εκδικηθούν για το πασχαλινό καθισό και μας έδωλαν άπειρες σελίδες για διάδασμα.

Jerry7: Δε σε φοδάμαι εσένα. Είσαι έξυπνη, μελετηρή, θα τα καταφέρεις. Αν δυσκολεύεσαι, εγώ θα σε δοηθήσω στα μαθηματικά, στη φυσική, στη χημεία. Είμαι πάντα κοντά σου για να σε ακούω, είσαι η αδελφή ψυχή.

Ira14: Σ' ευχαριστώ, Jerry... Οι γονείς μου με θεωρούν ακόμα μωρό.

Jerry7: Είναι καιρός να τους δείξεις ότι μεγάλωσες και ότι μπορείς να παίρνεις μόνη σου αποφάσεις.

Ira14: Τι εννοείς;

Jerry7: Ετοιμάσου, γιατί σύντομα θα συναντηθούμε.

Με πιάνει πανικός.

Ira14: Πόσο σύντομα;

Jerry7: Το Σάββατο γίνεται ένα πάρτι και είσαι καλεσμένη.

Ira14: Ποιος το κάνει;

Jerry7: Ένας φίλος.

Ira14: Δε με αφήνουν οι γονείς μου να πηγαίνω σε σπίτια αγνώστων.

Jerry7: Δε θέλεις να με γνωρίσεις;

Ira14: Το θέλω πάρα πολύ, αλλά δε γίνεται...

Jerry7: Λοιπόν, έχω σχέδιο. Θα αφήσεις τους γονείς σου να κοιμηθούν και θα το σκάσεις.

Ira14: Τρελάθηκες; Κι αν ξυπνήσει η μαμά και δε με δρει στο κρεβάτι μου;

Jerry7: Θα δάλεις κάτω από την κουδέρτα μαξιλάρια για να φαίνεται ότι κοιμάσαι.

Ira14: Φοβάμαι. Δεν το έχω σκάσει ποτέ από το σπίτι μου.

Jerry7: Το Σάββατο θα κάνεις την αρχή.

Ira14: Άφησέ με να το σκεφτώ...

Jerry7: Μωρό μου, δεν αντέχω άλλο. Ανυπομονώ να σε γνωρίσω. Πόσο θα με δασανίζεις ακόμα;

Ira14: Καλά... Τα λέμε αργότερα...

Μου έχουν κοπεί τα γόνατα. Είναι Τετάρτη και πρέπει σύντομα ν' αποφασίσω. Θέλω να συναντήσω τον Jerry όσο τίποτα άλλο στον κόσμο, αλλά πώς; Θα με σκοτώσει η μαμά αν καταλάβει ότι το έσκασα μέσα στη νύχτα. Γιατί όμως δεν ανησυχεί και για τον Θανάση; Γιατί εκείνος γυρίζει ό,τι ώρα θέλει κι εγώ δεν μπορώ να πάω σ' ένα απλό πάρτι; Τόσο κακό είναι; Στο κάτω κάτω πάω να συναντήσω το αγόρι που αγαπώ και με αγαπάει κι όχι έναν άγνωστο. Ο Jerry7 δεν πρόκειται να με πειράξει. Θα με προσέχει και θα με γυρίσει σώα στο σπίτι. Έχω μπει στα δεκατέσσερα και δικαιούμαι να κάνω και καμιά αταξία. Και σιγά την αταξία... Σε πάρτι θα πάω. Γιατί τα άλλα κορίτσια τα αφήνουν οι γονείς τους και μάλιστα με άγνωστα παιδιά;

Πέφτω να κοιμηθώ, αλλά δε με παίρνει ο ύπνος. Σκέφτομαι τη συνάντησή μου με τον Jerry και λιώνω από αγαλλίαση.

Έπειτα όμως μια σκέψη με τρομάζει. Κι αν τελικά το μάθουν οι γονείς μου και με τιμωρήσουν; Ποια μπορεί να είναι η τιμωρία; Θα μου πάρουν το λάπτοπ; Δε θα με αφήνουν

να πάω στο σπίτι της Ερατώ; Θα μου κόψουν το χαρτζιλίκι; Να με δείρουν, αποκλείεται, δεν το έχουν κάνει ποτέ ως τώρα. Το πιθανότερο είναι ότι θα ακούσω φωνές, απειλές, τη μαμά θα την πιάσει κρίση υστερίας και ο μπαμπάς με τη σιωπή του θα με τιμωρήσει περισσότερο.

Όσο επώδυνη κι αν είναι η τιμωρία αξίζει να το διακινδυνέψω, και να κάνω κάτι τολμηρό και γενναίο που θα μου δώσει ευχαρίστηση και θα ανεβάσει την αυτοεκτίμησή μου.

Οι μέρες ως το Σάββατο μου φαίνονται αιώνες. Ευτυχώς ο Jerry7 δε με αφήνει μόνη. Μιλάμε μέρα νύχτα. Τον σκέφτομαι συνέχεια και δε διστάζω να του το πω. Αλλά κι εκείνος με τρελαίνει με όσα μου λέει, λόγια όμορφα που δεν τα έχω ξανακούσει.

Το Σάββατο με την τσίμπλα στο μάτι μπαίνω στο facebook. Ο Jerry με περιμένει, ποιος ξέρει πόση ώρα.

Jerry7: Είσαι καλά, μωρό μου; Πώς νιώθεις που θα συναντηθούμε;

Ira14: Καλύτερα δε γίνεται.

Λέω ψέματα. Πώς θα κοιτάξω τη μαμά και τον μπαμπά; Φοβάμαι ότι θα διαδάσουν στα μάτια μου αυτό που σκέφτομαι να κάνω.

Jerry7: Σου έχω και μια έκπληξη...

Ira14: Ελπίζω ευχάριστη.

Jerry7: Όλοι στο πάρτι θα φοράμε μάσκες.

Ira7: Μα δεν είναι αποκριές.

Jerry7: Και τι πειράζει; Το κάνουμε για πλάκα. Θέλω να φορέσεις κι εσύ μια μαύρη για να σε αναγνωρίσω. Αν και ξέρω ότι θα είσαι η πιο όμορφη.

Ira14: Καλά, αφού έτσι πρέπει... Τώρα όμως πρέπει να σε αφήσω για να την ετοιμάσω.

Ο Jerry μου δίνει τη διεύθυνση. Είναι σχετικά κοντά, στη Λυκόδρυση, μερικές στάσεις με το λεωφορείο.

Προσπαθώ να είμαι ήρεμη, αλλά δεν τα καταφέρνω. Το μεσημέρι καθόμαστε στο τραπέζι, αλλά δεν κατεβαίνει μπουκιά, έχω έναν κόμπο στον λαιμό μου που δε λέει να φύγει όλη μέρα.

Κλείνομαι στο δωμάτιό μου, τάχα για να διαβάσω. Κόβω μαύρο γυαλιστερό χαρτί σε σχήμα πεταλούδας, φτιάχνω τη μάσκα μου και τη στολίζω με στρασάκια.

Ανοίγω την ντουλάπα μου. Δεν ξέρω τι να φορέσω. Διαλέγω ένα τζινάκι από τα χρόνια της ευημερίας. Το δοκιμάζω αλλά έχω ψηλώσει και φαίνομαι χάλια. Η φούστα με τις κόκκινες ρίγες έχει γίνει πολύ μίνι, ό,τι πρέπει για πάρτι. Μέσα από το μπουφάν δάξω ένα αμάνικο μπλουζάκι, κολλητό.

Οι δείχτες του ρολογιού λες και δεν προχωρούν, η ώρα περνάει αργά, βασανιστικά.

Το δράδυ η μαμά είναι κουρασμένη, πέφτει νωρίς για ύπνο και ο μπαμπάς δεν πρόκειται να σηκωθεί από τον υπολογιστή πριν από τα μεσάνυχτα.

Κοιτάζω το ρολόι κάθε πέντε λεπτά. Πλησιάζει δέκα. Κάνω το κόλπο που μου είπε ο Jerry. Φουσκώνω την κουδέρα με τα μαξιλάρια, τα καταφέρνω να φαίνεται ότι είμαι από κάτω και κοιμάμαι.

Η καρδιά μου κοντεύει να σπάσει. Ντύνομαι. Τα χέρια μου τρέμουν. Κοιτάζω τον εαυτό μου στον καθρέφτη και δε μου αρέσει καθόλου. Τι ηλίθια που είμαι... Ξέχασα να πάρω λίγα από τα καλλυντικά της μαμάς. Είμαι χλωμή, τα χείλη μου κάτασπρα. Βάζω λίγο eye liner και lip gloss με γεύση φράουλας. Ανακαλύπτω ότι το μπουκαλάκι της κολόνιας έχει αδειάσει. Στον διάολο... Μπορεί να με φιλήσει ο Jerry και θέλω να μυρίζω όμορφα.

Πλησιάζω την πόρτα. Τα χέρια μου τρέμουν, παραλίγο να μου πέσει το μπουφάν. Την ανοίγω. Βάζω το κλειδί στην τσέπη της φούστας μου και την κλείνω όσο πιο σιγά γίνεται. Περιμένω ένα λεπτό ν' ακούσω μήπως ξύπνησε κανείς. Ησυχία. Παίρνω μια βαθιά ανάσα και τρέχω στη στάση.

Το λεωφορείο έρχεται γρήγορα και είναι σχεδόν άδειο. Κάθομαι κοντά στην πόρτα, σε τρεις στάσεις θα κατεβώ. Χαλαρώνω και προσπαθώ να κάνω αισιόδοξες σκέψεις. Πηγαίνω σ' ένα πάρτι για να συναντήσω το αγόρι μου. Αυτό δεν ήθελα; Αλόψε θα μου συμβεί κάτι

πρωτόγνωρο και συναρπαστικό και είμαι έτοιμη να το ζήσω. Είχα τόσες φορές σκεφτεί τη συνάντησή μας...

Φτάνω στο νούμερο 22 της οδού Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η μουσική ακούγεται ως το πεζοδρόμιο. Τα γόνατά μου αρχίζουν να τρέμουν. Μέσα μου μια φωνή μου λέει να γυρίσω πίσω, τα πόδια μου όμως δεν υπακούν, συνεχίζουν να προχωρούν. Βγάζω τη μάσκα και τη φοράω. Μόλις χτυπώ το κουδούνι η πόρτα ανοίγει κι ένα αγόρι με μάσκα Ζορό με υποδέχεται με μια κωμική υπόκλιση.

Το σαλόνι είναι μισοσκότεινο, ζευγάρια χορεύουν αγκαλιασμένα. Μερικά κορίτσια φορούν μάσκες, τα περισσότερα αγόρια τις έχουν δγάλει. Μια παρέα αγοριών χαχανίζουν και παραβγαίνουν ποιος θα αδειάσει πιο γρήγορα το κουτάκι της μπίρας.

Στέκομαι παγωμένη. Εκείνη η φωνή μου ξαναλέει να κάνω μεταβολή και να το δάλω στα πόδια, αλλά την ίδια στιγμή ένα χέρι με αρπάζει από τον καρπό και με σέρνει στον διάδρομο. Το αγόρι φοράει μια μεγάλη μάσκα-νυχτερίδα που του σκεπάζει όλο σχεδόν το πρόσωπο.

Το σπίτι τραντάζεται από τη δυνατή μουσική, τα πιάτα που κρέμονται στον τοίχο χοροπηδούν.

—Τρα, μου λέει κοντά στο αυτί, αλλά με δυσκολία τον ακούω.

Ο Jerry είναι ψηλός, αδύνατος και κοντοκουρεμένος. Στη φωτογραφία που μου είχε στείλει τα μαλλιά του ήταν μακριά, έφταναν στους ώμους του.

Βάζει το χέρι του γύρω από τη μέση μου και με σφίγγει πάνω του. Όλοι οι φόδοι μου καταλαγιάζουν. Επιτέλους είμαι στην αγκαλιά του, όπως το είχα φανταστεί τόσες φορές.

Μου δγάζει το μπουφάν και το πετάει σε μια πολυθρόνα. Σ' ένα τραπέζι υπάρχει ένας δίσκος με γεμάτα ποτήρια. Μου προσφέρει ένα. Είναι δροσερό και αρωματικό, γεμίζει το στόμα μου γεύση ροδάκινου. Είμαι διψασμένη και το κατεβάζω μονορούφι.

Η γλυκιά ξεστασιά που απλώνεται σ' όλο μου το σώμα, καθώς περνάνε τα λεπτά, με ναρκώνει, θολώνει το μυαλό μου, δεν αισθάνομαι κανένα φόδο, ούτε και την παραμικρή

επιθυμία ν' απομακρυνθώ από κοντά του, κι αφήνομαι στα χέρια του. Τον ακολουθώ με δήματα ανάλαφρα, λες και το πάτωμα είναι στρωμένο με μπαμπάκι.

Εκείνος ανοίγει μια πόρτα στο δάθος του διαδρόμου. Ένα πορτατίφ είναι αναμμένο πλάι στο διπλό κρεβάτι με το δυσσινί κάλυμμα.

Κλείνει την πόρτα και με σπρώχνει απαλά. Καθόμαστε στην άκρη του κρεβατιού. Η δυνατή μουσική περνάει από τοίχους και πόρτες και μας ξεκουφαίνει. Προσπαθώ ν' ακούσω τα λόγια που μου ψιθυρίζει στο αυτί, αλλά δεν τα καταφέρνω. Με σφίγγει στην αγκαλιά του και ακουμπάει τα χείλη του στα δικά μου.

Το πρώτο μου φιλί...

Πεταλούδες φτερουγίζουν στο στομάχι μου. Το ίδιο μου είχε πει πως ένωσε και η Ερατώ όταν τη φίλησε για πρώτη φορά ο Γιάννης.

Πιάνει τα χέρια μου, είναι παγωμένα. Ο Jerry χαϊδεύει τα μαλλιά μου, χωρίς να το καταλάβω δρίσκομαι ξαπλωμένη στο κρεβάτι.

—Μωρό μου, θέλω να δγάλεις τη μάσκα, να δω το όμορφο προσωπάκι σου, μου λέει και με το ένα χέρι του την τραβάει. Σκύδει πάνω μου και με φιλάει.

Δεν παίρνω είδηση την πόρτα που ανοίγει.

Κλικ, κλικ, κλικ... Ένα φλας με τυφλώνει. Κάποιος μας φωτογραφίζει καθώς ο Jerry με έχει στην αγκαλιά του και με φιλάει.

Κοιτάζω τρομαγμένη τον φακό που εξακολουθεί να μας σημαδεύει. Αμέσως το μυαλό μου ξεθολώνει. Σπρώχνω τον Jerry που εξακολουθεί να με κρατάει γερά. Καταφέρνω και σηκώνομαι από το κρεβάτι. Προσπαθώ να ξεφύγω από τα χέρια του και τότε παρατηρώ ένα σημάδι στο δεξί του χέρι. Μια σβάστικα μέσα σ' έναν κόκκινο κύκλο! Το μυαλό μου παίρνει γρήγορες στροφές. Πού το έχω ξαναδεί αυτό το απαίσιο σύμβολο;

Χυμάω και δγάζω τη μάσκα του Jerry. Φυσικά... είναι ο Μπάμπης! Και κάποιος μας φωτογράφησε να φιλιόμαστε αγκαλιασμένοι...

Με πιάνει πανικός. Θέλω να φύγω από αυτό το φριχτό δωμάτιο. Πετιέμαι στον διάδρομο και φτάνω στην πόρτα. Μέσα στον θόρυβο της μουσικής ακούω τη φωνή του Μπάμπη:

—Θα τα ξαναπούμε, μωρό μου.

Βγαίνω στον καθαρό αέρα.

—Ηλίθια, ηλίθια, ηλίθια..., λέω δυνατά και δάκρυα οργής τρέχουν στα μάγουλά μου. Φέρνω το χέρι στο στόμα μου για να μην ουρλιάξω, αλλά το ουρλιαχτό μου ακούγεται στην ησυχία της νύχτας και μοιάζει με κραυγή πληγωμένου ζώου.

Το κεφάλι μου κοντεύει να σπάσει από το σφυροκόπημα, είμαι έτοιμη να καταρρεύσω. Κοιτάζω το ρολόι μου, είναι έντεκα και μισή.

Με φρίκη ανακαλύπτω ότι έχω ξεχάσει το μπουφάν μου σ' εκείνο τον σκοτεινό διάδρομο. Στην τσέπη του είχα το λιγοστό μου χαρτζιλίκι.

Τρέμω με τη σκέψη να ξαναγυρίσω σ' εκείνο το ντροπιαστικό μέρος. Με δυσκολία σέρνω τα πόδια μου, μόνο το μυαλό μου δουλεύει και προσπαθεί να δάλει σε τάξη όσα έγιναν.

Ο Jerry... Το αγόρι που εμπιστεύτηκα κι ερωτεύτηκα. Ο Jerry με το αγγελικό πρόσωπο και τα γλυκόλογά του που με έκανε να νιώσω συναισθήματα απίστευτα, πρωτόγνωρα και δυνατά.

Αρχίζω και καταλαβαίνω το παιχνίδι που μου έπαιξε για να με εκδικηθεί. Κι εγώ έκανα ό,τι μπορούσα για να με μισήσει περισσότερο. Του έγραφα τα χειρότερα, τον αποκαλούσα δλάκα, σιχαμερό, δλαχαδερό, αντιπαθητικό, αηδιαστικό, χαζόδλακα.

Οι λιγοστοί περαστικοί με κοιτάζουν περίεργα, λες και μαντεύουν τι έχει γίνει πριν από λίγο. Το κεφάλι μου εξακολουθεί να γυρίζει. Σκύδω πάνω σε ένα παρτέρι με θάμνους και κάνω εμετό. Αρχίζω να κρυώνω χωρίς το μπουφάν, την άλλη στιγμή όμως ο αγέρας δροσίζει το μέτωπό μου που ζεματάει.

Χωρίς λεφτά για εισιτήριο αναγκάζομαι να επιστρέψω περπατώντας. Ο δρόμος μού φαίνεται ατελείωτος. Θέλω να γυρίσω σπίτι. Το μυαλό μου έχει μπερδευτεί μέσα σ' ένα δάσος δύσβατο και πυκνό, παγιδευμένο σαν αγρίμι που το κυνηγούν. Θα χωθώ στο δωμάτιό μου να γλείψω τις πληγές μου σαν άρρωστο ζώο που περιμένει το τέλος.

Περνώ με κόκκινο στα φανάρια. Το φαγάδικο του Βαγγέλη είναι ακόμα ανοιχτό. Η τσίκνα από τα σουδλάκια ανακατώνει χειρότερα το στομάχι μου. Πηγαίνω στο απέναντι πεζοδρόμιο. Με τον Βαγγέλη γνωρίζεται όλη η γειτονιά, δε θέλω να με δει μόνη τέτοια ώρα και σε τέτοιο χάλι.

Φτάνω μπροστά στο σπίτι και μένω στήλη αλάτος. Μια τρομερή σκέψη περνάει από το μυαλό μου. Αν οι γονείς μου έχουν δει ότι λείπω και με περιμένουν; Τι θα τους πω; Όσο κι αν ψάχνω για απαντήσεις δε βρίσκω καμιά. Δε θα αντέξω τη δοκιμασία της ανάκρισης. «Πού πήγες, γιατί πήγες, με ποιους ήσουν, τι έκανες, γιατί έχεις αυτά τα χάλια, πήρες ναρκωτικά;» Θα ήταν το κερασάκι στην τούρτα για να γίνει η ζωή μου ακόμα πιο σκατένια.

Σκοτάδι και ησυχία. Ευλογώ την καλή μου τύχη. Είχα δάλει το κλειδί της πόρτας στην τσέπη της φούστας μου και όχι στο μπουφάν. Πατώντας στα νύχια φτάνω στο δωμάτιό μου.

Κοιτάζομαι στον καθρέφτη και δεν αναγνωρίζω τον εαυτό μου. Είμαι κατάχλωμη, τα χείλη μου πανιασμένα κι έχω μια πικρίλα στο στόμα, ίσως από τον εμετό.

Το δωμάτιο είναι όπως το άφησα, πάλι καλά. Ξεντύνομαι και μπαίνω στο μπάνιο. Θέλω να γεμίσω την μπανιέρα και να χωθώ μέσα. Κάπου διάβασα ότι λειτουργεί σε τέτοιες περιπτώσεις η αρχή του Αρχιμήδη, δηλαδή χάνεις από το βάρος της δυστυχίας σου όσο είναι και το βάρος του νερού που εκτοπίζεται. Το αντί της μαμάς όμως είναι πολύ ευαίσθητο. Θα ακούσει τον θόρυβο του νερού που τρέχει και θα θελήσει να μάθει τι συμβαίνει νυχτιάτικα.

Κάτω από το ζεστό νερό τρίβομαι δυνατά, θέλω να δγάλω από το δέρμα μου τη βρομιά που με μόλυνε, εκεί που με άγγιξε ο ακατονόμαστος, δε θέλω πια να τον σκέφτομαι με το όνομά του.

Πετάω τα μαξιλάρια από το κρεβάτι, σκεπάζομαι με την κουδέρτα. Οι σκέψεις δεν αφήνουν τον ύπνο να με λυτρώσει.

Είσαι μια ηλίθια ανεγκέφαλη, καθέννας μπορεί να σε χρησιμοποιήσει. Φταις κι εσύ γι' αυτό που έπαθες. Ήξερες ότι δε μιλάμε στο διαδίκτυο με αγνώστους, ούτε τους εμπιστευόμαστε, και το κυριότερο ότι δεν πηγαίνουμε ποτέ να τους συναντήσουμε.

Προσπαθώ να βρω δικαιολογίες. Μήπως τον προκάλεσα άθελά μου και νόμισε πως η αντιπάθεια που του έδειχνα ήταν ναζιάκια και σκέρτσα κοριτσιίστικα, απ' αυτά που ξετρελαίνουν τα αγόρια;

Θέλω επιτέλους να χαλαρώσω, να καταχωνιάσω στα δάθη του μυαλού μου αυτό που έπαθα. Εκείνο όμως βρίσκει αφύλαχτα μονοπάτια και ξαναγυρίζει για να με βασανίσει ακόμα περισσότερο.

Χώνω το κεφάλι μου κάτω από το μαξιλάρι και ξεσπάω σ' ένα κλάμα δουδό, λυτρωτικό.

—ΞΥΠΝΑ, ΥΠΝΑΡΟΥ! Η φωνή της μαμάς καθώς ανοίγει το παράθυρο.

Είμαι ακόμα ναρκωμένη, το μυαλό μου δε λειτουργεί. Το φως που με χτυπάει στα μάτια με ενοχλεί, γυρίζω από το άλλο πλευρό και κουκουλώνομαι ξανά.

Η μαμά φεύγει. Αμέσως τα χτεσινά γεγονότα έρχονται στο μυαλό μου. Θέλω να μη σκέφτομαι. Να ξανακοιμηθώ κι όταν ξυπνήσω να είναι όλα ένα κακό όνειρο. Αλλά ξέρω ότι δεν είναι και πρέπει να σηκωθώ και ν' αντιμετωπίσω τη σκληρή πραγματικότητα.

Σέρνομαι στο μπάνιο. Δεν αναγνωρίζω τον εαυτό μου. Τα μούτρα μου είναι σαν να σηκώθηκα από βαριά αρρώστια.

Πώς την πάτησα τόσο εύκολα η χαζή, η δλαμμένη, ο δλάκας με περικεφαλαία, το σούφο; Καλά λέει η γιαγιά ότι το έξιπνο πουλί από τη μύτη πιάνεται.

Κι εκείνος ο αχρείος; Έστησε ολόκληρο σκηνικό με το πάρτι και τις μάσκες κι έδαλε κάποιον φίλο του να μας φωτογραφίσει την ώρα που με φιλούσε και με χάιδευε.

Μήπως είναι ανώμαλος; Αυτό θέλω να πιστέψω, αλλά το μυαλό μου πηγαίνει σε κάτι χειρότερο που αμέσως το διώχνω, γιατί είναι αδιανόητο και τρομαχτικό.

Από τη μια με πνίγουν οι ενοχές για όσα έκανα κι από την άλλη θέλω να σκοτώσω τον άθλιο με τα ίδια μου τα χέρια, αργά και δασανιστικά.

Το πρωινό μου είναι στο τραπέζι, αλλά και μόνο που το βλέπω αναγουλιάζω. Χύνω το γάλα στον νεροχύτη κι αδειάζω τα δημητριακά στα σκουπίδια. Επιστρέφω στο δωμάτιό μου.

Παίρνω ένα διδλίο, τάχα ότι διαδάζω σε περίπτωση που μπει η μαμά. Σκέφτομαι να τηλεφωνήσω στην Ερατώ, αλλά θα φρικάρει και θα με δάλει να της τα πω όλα με το νι και με το σίγμα και δε θα το αντέξω. Χώρια που εκείνη αυτό τον καιρό μόνο για τον Γιάννη ενδιαφέρεται και για τίποτα άλλο.

Κι αν μιλήσω στον Θανάση και του πω τα κατορθώματα του κολλητού του; Θα με πιστέψει ή θα βρω τον μπελά μου κι από πάνω; Κι αν με πιστέψει; Τότε ο Θεός να τον φυλάξει, γιατί ο αδερφός μου είναι ευέξαπτος, ανάδει το αίμα του με το παραμικρό, δύσκολα συγκρατεί τον θυμό του. Είναι ικανός με μια γροθιά όχι μόνο να τον σακατέψει, αλλά να τον στείλει και στον άλλο κόσμο, και καλά θα του 'κανε. Αλλά δε θα έμπλεκα ποτέ τον αδερφό μου, ιδιαίτερα μετά από τόσα που έχει περάσει κι ο ίδιος.

Οπότε, Ηλέκτρα, δούλωσέ το και πρόσεχε άλλη φορά να μην πιστεύεις τον καθένα που σου λέει πόσο ταιριάζετε, ότι είσαι η αδελφή ψυχή και γι' αυτό σε ερωτεύτηκε, κι άλλες τέτοιες αηδίες.

Φοδάμαι. Ποιος ξέρει τι έχει στο άρρωστο μυαλό του. Θα ανεβάσει άραγε κανένα βιντεάκι στο youtube με εμένα κι εκείνον στο κρεβάτι ή θα στείλει τις φωτογραφίες σε όλο το σχολείο για να με εκδικηθεί;

Μπαίνω στο facebook και τρέμω. Ποιος ξέρει τι θα δουν τα μάτια μου. Στην αρχή δε βλέπω τίποτα περίεργο. Ξαφνικά, μια πράσινη κουκκίδα δίπλα στο όνομά του με ειδοποιεί ότι έχει μπει κι αυτός. Δεν κρατιέμαι:

ΗΛΕΚΤΡΑ: Αλήτη, κάθαρμα, πώς τολμάς;

Το αίμα ανεβαίνει στο κεφάλι μου, τρέμουν τα δάχτυλά μου καθώς χτυπάω το πληκτρολόγιο.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Μωρό μου, είσαι καλά σήμερα; Σου στέλνω μια φωτογραφία για να δεις πόσο σε αγαπάει ο φακός. Φαίνεται καθαρά το όμορφο προσωπάκι σου.

Η φωτογραφία που εμφανίζεται ξαφνικά στο κουτί του chat μου φέρνει αναούλα. Είμαι ξαπλωμένη στο κρεβάτι χωρίς τη μάσκα και ο ακατονόμαστος με φιλάει. Το πρόσωπό μου φαίνεται πεντακάθαρο, όποιος τη δει θα με αναγνωρίσει αμέσως. Εκείνος όμως φοράει ακόμα τη μάσκα-νυχτερίδα, κανείς δεν μπορεί να καταλάβει ότι είναι ο Μπάμπης.

Οι πιο μεγάλοι φόβοι μου, που ούτε στον εαυτό μου δεν τολμούσα ν' αποκαλύψω, είναι μπροστά μου. Ο διεστραμμένος συνεχίζει να με δασανίζει.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Κοριτσάκι μου, εγώ εξακολουθώ να σ' αγαπώ και θέλω να ξανασυναντηθούμε. Θα δεις ότι θα τα πάμε καλύτερα.

ΗΛΕΚΤΡΑ: Προτιμώ να πεθάνω, πληκτρολογώ με όση ψυχραιμία μου απομένει.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Μωρό μου, δε μου αφήνεις περιθώρια επιλογής και θα με αναγκάσεις να δουν όλοι στο facebook τις φωτογραφίες σου. Α, και κάτι άλλο. Το μπουφάν σου θα το αφήσω στο γραφείο των καθηγητών για να το πάρεις.

Θέλω να ουρλιάξω, να κοπανήσω το κεφάλι μου στον τοίχο, αλλά το μόνο που καταφέρνω είναι να κλείσω με δύναμη το λάπτοπ και να δάλω τα κλάματα.

Ρουφάω ακόμα τη μύτη μου όταν χτυπάει η πόρτα. Προλαβαίνω, δάξω ένα διδλίο πάνω στο πρόσωπό μου και κάνω την κοιμισμένη. Το κόλπο πιάνει. Η μαμά φεύγει, κλείνοντας σιγά την πόρτα.

Σηκώνομαι και στέκομαι μπροστά στον καθρέφτη με όλες τις τύψεις, τις ενοχές, την ντροπή και μια πίκρα στο στόμα μου που δε φεύγει με τίποτα. Δεν αναγνωρίζω τον εαυτό μου. Έχουν αλλάξει και τα χαρακτηριστικά μου. Τα μάτια μου είναι πιο σκοτεινά, με μια απορία στο δάθος τους, και τα φρύδια μου μόνιμα σμιχτά, μαρτυρούν τη θύελλα του μυαλού μου.

Όλη μέρα δε δγαίνω από το δωμάτιό μου, κάνω ότι διαδάζω. Αύριο είναι Δευτέρα και πρέπει να πάω σχολείο. Καταλαβαίνω ότι την έχω δάψει για τα καλά. Πρέπει να σκεφτώ τι θα κάνω. Με τον αχρείο αποκλείεται να προσπαθήσω να συναντηθώ. Ξέρω ότι θα μου ζητήσει κι άλλα εκτός από φιλιά. Ξέρω επίσης ότι είναι τέτοιο καθοίκι, αυτό που λέει θα το κάνει, και τότε ποιος με σώζει.

Θα γίνει γνωστό αστραπιαία ότι είμαι εγώ, η Ηλέκτρα Βασιλειάδη, από το τάδε γυμνάσιο, και δε θα έχω μούτρα να κυκλοφορήσω.

Θα το μάθουν και οι καθηγητές και θα χάσουν την καλή εντύπωση που έχουν για μένα. Εκείνους όμως που σκέφτομαι πιο πολύ είναι οι γονείς μου, ο παππούς και η γιαγιά και ο Θανάσης.

Ο Θανάσης... Θα με σταυρώσει για να του μαρτυρήσω ποιος είναι αυτός που με φιλάει στις φωτογραφίες και δε θα γλιτώσω αν δεν ομολογήσω.

Από πού να ζητήσω βοήθεια; Δε βλέπω φως πουθενά. Είμαι στο έλεος του καταραμένου. Θυμάμαι ότι είχε έρθει ένας κύριος στο γυμνάσιο από την Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Μας μίλησε για περιπτώσεις σαν τη δική μου που συμβαίνουν στο διαδίκτυο και μας έδωσε κι έναν αριθμό τηλεφώνου για να ζητήσουμε βοήθεια.

Αν τηλεφωνήσω είμαι βέβαιη ότι θα ζητήσουν αποδείξεις. Θα ελέγξουν τον υπολογιστή μου, θα δρουν τον εκδιστή, μπορεί να χρειαστεί να τον πάνε στα δικαστήρια, με λίγα λόγια θα το μάθουν οι δικοί μου και θα γίνει πανικός. Τρελαίνομαι και μόνο που το σκέφτομαι. Τι ζωή με περιμένει από κει και πέρα;

Λυσσάω γιατί ξέρω ότι έτσι που τα σχεδίασε ο ανώμαλος δεν πρόκειται να τιμωρηθεί. Θα συνεχίσει να δρίσκει κι άλλα κορίτσια από το διαδίκτυο και θα τα εκδιάζει.

Και είναι άδικο. Ποιο ήταν το λάθος μου; Πίστεψα ότι ένα αγόρι ενδιαφέρθηκε για μένα. Ήταν ο πρώτος που έδειξε να νοιάζεται, με ήθελε όπως ήμουν, με τα παραπανίσια κιλά και τα φουσκωτά μαγουλάκια μου. Κι εγώ τον πίστεψα. Μπορεί να έφταιγε και η κακή ψυχολογική μου κατάσταση με όσα γίνονταν στο σπίτι μας, και μόλις δρέθηκε κάποιος που με έκανε να ξεχάσω λίγο, να νιώσω όμορφη και επιθυμητή, με εκμεταλλεύτηκε με τον χειρότερο τρόπο, σαν να ήμουν σκουπίδι.

Δυο τρεις φορές χτύπησε την πόρτα η μαμά. Έπαιρνα το βλέμμα μου που ήταν καρφωμένο στο ταβάνι κι έπιανα το διδύο.

—Φτάνει πια το διάδασμα, δε σταμάτησες όλη μέρα. Θα κλουδιάσει το μυαλό σου. Βάλε και καμιά μπουνιά στο στόμα σου, δεν κάνει να μένεις νηστική.

—Μαμά, πρέπει να διαδάσω, τη δρομάδα που έρχεται έχουμε διαγώνισμα.

Η μαμά φεύγει αναστενάζοντας κι εγώ ξαναθυθίζομαι στις σκέψεις μου.

Βραδιάζει. Όλη μέρα στο κρεβάτι και νιώθω εξαντλημένη. Ο ύπνος δεν έρχεται να μου κλείσει τα μάτια. Παρακολουθώ το φεγγάρι που ξαγρυπνάει μαζί μου για λίγη ώρα κι έπειτα φεύγει από το παράθυρό μου.

Θέλω να κοιμηθώ, μήπως και όταν ξυπνήσω έχουν περάσει όλα, όπως γινόταν στα παιδικά μου χρόνια. Αρρώστανα κι η μαμά μού έδινε φάρμακα και την άλλη μέρα είχε πέσει ο πυρετός.

Φαίνεται όμως πως έχει περάσει η εποχή των θαυμάτων, τα χτεσινά γεγονότα έρχονται και με καταπλακώνουν και δαγκώνω το μαξιλάρι για να μη γίνει κραυγή η απελπισία και ο πανικός μου.

Η ώρα δεν περνάει. Παρατηρώ το ρολόι του τοίχου, με παίρνει ένας ύπνος ταραγμένος. Ξυπνώ και νομίζω ότι έχω κοιμηθεί ώρες. Κι όμως, δεν έχουν περάσει ούτε δυο λεπτά. Πώς γίνεται και μέσα σε τόσο λίγο χρόνο έχουν χωρέσει τόσο πολλοί εφιάλτες; Πού δρέθηκε εκείνο το απύθμενο ξεροπήγαδο που με τραδούσε στο δάθος του, κι εγώ έπεφτα, έπεφτα, έπεφτα, κι όταν έφτανα στον πάτο του, χιλιάδες φίδια, μπλεγμένα μεταξύ τους, σέρνονταν και σφύριζαν με τα κεφάλια τους σηκωμένα, έτοιμα να με δαγκώσουν; Ξυπνάω λουσιμένη στον ιδρώτα. Φοβάμαι να ξανακοιμηθώ, αλλά και πάλι τα μάτια μου γλαρώνουν και ξαναζώ τους ίδιους εφιάλτες.

Δευτέρα. Είμαι ένα κουρέλι. Η Ερατώ με ρωτάει τι έχω.

—Κάποιος ιός φαίνεται ότι με τριγυρίζει, της απαντάω και κώδω την κουδέντα.

—Εσύ κάτι άλλο έχεις, δεν είμαι χαζή, λέγε...

—Ερατώ, κόφ' το, αδιάθετη είμαι και ίσως έπρεπε να μείνω σπίτι για να γλιτώσω κι από σένα.

—Από ποιον άλλον θέλεις να γλιτώσεις; επιμένει.

Της γυρίζω την πλάτη και αμέσως το μετανιώνω. Η Ερατώ είναι η καλύτερή μου φίλη. Ξέρω ότι ενδιαφέρεται στ' αλήθεια, αλλά τρέμω στη σκέψη ότι θα πρέπει να της μιλήσω για τα γεγονότα του Σαββάτου. Γυρίζω και την αγκαλιάζω και της δίνω ένα φιλί στο μάγουλο.

—Ηλέκτρα, άσε τα καλοπιάσματα και πες μου την αλήθεια. Αν δε θέλεις τώρα, εγώ θα περιμένω. Το ξέρεις ότι έχω γαϊδουρινή υπομονή.

Η υπόλοιπη μέρα είναι σωστό μαρτύριο. Βλέπω τους καθηγητές ν' ανοιγοκλείνουν το στόμα τους, αλλά η φωνή τους δε φτάνει στ' αυτιά μου, λες κι έρχεται από το υπερπέραν.

Παρ' όλη τη θολούρα του μυαλού μου, σκέφτομαι να δώσω άλλη μια ευκαιρία στον εαυτό μου και να μιλήσω στη φιλόλογο. Είχα δει κι άλλα παιδιά να την πλησιάζουν και να της λένε τα προβλήματά τους.

Ήμουν όμως άτυχη. Εκείνες τις μέρες γινόταν η μεγάλη απεργία των εκπαιδευτικών και από το γυμνάσιό μας απεργούσαν πολλοί καθηγητές.

Την επομένη την πέτυχα να μιλάει με μερικούς συναδέλφους της έξω από το σχολείο. Περιμένα υπομονετικά, αλλά η ώρα περνούσε και μαζί της έφευγε και το θάρρος μου. Και όταν την είδα να ξεκόδει μαζί με τον μαθηματικό, δείλιασα να την πλησιάσω. Φαινόταν τόσο απορροφημένη από τα δικά της προβλήματα, πέρασε δίπλα μου κι ούτε γύρισε να με κοιτάξει.

Η τελευταία μου ελπίδα ότι ο ακατονόμαστος μπορεί να έπαιζε μαζί μου σαν τη γάτα με το ποντίκι και ότι δε θα πραγματοποιούσε τις απειλές του εξανεμίστηκε την ίδια μέρα.

Πάγωσα όταν είδα τη φωτογραφία μου στο facebook. Πάλι καλά που το πρόσωπό μου ήταν θολό για να μην αναγνωρίζομαι. «*Ποια είναι η μαθήτριά που τα έδωσε όλα στο πάρτι στη Λυκόδρυση; Σύντομα θα σας το αποκαλύψω*».

Καταλαβαίνω ότι δε θα γλιτώσω από τον εκδιασμό του. Αλλά δεν πρόκειται να υποκύψω, προτιμώ να πεθάνω. Να πεθάνω; Η σκέψη αυτή γυρίζει και ξαναγυρίζει στο μυαλό μου. Ύπουλη στην αρχή, αρχίζει όμως και εδραιώνεται μέρα με τη μέρα.

Όταν έλαβα το τελευταίο μήνυμά του, το αποφάσισα. Έγραφε: «Μην εξαντλεις την υπομονή μου, γιατί έχει και τα όριά της. Η τελευταία σου μέρα είναι η Παρασκευή».

Είναι Τετάρτη κι έχω αποφασίσει οριστικά ότι θα δάλω τέλος στη ζωή μου, για να γλιτώσω από το καθημερινό μου μαρτύριο. Κάθε φορά που μπαίνω στο δωμάτιο της μαμάς, τα χάπια πάνω στο κομοδίνο της μου γνέφουν. Της τα είχε δώσει ο γιατρός για τις αυπνίες της, τότε που είχε έρθει η ζωή μας τα πάνω κάτω και δεν μπορούσε να κοιμηθεί.

Ανοίγω το κουτί και διαβάζω τις οδηγίες. Μόνο δύο επιτρέπονται το εικοσιτετράωρο και να φυλάσσονται μακριά από παιδιά. Αν πάρω καμιά δεκαπενταριά, έχω σίγουρο το διαδατήριο για τον παράδεισο. Μπορεί και για την κόλαση, αν και το τελευταίο που με νοιάζει είναι το πού θα θρεθώ. Αυτό που θέλω είναι να μην ξυπνήσω, για να μην πονώ, να μη δασανίζομαι από τον ακατονόμαστο και να μη ζω καθημερινά τον τρόμο πως από στιγμή σε στιγμή θα γίνω ρεζίλι σε όλο το σχολείο.

Παίρνω μια καρτέλα με δώδεκα χάπια και την κρύβω κάτω από το στρώμα. Θυμάμαι πως κι άλλες φορές είχα παρακαλέσει να πεθάνω, αλλά για ψύλλου πήδημα κι όχι για κάποιο σοδαρό λόγο.

Όταν πήγα μια μέρα αδιάδαστη στην πέμπτη τάξη κι έδωσα άσπρη κόλλα στο διαγώνισμα, ο διευθυντής κάλεσε τη μαμά για να την ενημερώσει. Ντράπηκα τόσο πολύ που ήθελα να πεθάνω. Κι όταν πάλι ανεβάζαμε μια σχολική παράσταση και μου πήραν τον πρώτο ρόλο γιατί ξεχνούσα τα λόγια, πάλι ήθελα να τελειώσει η ζωή μου, για να μη δω την Αλίκη να πρωταγωνιστεί αντί για μένα.

Γρήγορα όμως περνούσαν εκείνες οι άσχημες μέρες και η ζωή εξακολουθούσε να μου χαμογελάει. Αλλά ως τώρα. Γιατί αυτό που μου συμβαίνει δεν πρόκειται να ξεχαστεί. Τίποτα δεν ξεχνιέται στο διαδίκτυο.

Δεν παίρνει άλλη καθυστέρηση. Πρέπει να το κάνω, αλλιώς θα τρελαθώ. Αρχίζω και το προετοιμάζω μεθοδικά. Δεν πρόκειται να γίνει στο σπίτι μας. Μπορεί να μην τα καταφέρω, κάποιος να με προλάβει και να με γλιτώσει. Ενώ ολομόναχη στον Μαραθώνα, το σχέδιό μου θα πετύχει.

Παρασκευή πρωί. Σδίνω από το λάπτοπ όλα τα chats και τις φωτογραφίες μου, χώνω στο σακίδιό μου τα χάπια μαζί με το κλειδί του εξοχικού στον Μαραθώνα. Την τελευταία στιγμή δάζω μέσα και την κούκλα μου, την Τιτίνα. Θα την πάρω αγκαλιά, όπως έκανα πάντα όταν ήμουννα φοδισμένη. Γιατί ξέρω ότι εκείνη τη στιγμή θα φοδάμαι...

Φεύγω όσο πιο γρήγορα μπορώ, τρέμω μη διαδάσουν στα μάτια μου αυτό που πρόκειται να κάνω. Ούτε και γυρίζω πίσω να κοιτάξω για τελευταία φορά το σπίτι.

Στην τάξη προσπαθώ να συμπεριφέρομαι σαν να μη συμβαίνει τίποτα. Ανοίγω το τετράδιο, αλλά δεν μπορώ να συγγρατήσω το τρέμουλο των χειρών μου.

Τίποτα όμως δεν ξεφεύγει από την Ερατώ.

—Τι έχεις; Με σκουντάει.

—Τίποτα δεν έχω. Απλώς δεν κοιμήθηκα καλά τη νύχτα.

Η ματιά που μου ρίχνει φανερώνει πως δε με πιστεύει.

—Κι άλλες φορές ήσουννα ξενυχτισμένη, αλλά δεν είχες αυτά τα χάλια. Απ' τη Δευτέρα μόλις σου μιλάμε αρπάζεσαι, μένεις αμίλητη, απομονώνεσαι απ' όλους μας και σου δγάζουμε τις λέξεις με το τσιγκέλι. Είναι φανερό ότι είσαι αλλού, αλλά πού;

—Ερατώ, όλοι μας περνάμε μεγάλη φάση αυτό τον καιρό. Κι εγώ θέλω να την περάσω μόνη μου.

—Ηλέκτρα, σε μένα μιλάς και ξέρεις ότι δεν τρώω κουτόχορτο.

—Κάθε πράγμα στον καιρό του. Όταν έρθει η ώρα θα τα μάθεις όλα.

—Καλά, θα περιμένω. Να ξέρεις όμως πως το γινάτι δγάζει μάτι, λέει και είναι φανερά τσατισμένη.

Θέλω να πέσω στην αγκαλιά της, να της τα πω όλα, αλλά δεν το κάνω. Θα δάλει τις φωνές, θα αρχίσει να τηλεφωνεί στους δικούς μου, κι εγώ δεν έχω άλλη διορία από τον ακατονόμαστο.

Περιμένω καρτερικά να περάσουν οι ώρες και μόλις χτυπάει το κουδούνι εξαφανίζομαι.

Βρίσκομαι στη στάση για τον Μαραθώνα. Το λεωφορείο σταματάει μπροστά μου. Ανεδαίνω.

—Με επιστροφή; με ρωτάει ο εισπράκτορας.

—Χωρίς επιστροφή, απαντάω.

Πού, άλλες φορές... Έκανα την ίδια διαδρομή τα καλοκαίρια με τον παππού και τη γιαγιά κι ανυπομονούσα να φτάσουμε για να ξαναδρώ τις παρέες μου, να δουντήξουμε στη θάλασσα, να παίξουμε, κι ας είχα τον Θανάση να με βασανίζει τότε τότε.

Οι σκέψεις μου πετάνε σαν τρομαγμένα σπουργίτια, δε δρίσκουν πουθενά να κουρνιάσουν. Οι δικοί μου θα πονούν και θα απορούν τι ήταν αυτό που με έσπρωξε στον θάνατο. Μπορεί να νομίζουν ότι το φταίξιμο ήταν δικό τους και να τους βασανίζουν οι τύψεις μια ζωή.

Πρέπει ν' αφήσω ένα γράμμα στη μαμά και να της λέω ότι δεν έχω κανένα παράπονο, καμιά πικρία, όλοι τους με αγαπούσαν, αλλά κι εγώ τους λάτρευα όσο ζούσα.

Φτάνω στον Μαραθώνα.

Το σπίτι έχει μια ελαφριά μυρωδιά μούχλας και υγρασίας. Το δωμάτιό μου έχει μείνει καθαρό και συγυρισμένο, όπως το αφήσαμε την Κυριακή του Θωμά.

Ανοίγω το παράθυρο να μπει καθαρός αέρας. Η ομορφιά της θάλασσας με συνεπαίρνει. Έξω στο πέλαγος τα άσπρα άλογα του Ποσειδώνα καλπάζουν ανήσυχα. Όπου να 'ναι θα ξεπηδήσουν από τα κύματα οι κόρες του, οι Νηρηίδες, και θα αρχίσουν τα παιχνίδια.

Σιγά σιγά το φως της μέρας λιγοστεύει. Νύχτωσε. Πόσο πιο λαμπερά φαίνονται τα αστέρια μακριά από τα φώτα της πόλης... Παρατηρώ ένα καθώς χυμεί από τη μια άκρη του ουρανού, διαγράφει μια φωτεινή τροχιά και χάνεται. Κρίμα... Δεν προλαβαίνω να κάνω ευχή. Αλήθεια, τι θέλω πια να ευχηθώ αφού σε λίγο θα έχουν τελειώσει όλα; Εξακολουθώ να έχω καρφωμένα τα μάτια μου στον ουρανό. Άραγε μέχρι πού φτάνει το σύμπαν; Είναι μόνο ένα ή υπάρχουν και άλλα παράλληλα σύμπαντα, όπως λένε οι επιστήμονες; Μένω όρθια μπροστά στο παράθυρο ως τη στιγμή που γίνεται σκοτάδι και

χάνονται τα αστέρια: αστραπές αρχίζουν να σχίζουν τον ουρανό και ακολουθούν δυνατά μπουμπουνητά που τσαντάζουν το σπίτι.

Κλείνομαι μέσα. Η δροχή δαράει αλύπητα τη στέγη ή μήπως είναι χαλάζι; Τώρα το κυπαρίσσι θα λυγίζει την κορφή του καθώς το χτυπάει ο αγέρας κι η δροχή.

Αν ήμουν γενναία, θα έδωνα έξω, θα αγκάλιαζα τον κορμό του και θα παρακαλούσα να πέσει ένας σπλαχνικός κεραυνός, να καούμε και οι δυο αγκαλιασμένοι.

Όλοι θα νόμιζαν ότι ήταν ένας τυχαίος θάνατος, κι ας έμεναν με την απορία πώς και γιατί δρέθηκα μόνη μου εδώ, μέσα στην καταιγίδα.

Κλείνω τα παντζούρια. Οι αστραπές τρυπώνουν μέσα από τις χαραμάδες. Πάντοτε φοδόμουν το αστραπόδροντο. Όταν ήμουν μικρή η γιαγιά καταλάγιαζε τους φόδους μου. «Ο Θεός αδειάζει τα καρύδια στα σεντούκια του για να τα έχει τον χειμώνα» έλεγε κι εγώ την πίστευα και φανταζόμουν έναν αγαθό γεράκο να μαζεύει από τον κήπο του παραδείσου τα καρύδια και ο θόρυβος να φτάνει ως το σπίτι μας.

Και τώρα φοδάμαι. Δεν έχω μείνει ποτέ μόνη σε άδειο σπίτι. Φοδάμαι και γι' αυτό που πρόκειται να κάνω. Χριστέ μου! Είναι κρίμα... Τώρα που η ζωή μας έχει αρχίσει να στρώνει. Ο μπαμπάς δήμα δήμα όλο και ξαναδρίσκει τον παλιό του εαυτό. Μοιάζει να ενδιαφέρεται σοβαρά για τις μέλισσες. Ο παππούς λέει ότι θα περάσει ακόμα αρκετός καιρός μέχρι να συνέλθει τελείως, αλλά είναι αισιόδοξος ότι ο μπαμπάς θα τα καταφέρει. Με το αυτοκίνητο του παππού κάνει τακτικά τη διαδρομή ως τον Μαραθώνα. Βοηθάει τον Σωτήρη και μαθαίνει από πρώτο χέρι όλα τα μυστικά της παραγωγής του μελιού.

Η μαμά είναι χαρούμενη γιατί ο μπαμπάς δγίηκε από την απάθεια και την απραξία που τον τσάκιζε. Το ίδιο χαίρονται και ο παππούς με τη γιαγιά.

Εγώ όμως πρέπει να πληρώσω με τη ζωή μου τη δλακεία που έκανα να εμπιστευτώ έναν άγνωστο.

Έχουν περάσει αρκετές ώρες κι οι γονείς μου θα ανησυχούν. Θα τηλεφωνούν στα σπίτια των φίλενάδων μου και των γνωστών μας. Πρώτα πρώτα θα πάρουν την Ερατώ. Ξέρω τι θα τους πει: «Η Ηλέκτρα εδώ και μέρες φαινόταν πως κάτι την απασχολούσε. Ήταν νευρική, απότομη κι αφηρημένη, αλλά όσο κι αν την πίεσα δεν έδγαλε μιλιά από το στόμα της».

Αλήθεια, τι θα κάνουν όλοι όταν πεθάνω; Στην κηδεία μου είμαι σίγουρη ότι θα έρθουν οι συμμαθητές μου. Θα δγάλουν και λόγους. Η Ερατώ θα πει πόσο καλή φίλη ήμουν, χαρούμενη, με χιούμορ, πρόθυμη να βοηθήσω όποιον είχε ανάγκη. Και η φιλόλογος θα υμνήσει την εξυπνάδα μου, την επίδοσή μου στα μαθήματα και το λαμπρό μέλλον που ανοιγόταν μπροστά μου.

Δηλαδή, υπερβολές που λέγονται μόνο όταν πεθάνει κανείς, ενώ όσο ζει τον κουτσομπολεύουν και τον κατηγορούν, ακόμα κι όταν δε φταίει. Κι όλοι θα απορούν γιατί ένα τόσο χαρισματικό και χαρούμενο κορίτσι έβαλε τέλος στη ζωή του. Αλλά εγώ το μυστικό μου θα το πάρω μαζί μου στον τάφο. Κι όταν θα έχω πια φύγει, αυτός ο άθλιος δε θα 'χει πια κανένα λόγο να αναρτήσει τις σιχαμερές του φωτογραφίες στο διαδίκτυο.

Θέλω ν' αφήσω ένα σημείωμα στους δικούς μου. Κάποιες δικαιολογίες ανώδυνες, αλλά δυσκολεύομαι να τις δω. Δεν υπάρχουν λόγια που να μπορούν να στηρίξουν μια απόφαση τόσο σκληρή.

Αφήνω τη σελίδα λευκή πάνω στο τραπέζι.

Δε θέλω όμως να το κάνω σήμερα, που φοβάμαι τόσο πολύ και τρέμουν τα χέρια μου. Είμαι σαν εκείνα τα τζιτζίκια που τους κόδαμε τα φτερά όταν ήμασταν παιδιά κι εκείνα σέρνονταν και χτυπιόνταν στο χώμα ανήμπορα.

Δίνω παράταση στον εαυτό μου ως την αυριανή μέρα. Προσπαθώ να κοιμηθώ, να μη σκέφτομαι, να μη νιώθω. Αλλά ο ύπνος δεν έρχεται και βλέπω όνειρα με ανοιχτά μάτια.

Κοντεύει να ξημερώσει. Το μυαλό μου έχει διαλυθεί. Οι σκέψεις στριφογυρίζουν σαν θυμωμένες μέλισσες. Χριστέ μου! Δώσε μου δύναμη ν' αντέξω σήμερα την τελευταία και πιο οδυνηρή τιμωρία. Να περάσω ανάμεσα από τη φωτιά, σαν εκείνη του Αϊ-Γιάννη που ανάδαμε παιδιά και να γράψω το τελευταίο σίγμα στη λέξη «τέλος».

Έλα και πάρε με...

Σε χώρα μακρινή και αρυτίδωτη τώρα πορεύομαι...

Τώρα το χέρι του Θανάτου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΑΝΟΙΓΩ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ με δυσκολία. Το κεφάλι μου κοντεύει να σπάσει. Πού βρίσκομαι; Στον παράδεισο αποκλείεται, δε βλέπω ροζ συννεφάκια, δέντρα και λουλούδια. Ούτε και στην κόλαση, μέσα σε καζάνι με πίσσα που βράζει. Και για να βλέπω σημαίνει ότι είμαι ζωντανή. Και τα χάλια που πήρα; Φαίνεται ότι ήταν λίγα και δεν κατάφεραν να με πεθάνουν.

Είναι δέδαιο ότι δεν είμαι στο σπίτι του παππού. Εκεί το ταβάνι είναι ξύλινο κι αυτό που στριφογυρίζει από πάνω μου είναι κάτασπρο. Το μυαλό μου σταματάει να δουλεύει και θυθίζομαι σ' έναν ύπνο χωρίς όνειρα.

Όταν ξανανοίγω τα μάτια μου βλέπω από πάνω μου έναν γιατρό με το στηθοσκόπιο περασμένο στον λαιμό του και μια νοσοκόμα ν' αλλάζει τον ορό που κρέμεται πλάι μου.

—Πώς είναι σήμερα το κορίτσι μας;

Η φωνή του γιατρού φτάνει απόμακρη στ' αυτιά μου.

Θέλω να του πω ότι νιώθω παντού σακατεμένη, στο σώμα και στην ψυχή.

—Χάλια, του απαντάω και η φωνή μου δγαίνει με δυσκολία, δεν την αναγνωρίζω.

—Ξεκουράσου. Αύριο θα είσαι καλύτερα, λέει εκείνος και με αφήνει στη δυστυχία μου.

Κοιμάμαι και ξυπνάω, δεν ξέρω αν είναι πρωί ή απόγευμα. Πού είναι οι γονείς μου; Γιατί δεν έρχονται να με δουν; Δε θέλω γιατρούς και νοσοκόμες. Τη μαμά μου θέλω. Και τη γιαγιά μου. Να με πάρει αγκαλιά, να με κανακέψει όπως παλιά με λόγια τρυφερά. «Πουλάκι μου, ομορφιά μου, λουλούδι μου, ματάκια μου, χαρά μου...» Και να με νανουρίσει: «Κοιμήσου και παρήγγειλα στην Πόλη τα προικιά σου, στη Βενετιά τα ρούχα σου και τα διαμαντικά σου...». Και ν' αποκοιμηθώ με τη ζεστασιά και την ευωδιά φρεσκοζυμωμένου ψωμιού που μύριζε ο κόρφος της.

Πρώτος μπαίνει ο γιατρός, κι ακολουθούν με τη σειρά η μαμά, ο μπαμπάς, η γιαγιά, ο παππούς και τελευταίος ο Θανάσης. Χριστέ μου, πώς θα τους αντιμετωπίσω; Κάνω την κοιμισμένη.

—Πώς είναι σήμερα το κορίτσι μας; λέει ο γιατρός.

Το ίδιο μου είπε και τις άλλες φορές. Δεν του απαντάω. Τραβάει το σεντόνι, πιάνει τον σφυγμό μου, εξετάζει τον ορό που έχω στο χέρι μου.

—Μια χαρά πάμε. Αύριο θα γυρίσεις σπίτι σου.

Εσύ μπορεί να είσαι μια χαρά, αλλά εγώ είμαι χάλια, θέλω να του πω.

Η μαμά πλησιάζει και μου δίνει ένα φιλί στο μέτωπο. Με τι μούτρα θα την αντικρίσω; Εξακολουθώ να έχω κλειστά τα μάτια μου, ένα δάκρυ όμως μου ξεφεύγει και η μαμά προλαβαίνει και το σκουπίζει. Ανοίγω τα μάτια μου για να μη δάλω τα κλάματα. Ο μπαμπάς έχει ένα διλέμμα που δεν το έχω ξαναδεί, φαίνεται να έχει γεράσει μέσα σε δυο μέρες. Ο παππούς στηρίζει τη γιαγιά που αφήνει ελεύθερα να τρέξουν τα δάκρυά της και ο Θανάσης κοιτάζει έξω από το παράθυρο.

—Αγάπη μου, αύριο θα έρθεις στο σπίτι κι όλα θα φτιάξουν... Η μαμά μου χαϊδεύει το χέρι.

Αχ, μαμά... Λες και ξέρεις τι είχε χαλάσει και μόλις επιστρέψω στο σπίτι όλα θα γίνουν μέλι γάλα. Ο εφιάλτης μου θα ξαναρχίσει, με τον εκδιαστή να εξακολουθεί να με δασανίζει.

Γυρίζω από το άλλο πλευρό για να τους δείξω ότι θέλω να μείνω μόνη. Ο γιατρός τους γνέφει να φύγουν για να μη με ταράξουν περισσότερο.

Ο Θανάσης μένει πίσω. Παίρνει την καρέκλα και κάθεται απέναντί μου.

—Και τώρα οι δυο μας. Θα τα ξεράσεις όλα, το ξέρεις ότι δε θα γλιτώσεις από μένα. Γιατί, ρε δλαμμένο, δεν ήρθες σε μένα, να καθαρίσω εγώ για πάρτη σου; Δεν ξέρεις ότι το αδέρφι σου σ' αγαπάει κι ας μην το δείχνει; Μπορεί να μην ήθελες να μιλήσεις στους γονιούς μας, αλλά σε μένα;

Ειδικά σε σένα, Θανάση, δεν πρέπει να πω ούτε λέξη. Ξέρω πόσο νευρικός είσαι, με το παραμικρό παίρνεις φωτιά και όποιον πάρει ο χάρος. Για να ξεφύγω από την ανάκριση δρίσκω έναν τρόπο αποτελεσματικό. Βάζω τα κλάματα.

Ο Θανάσης με αγκαλιάζει.

—Μην κλαις, δρε χαζό. Για το καλό σου το είπα. Έλα, σταμάτα, δεν αντέχω τις κλάψες. Θα περιμένω, αλλά δεν πρόκειται να μου ξεφύγεις.

Γλιτώνω προσωρινά. Ο Θανάσης συνεχίζει:

—Πρέπει όμως να ξέρεις ότι μας έκοψες τη χολή, ίσα ίσα πρόλαβαν και σε έσωσαν οι γιατροί. Πού να σου λέω πόσο φοβήθηκε η Ερατώ. Έπαιρνε κάθε μία ώρα τηλέφωνο να μάθει αν είχαμε νέα σου. Ήθελε να έρθει εδώ να σε δει, αλλά της είπε η μαμά ότι απαγορεύονται οι επισκέψεις.

Συμφορά μου... Τώρα πια όλοι το ξέρουν στο σχολείο. Το κουτσομπολιό θα οργιάζει. Ο καθένας θα λέει όσα φοδερά και τρομερά περνάνε από το μυαλό του.

—Ακόμα και ο Μπάμπης ταράχτηκε, τόσο πολύ που του κόπηκε η μιλιά όταν το έμαθε. Φαίνεται ότι σε συμπαθεί – ο αδερφός μου με αποτελείώνει.

Θέλω να ουρλιάξω. Τον άθλιο, τον θρασύδειλο! Φοβήθηκε μήπως μιλήσω και αποκαλύψω τις δρομές του.

—Ας είναι καλά το ξαδερφάκι μας, ο Τίμος. Σ' αυτόν χρωστάς τη ζωή σου, λέει ο Θανάσης.

Γουρλώνω τα μάτια μου.

—Γιατί σ' αυτόν; ρωτάω.

—Όταν ψάχναμε να σε δρούμε πήραμε και τη θεία Καλλιόπη, μήπως και ήσουν εκεί. Το σπασικλάκι έλειπε από το σπίτι του και δεν ήξερε ότι είχες εξαφανιστεί. Γύρισε αργά κι έπεσε για ύπνο. Το πρωί που το έμαθε, είπε στη θεία ότι σε είχε δει το απόγευμα στην αφετηρία των λεωφορείων για τον Μαραθώνα. Εκείνη τηλεφώνησε αμέσως στη μαμά, τρέξαμε όλοι στο εξοχικό του παππού και σε δρήκαμε αγκαλιά με την Τιτίνα να παριστάνεις την Ωραία Κοιμωμένη. Από την άδεια καρτέλα με τα χάπια καταλάδαμε τι είχες κάνει. Το νοσοκομειακό ήρθε γρήγορα και σε φέραμε εδώ. Τα υπόλοιπα τα ξέρεις.

—Εσύ όμως πρέπει να στεναχωρήθηκες. Έχασες την ευκαιρία να πάρεις το δωμάτιό μου, που το είχες δάλει στο μάτι, γιατί είναι πιο μεγάλο από το δικό σου.

—Έχε χάρη που έχεις το χάλι σου, αλλιώς θα έτρωγες μια σφαλιάρα ξεγυρισμένη. Άντε τώρα, κοιμήσου, τα υπόλοιπα θα τα πούμε στο σπίτι.

Ο αδερφός μου στάθηκε δυνατός και τα κατάφερε. Έπρεπε όμως να τον σαπίσουν στο ξύλο οι νεοναζί για να δάλει μυαλό και να ξεφύγει από τα νύχια τους. Τον τελευταίο καιρό είχαν πληθύνει τα περιστατικά δίας, οι ξυλοδαρμοί, τα μαχαιρώματα, και οι γονείς συμβούλευαν τα παιδιά τους να προσέχουν και να μην μπλέκουν σε καδγάδες με τις ομάδες των τραμπούκων που πήγαιναν στα στέκια της νεολαίας και δημιουργούσαν επεισόδια, αιματηρά τις περισσότερες φορές.

Ο Θανάσης φεύγει και μένω πάλι μόνη. Θέλω να σκεφτώ τι θα πω αύριο όταν γυρίσω σπίτι. Θα είναι ένα οδυνηρό μαρτύριο που πρέπει να περάσω. Τι θα απαντήσω σε όλα τα «γιατί» που θα με ρωτήσουν; Όσο κι αν δασανίζω το μυαλό μου δεν κατεβάζει καμιά καλή ιδέα.

Είμαι και πάλι στο σπίτι. Όλοι μου φέρονται σαν να πέρασα μια γρίπη και τώρα να είμαι μια χαρά. Έχουν ένα ψεύτικο χαμόγελο, λες και δεν καταλαβαίνω ότι καίγονται να μάθουν το «γιατί».

Είμαι σίγουρη ότι πήραν οδηγίες από τους γιατρούς του νοσοκομείου, ίσως από κάποιον ψυχίατρο ή ψυχολόγο. Αλλιώς θα είχα ν' αντιμετωπίσω μια υστερική κρίση της μαμιάς και το αυστηρό και ανεξερεύνητο δλέμμα του μπαμπά, που είναι χειρότερο κι από την πιο αυστηρή τιμωρία. Ο παππούς και η γιαγιά είναι ήρεμοι, όπως πάντα στις μεγάλες αναποδιές. Δε θα διαστούν να με κατακρίνουν, αλλά θα προσπαθήσουν να δρουν τι έφταιξε. Μόνο που αυτή τη φορά δε θα τα καταφέρουν, γιατί εγώ θα κρατήσω το στόμα μου κλειστό για πάντα – δεν έχω άλλη επιλογή.

Όμως φαίνεται ότι η τύχη είναι με το μέρος μου. Είμαι ήδη δυο μέρες στο σπίτι, και ο Θανάσης μου φέρνει τα ευχάριστα νέα ενώ τρώμε οι δυο μας στο τραπέζι.

—Ο Μπάμπης έφυγε προχτές διαστικά για το χωριό του. Αρρώστησε βαριά ο πατέρας του και πρέπει, λέει, ν' αναλάβει αυτός τα κτήματα. Άτυχος... Τέλος το λύκειο και οι σπουδές.

Το πιρούνι πέφτει από τα χέρια μου. Θέλω να φωνάξω, να πετάξω στον ουρανό, δεν μπορώ να κρύψω τη χαρά μου.

—Δεν ήξερα ότι μισείς τόσο πολύ τον φίλο μου.

Ο Θανάσης είναι έτοιμος να με κατσαδιάσει.

—Εκείνος πάντως σου εύχεται καλή ανάρρωση, λέει, ακουμπάει δίπλα μου ένα δώρο που μοιάζει με διδλίο, και δγαίνει απ' το δωμάτιο.

Μόλις φεύγει ο Θανάσης, το ανοίγω με τα χέρια μου να τρέμουν. Είναι ένα διδλίο του Τόλκιν. Το ξεφυλλίζω κι ανάμεσα στις σελίδες του δρίσκω μια κάρτα μνήμης κι ένα σημείωμα που γράφει: «Περασμένα ξεχασμένα, όμορφη».

Δεν το πιστεύω, είναι η κάρτα μνήμης της φωτογραφικής του μηχανής. Εδώ μέσα δρίσκονται οι φωτογραφίες που είχαν γίνει ο εφιάλτης μου.

Θέλω να φωνάξω, να πετάξω στον ουρανό, δεν μπορώ να κρύψω τη χαρά μου. Στα τσακίδια και στον αγύριστο, λέω από μέσα μου και δγαίνω στην αυλή. Γιατί καταλαβαίνω τον συμβολισμό της κίνησής του. Γελάω, αγκαλιάζω τη γιαγιά που απλώνει ρούχα και της δίνω δυο φιλιά.

—Σε καλό σου, παιδάκι μου, λέει και κάνει τον σταυρό της.

Τον άθλιο, τον δειλό, τον ψευταρά... Νομίζει ότι θα χάψω όσα είπε στον Θανάση, ότι τάχα αρρώστησε ο πατέρας του. Εμένα φοδήθηκε. Πίστεψε ότι θα τα έλεγα όλα στους δικούς μου και θα έδρισκε τον μπελά του. Ξέρει ότι ο Θανάσης δε σηκώνει τέτοιες ατιμίες, θα τον έκανε κομμάτια έτσι και μάθαινε τα κατορθώματά του. Γι' αυτό μου έστειλε την κάρτα μνήμης.

Ποιος ξέρει όμως τι θα κάνει κι εκεί που θα πάει. Όλο και θα υπάρχουν χαζοδιόλες σαν κι εμένα που θα πιστέψουν τα ψέματα που θα τους ξεφουρνίσει από το διαδίκτυο.

Έχω συνέλθει σωματικά, είναι καιρός πια να γυρίσω στο σχολείο. Το μυαλό μου όμως αρνείται να το δεχτεί. Το ίδιο και τα πόδια μου.

Είναι Τετάρτη πρωί. Σέρνομαι ως το μπάνιο, ετοιμάζομαι όπως όπως. Αφήνω ανέγγιχτο το πρωινό μου που είναι σερβιρισμένο στο τραπέζι, το στομάχι μου είναι ένας σφιχτός κόμπος. Παίρνω το σακίδιό μου και χώνω μέσα ένα μήλο.

—Θέλεις να σε πάω εγώ στο σχολείο; με ρωτάει η μαμά την ώρα που φεύγω.

—Όχι, θα τα καταφέρω μόνη μου, απαντώ και κλείνω την πόρτα.

Όλα τα παιδιά είναι μαζεμένα στην αυλή, περιμένουν να χτυπήσει το κουδούνι. Μόλις με δλέπουν ανοίγουν έναν διάδρομο για να περάσω, φοβούνται να με πλησιάσουν λες κι έχω λέπρα. Κάνουν πηγαδάκια, ξέρω ότι λένε για μένα.

Από μακριά με δλέπει η Ερατώ. Τρέχει και χυμάρει πάνω μου. Με σφίγγει στην αγκαλιά της και μου λέει στο αυτί:

—Έχω πει σε όλους ότι πήρες τα χάπια κατά λάθος, νόμισες ότι ήταν παυσίπονα για τον πονοκέφαλο.

Θέλω να δάλω τα κλάματα. Η Ερατώ είναι ο καλός μου άγγελος. Αν αντέξω τώρα και δεν το δάλω στα πόδια, θα αντέξω κι όλη την υπόλοιπη δοκιμασία. Σφίγγω τα δόντια, σηκώνω το κεφάλι ψηλά και περνάω άτρωτη από τις ειρωνικές ματιές κι ανέπαφη από τα κακόδουλα σχόλια.

Η ιδέα της Ερατώς είναι σπουδαία. Όλοι θα πιστέψουν ότι ήταν ένα ατύχημα. Κανένας γονιός δε λέει ότι το παιδί του προσπάθησε να δάλει τέλος στη ζωή του, γιατί θα πρέπει ν' απαντήσει σε όλα τα «πώς» και στα «γιατί» του κάθε περιέργου.

Κάθομαι στο θρανίο μου και ανοίγω το διδλίο. Μπαίνει ο φυσικός, δε μου ρίχνει ούτε μια ματιά. Αρχίζει το μάθημα. Κρατάω σημειώσεις. Ρωτάει τη Βιδή:

—Το ηλεκτρικό ρεύμα στα στερεά σώματα σε ποια κίνηση οφείλεται;

Η Βιδή παθαίνει μουνγαμάρα, συνήθως είναι αδιάδαστη. Σηκώνω το χέρι μου και απαντώ:

—Στα ηλεκτρόνια, κύριε, ενώ στον αέρα και στα υγρά οφείλεται στα ιόντα.

—Πολύ σωστά, Βασιλειάδη.

Στο διάλειμμα η Ερατώ δεν το κουνάει από δίπλα μου. Η Βιδή μας πλησιάζει μ' ένα μοχθηρό χαμόγελο.

—Είσαι καλά τώρα; με ρωτάει.

—Όπως δλέπεις, είμαι μια χαρά και θα είμαι καλύτερα μόλις φύγεις, λέω και η φωνή μου στάζει μέλι.

Βγάζω το μήλο και το δαγκώνω για να κόψω την κουδέντα και κάνω μερικά δήματα για να την αποφύγω. Μου κλείνει τον δρόμο.

—Είναι αλήθεια ότι πήρες χάπια; επιμένει.

—Αλήθεια είναι...

Η Ερατώ της δίνει μια δυνατή σπρωξιά και γλιτώνουμε από την αρρωστημένη της περιέργεια. Παίρνω ένα ύφος αλαζονικό και ακολουθώ τα παιδιά που μπαίνουν στις τάξεις. Έχει χτυπήσει το κουδούνι.

Στο τελευταίο διάλειμμα με ξεμοναχιάζει η φιλόλογος.

—Ηλέκτρα, δε θέλω να σε φέρω σε δύσκολη θέση κι ούτε είμαι περιέργη να μάθω τι έγινε. Όλοι περνάμε ζόρια, αγωνίες, αδιέξοδα. Αλλά δε λυγίζουμε, αγωνιζόμαστε και τα ξεπερνάμε. Κάνουμε και τα λάθη μας, σφάλουμε πολλές φορές, είναι εύκολο ακόμα και να παρασυσρθούμε από διάφορους πειρασμούς που υπάρχουν γύρω μας. Αλλά μαθαίνουμε από τα λάθη μας και προχωράμε. Βάλε στόχους, η ζωή έχει πολλά να σου προσφέρει. Ζήσε την. Είσαι έξυπνη. Τόλμησε ν' ακολουθήσεις τα όνειρά σου...

Καταπίνω το αναφιλητό μου. Όταν απομακρύνεται ξεσπάω σ' ένα κλάμα δουδό.

Πολύ κλαψιάρια έχω γίνει τον τελευταίο καιρό, σκέφτομαι και εξακολουθώ να κλαίω και να γελάω ταυτόχρονα.

Πώς νιώθουν τα δέντρα έπειτα από μια δυνατή βροχή; Ξεπλυμένα, πεντακάθαρα, ποτισμένα και καταπράσινα, έτοιμα να πετάξουν καινούρια φύλλα και λουλούδια, να δέσουν καρπούς.

Θέλω ν' αφήσω πίσω τον χτεσινό μου εαυτό, ν' απαλλαγώ από αγωνίες, τύψεις, δάκρυα και αναμνήσεις. Ποτέ ξανά, αυτά που με έκαναν να πονάω. Έχω μεγαλώσει μέσα σε λίγες μέρες, δε θα ξανακάνω το ίδιο σφάλμα.

Ακόμα δεν μπορώ να συγκεντρωθώ στα μαθήματα. Κάθε τόσο η μορφή του δασανιστή μου με τη μάσκα της νυχτερίδας έρχεται και με τυραννάει. Κι έχω και την Ερατώ που είναι ακόμα θυμωμένη και κάθε τόσο μου τη σπάει.

—Είσαι αγάριστη. Εγώ σε κάλυψα και όλοι τελικά πείστηκαν ότι ήταν ένα ατύχημα. Θέλω όμως να ξέρω την αλήθεια. Κάποτε τα λέγαμε όλα η μια στην άλλη, δεν είχαμε μυστικά. Αλλά τώρα εσύ κάτι μου κρύβεις, και για να μη μου το λες θα είναι σοδαρό.

—Ερατώ, πας καλά; Ήταν πραγματικά ατύχημα, αυτό είναι όλο. Είμαι ακόμα σοκαρισμένη, δεν ξέρεις τι τράδηξα στο νοσοκομείο. Μου έβαλαν έναν σωλήνα στη μύτη για να μου κάνουν πλύση στομάχου και νόμιζα ότι θα πεθάνω. Με τρυπούσαν συνέχεια με ορούς και με ενέσεις, ήμουν αβλαβής σαν ζόμπι. Δες τα χέρια μου. Είναι ακόμα μελανά. Και θέλεις να πηδάω από τη χαρά μου; Ο γιατρός είπε ότι θα κάνω καιρό να συνέλθω.

Γι' άλλη μια φορά γλιτώνω από την Ερατώ. Αλλά για πόσο ακόμα; Έχω να δώσω κι άλλες μάχες.

Είμαι γελασμένη αν πιστεύω ότι όλα πάνε καλά στο σπίτι μας και οι γονείς μου έχουν ξεχάσει ότι θέλησα να δάλω τέλος στη ζωή μου. Καίγονται να μάθουν.

Είναι Κυριακή, η μόνη μέρα που η μαμά μπορεί και ξεκουράζεται λιγάκι. Κουδεντιάζουν με τον μπαμπά στη βεράντα, αλλά γιατί ψιθυριστά;

Μπαίνω στον πειρασμό και στήνω αυτί στη χαραμάδα της πόρτας. Δεν έπεσα έξω. Μιλάνε για μένα.

—Φταίξαμε κι εμείς γι' αυτό που έκανε η Ηλέκτρα. Περισσότερο εγώ. Κατέρρευσα, λες και δεν έκλεισαν χιλιάδες μαγαζιά με την κρίση, λες και δεν έχασαν λεφτά οι περισσότεροι Έλληνες – η φωνή του μπαμπά.

—Έφταιξα κι εγώ, Βασίλη. Σε έδλεπα να πίνεις και δεν μπορούσα να σε στηρίξω. Βοήθεια ζητούσα κι εγώ, αλλά κανείς δεν μπορούσε να μου τη δώσει. Πάλι καλά που έχουμε τους γονείς σου. Κάνουν τόσο πολλά για όλους μας.

—Πώς τα κατάφερα και κατέστρεψα τη ζωή μου; Θυμάσαι εκείνο το δωράδυ στον γάμο; Ήταν απίστευτος ο ξεπεσμός... Πώς μπόρεσα να ξαναδώ στα μάτια εσένα και τα παιδιά; Και τους γονείς μου; Δεν το χωράει το μυαλό μου.

Ούτε κι εμένα το χωράει, μπαμπά, σκέφτομαι. Εκείνη η σκηνή με την τούρτα στο πάτωμα, εσένα να σε σέρνουν και να σε δγάζουν έξω σχεδόν αναίσθητο, δε θα σήσει ποτέ από το μυαλό μου.

Εξακολουθώ και έχω κολημένο το αυτί μου στη χαραμάδα της πόρτας. Νιώθω μια αρρωστημένη περιέργεια ν' ακούσω κι άλλα...

—Δε νοιάστηκα ποτέ για τον Θανάση και είδες τα αποτελέσματα. Έμπλεξε με τους νεοναζί και παραλίγο να τον σκοτώσουν. Και η μικρή; Ποιος ξέρει τι τραύματα κρύβει στην ψυχούλα της και θέλησε να πεθάνει. Δεν ενδιαφέρθηκα ούτε μια φορά να πάω στα σχολεία τους, να ρωτήσω αν συμπεριφέρονται καλά, πώς πηγαίνουν στα μαθήματα. Κι ούτε κάθισα ποτέ να κουδεντιάσω μαζί τους, να καταλάβουν ότι ο πατέρας τους είναι κοντά τους και ενδιαφέρεται για τα προβλήματά τους.

Η φωνή του μπαμπά μόλις ακούγεται.

Με δολεύει να νομίζουν ότι φταίνε εκείνοι για την απόπειρα που έκανα, να μη δάζουν τα χειρότερα στο μυαλό τους και αρχίσουν κάποια μέρα να με πιέζουν με τα «γιατί».

—Αυτά πέρασαν, Βασίλη. Από δω κι ύστερα όλα θα πάνε καλά, λέει η μαμά καθησυχαστικά.

—Δεν ξέρω... Με τρομάζει αυτό που έκανε η Ηλέκτρα. Γιατί τώρα; Έχω αρχίσει ν' αλλάζω ζωή, έκοψα το πιστό, δουλεύω όλη μέρα. Μήπως έγινε κάτι άλλο και δεν το ξέρουμε; Μήπως πρέπει να την πάμε σε ψυχολόγο;

Σιγά μην πάω σε ψυχολόγο. Ήρθε ένας τρελογιατρός όταν δρισκόμουνα στο νοσοκομείο και με ρωτούσε του κόσμου τις δλακειές. Πόσων χρονών είμαι, τι ήταν αυτό που με έσπρωξε να πάρω τα χάπια, αν μετάνιωσα. «Είμαι δεκατεσσάρων, τα χάλασα με το αγόρι μου κι έχω μετανιώσει» του απάντησα και γλίτωσα από την ανάκριση. Σιγά μην του έλεγα την αλήθεια. Μπορεί να τα έλεγε όλα στους γονείς μου και τότε αλίμονό μου...

—Και να έγινε κάτι άλλο δεν πρέπει να την πιέσουμε. Θυμάσαι τι είπε ο γιατρός; Να την αφήσουμε ήσυχη κι όταν εκείνη θελήσει θα μας μιλήσει. Να είμαστε κοντά της και να έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά, ν' ακούμε και να δλέπουμε όσα κραυγάζει με τη συμπεριφορά της. Τότε που έπρεπε δεν το κάναμε, ενώ δλέπαμε τα σημάδια. Η Ηλέκτρα ήταν απομονωμένη, αμίλητη, λες και δεν υπήρχαμε, καθόταν με τις ώρες στον υπολογιστή. Και τον Θανάση ποτέ δεν τον ρωτούσαμε πού πήγαινε και με ποιους. Πρέπει να το παραδεχτούμε, δεν υπήρχαμε για τα παιδιά μας.

—Τρελαίνομαι. Δεν μπορώ να ζω μέσα στην άγνοια και την ανασφάλεια. Κι αν η Ηλέκτρα το ξανακάνει; επιμένει ο μπαμπάς.

Θέλω ν' ανοίξω την πόρτα, ν' αγκαλιάσω τους γονείς μου και να τους πω «ποτέ, μα ποτέ ξανά». Αλλά δεν το κάνω. Θα με πιάσουν τα κλάματα και δε θέλω να γίνω κλαψιάρια για εκατοστή φορά.

—Βασίλη, ας σκεφτούμε και το ευχάριστο νέο, που έφερε επιτέλους και μια χαρά στη ζωή μας.

—Ποιο νέο;

—Ο Σωτήρης θέλει να σε κάνει συνέταιρό του. Οι δουλειές του πάνε καλά, δεν προλαβαίνει να τρέχει μόνος του στις κυψέλες. Είσαι, λέει, δουλευταράς και ξύπνιος, μαθαίνεις γρήγορα τη δουλειά.

—Κρίμα, κι εγώ το φυλούσα για να σας κάνω έκπληξη. Ήθελα να μαζευτούμε όλοι μαζί και να το γιορτάσουμε.

—Μη στεναχωριέσαι. Θα κάνω πως δεν το ξέρω.

Γελάνε.

Δεν κάθομαι ν' ακούσω περισσότερα. Γυρίζω στο κρεβάτι μου και είναι το πρώτο δράδυ που δε με δασανίζουν στον ύπνο μου οι εφιάλτες.

Η σωτηρία μου ήρθε από κει που δεν την περίμενα. Από τη γιαγιά. Αυτή μάζεψε ένα ένα τα κομμάτια μου και με περίσσια τρυφερότητα και φροντίδα τα έβαλε ξανά στη θέση τους και, σαν τον καλύτερο ψυχολόγο, κατάφερε να με απαλλάξει από τύψεις κι ενοχές. Εκείνη ήταν που δε με ρώτησε ποτέ «γιατί», με ανεχόταν τότε με τα νεύρα μου και άλλοτε πάλι όταν έπινα το αμίλητο νερό.

Εξακολουθούσε να μου τηγανίζει τα αγαπημένα μου κεφτεδάκια και να ψήνει τις νόστιμες πίτες της. Με παίρνει στην αγκαλιά της και με κανακεύει κι ας είμαι κοτζάμι μουλάρα.

—Το όμορφο κοριτσάκι μου, το τζιγέρι μου, το καμάρι μου...

Και δώσ' του φιλιά και χάδια.

Σε μια τέτοια στιγμή με δρήκε χαλαρή και της παραδόθηκα.

—Γιαγιά, δεν είμαι το καμάρι σου, η ντροπή σου είμαι...

—Εγώ σ' αγαπώ όπως είσαι. Με τα χαρίσματα και τα ελαττώματά σου.

—Αν ήξερες τι έχω κάνει θα ντρεπόσουνα για μένα και δε θα ήθελες να με δεις στα μάτια σου.

—Δεν ξέρω και δε θέλω να μάθω, εκτός κι αν θελήσεις εσύ να μου μιλήσεις.

—Αλήθεια λες, γιαγιάκα;

—Αλήθεια, να σε χαρώ, καρδούλα μου.

—Άκου, λοιπόν, τα κατορθώματά μου...

Κι όπως η λάδα δρίσκει δρόμο και φτάνει ως την κορφή που καίει το ηφαίστειο, έτσι δγήκαν τα λόγια από μέσα μου.

Όταν σταμάτησα πέρασαν μερικά δευτερόλεπτα γεμάτα σιωπή. Η προσπάθεια που χρειάστηκε να κάνω με είχε εξαντλήσει. Έπειτα, σαν να ήμουνα κάτι τρυφερό και πολύτιμο, η γιαγιά ακούμπησε το κεφάλι μου στα γόνατά της κι άρχισε να με χαϊδεύει.

—Ηρέμησε, ματάκια μου, το πιο δύσκολο έγινε, έφυγε το δάρος από πάνω σου. Από δω κι ύστερα όλα θα είναι πιο εύκολα. Άλλωστε, αυτός ο άνθρωπος έφυγε πια. Θα περάσει, δέβαια, καιρός για να συνέλθεις. Ο χρόνος όμως είναι ο μεγάλος γιατρός. Είσαι έξυπνο

παιδί, θα δρεις τον δρόμο σου. Μπορεί να έχει ανηφόρες, αλλά έτσι είμαστε πλασμένοι οι άνθρωποι, ν' αντέχουμε, να προχωράμε και να νικάμε.

Ρουφούσα τα λόγια της σαν δροσερό νεράκι. Πιάστηκα από πάνω της όπως ο ναυαγός γαντζώνεται πάνω στον σωτήρα του. Κλαίω γοερά στην αγκαλιά της γιαγιάς, τα δάκρυά μου ποτίζουν το φουστάνι της.

Πότε θα πάψω επιτέλους να είμαι κλαψιάρικα;

Σαν να μην έφτανε η ανεργία, η φτώχεια και η πείνα, κι άλλα γεγονότα ταράζουν τη χώρα μας. Απεργίες, συλλαλητήρια, πορείες, μάχες ανάμεσα σε αστυνομικούς και αναρχικούς. Από κοντά και οι νεοναζί, που σήκωσαν κεφάλι και δέρνουν, μαχαιρώνουν, σκοτώνουν και τρομοκρατούν τις γειτονιές της Αθήνας.

Τρέμω μην τυχόν ανακατωθεί και πάλι μαζί τους ο Θανάσης και τον δρουν τα χειρότερα. Φαίνεται ότι και ο μπαμπάς το ίδιο φοβάται, γι' αυτό τον έχει από κοντά. Τους ακούω να μιλάνε για χίλια δυο πράγματα, συνηθισμένα και καθημερινά. Ο αδερφός μου μαζεύεται νωρίς, διαβάζει, κάνει σχέδια για τη ζωή του. Από μικρός είχε το όνειρο να ταξιδέψει με καράδια εμπορικά, να ζήσει περιπέτειες και να γνωρίσει άγνωστες χώρες. Είμαι σίγουρη ότι θα τα καταφέρει να μπει σε μια σχολή του Εμπορικού Ναυτικού. Φτάνει να περάσει στις πανελλήνιες. Ξέρει και αγγλικά, στο ιδιωτικό που πηγαίναμε μάθαμε καλά τη γλώσσα. Κι από παράστημα, όχι πως θα το παινευτώ επειδή είμαστε αδέρφια, όλοι λένε ότι είναι λεδεντόπαιδο, ένας μαντράχαλος, ένα και ογδόντα πέντε.

Αλλά κι εγώ δεν τα πάω άσχημα. Σιγά σιγά όλα κατακαθίζουν μέσα μου. Όλη εκείνη η περιπέτεια με έκανε να γνωρίσω τον εαυτό μου, που μου ήταν σχεδόν άγνωστος. Ανακαλύπτω μυστικά μονοπάτια του μυαλού μου, που με οδηγούν σε καινούριες αποκαλύψεις, αναζητήσεις, επιθυμίες και αποφάσεις.

Έχω πάντα μαζί μου τους αγαπημένους μου συγγραφείς και ποιητές και τους γενναίους και άφθαρτους ήρωές τους στα ράφια της βιβλιοθήκης μου, τις πολύωρες αναγνώσεις και τις περιπλανήσεις στη χώρα της φαντασίας και του ονείρου.

Όμως κάτι άλλο είναι αυτό που αρχίζει σιγά σιγά και με συνεπαίρνει. Πάντα κοιτούσα ψηλά, ο ουρανός με μάγευε τη μέρα και τη νύχτα. Με τα χρώματά του που άλλαζαν από στιγμή σε στιγμή, τα σύννεφα με τα παράξενα σχήματα, τα ηλιοδασυλέματα που άναβαν φωτιές στη δύση. Και τις νύχτες η απεραντοσύνη του ουράνιου θόλου, ο γαλαξίας, ένα ποτάμι από αστέρια που έκοβε τον ουρανό στα δυο.

Ακουγα και τον παππού μου στον Μαραθώνα να μου μιλάει για τα πεφταστέρια, για το φως των αστεριών που κάνει εκατομμύρια χρόνια για να φτάσει στη Γη. Ότι και τα αστέρια κάποτε πεθαίνουν, αλλά το φως τους εξακολουθεί να φωτίζει. Όλα αυτά και πολλά άλλα σκοπεύω να τα μάθω στο πανεπιστήμιο, δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο που να μου ταιριάζει και να θέλω να το σπουδάσω.

Βλέπω τον εαυτό μου πίσω από ένα τηλεσκόπιο να ερευνώ τα μυστικά του σύμπαντος, αφού θα είμαι αστροφυσικός με δίπλωμα, και γιατί όχι και με διδακτορικό.

Έχω και την Ερατώ, που ώρες ώρες αγγίζει ό,τι πιο αθώο, αληθινό και όμορφο κρύβεται μέσα μου και τότε νιώθω σαν να με αναζωογονεί ένα δροσερό μελτεμάκι.

Με ανέχεται με τα πάνω και τα κάτω μου, κι όταν έχω τις μαύρες μου τα καταφέρνει και μου φτιάχνει τη διάθεση.

—Στο σινεμά παίζεται η *Θάλασσα των τεράτων*. Πάμε;

—Στην πλατεία αύριο τραγουδούν Τα ανάποδα καπέλα. Ξέρω ότι σου αρέσουν.

—Έχω μια λιγούρα. Κερνάω σουδλάκι με γύρο και με απ' όλα στο Κουτούκι. Έρχεσαι;

Δε λέω ποτέ όχι. Έμαθα και πάλι να χαίρομαι την κάθε ηλιόλουστη μέρα, αλλά και ο συννεφιασμένος ουρανός έχει τη δική του γοητεία. Να γεννιέμαι μαζί με τα λουλούδια της κάθε εποχής, ν' απολαμβάνω ένα παγωτό φράουλα. Και να γελάω με τα κουφά ανέκδοτα της Ερατώ:

—Προχωράει κάποιος μ' έναν παπαγάλο στον ώμο.

«Μιλάει;» ρωτάει ένας περαστικός.

«Δεν ξέρω, πριν από λίγο με αγόρασε» απαντάει ο παπαγάλος.

ΤΕΛΟΣ